

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԿԱՆԳՍՏԵԱՆ  
ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱԾԽԱՐՈՒԹԵԱՆ  
ՄԵՇԱՑՈՒՍՅԷՔ, ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԽԱԶԻ  
ԵՒ ՉԱՄԱՐՁԻՔ ԵՒՍՑԼՆ



2702

245  
C-36

ՄԱՐԿԱԳՐ

ՄԱՐԿԱԳՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԿԱԳՐԱԿԱՆ

1923

245  
C-36

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷՔ, ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԽԱԶԻ

ԵՒ ՀԱՄԲԱՐՁԻՔ ԵՒԱՅԼՆ



Բ 2001

ԵՐՈՒՍԱԳԵՄ

ՏՊԱՐԱՆ ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈԲԵԱՆՅ

1928

2010



# Կ Ա Ն Ո Ն

## Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ե Ա Ն Հ Ա Մ Օ Ր Ե Ն Ն Ն Զ Ե Ց Ե Լ Ո Ց Ի Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս

### ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

Ա.Զ. **ՔԵՂ** վայելէ անտուած օրհնուէ  
 Թիւն, որ յարուժիւնդ եւ  
 ձայնիւ յաւիտենից նընջեցելոցն. Թագա-  
 ւոր եւ իշխան վերօրհնեմք ըզբեզ:  
 Ի միւսանգամ՝ գալըստեանըդ քո քրիս-  
 տոս փառաց Թագաւոր ի՛ ձայն փողոյ նո-  
 ընգին հոգիք նընջեցելոցն, եւ յանուն  
 ՚ի մեռելոց անապահան մարմնով: Վասն  
 որոյ եւ մեք ըզբեզ յղաչեմք հայր  
 երկնաւոր. դասուորեա ըզնընջեցեալսն  
 մեր ի վերինըդ քո երուսաղէմ՝, ի ժո-  
 ղով անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Ձայն արկեալ կէնարարին անտուա-  
 ծային բարբառովն, ասէ եկայք օրհնեա-

52/38-Ա.Կ.



38633.67

լըք հօր իմոյ ժանապետեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ի հանդերձեալ երկրին: Ընդ անաջ ելանելէ քեզ հաւատով ի յօդոս վերինս, անտուճազեաց լուսով պայծանձայեալ ի դասս անմարմնոցն. ի լսել ըզձայն երանանէտ կոչմանն: Ընդ անժեքն կացո ընդ իմաստուն սուրբ կնւանսն, ի լուսոյն անապաստին պայծանձայեալ ի դասս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց գրեւոց ի յե՛րկինս:

Չհազարն ծառայից քոց քրիստոս, ընկալ ի դասս անդրանկաց գրեւոց ի յե՛րկինս: Ընկալ վասըն սոցա՛ ըզքանաւոր պատարագս ի՛ մէնջ. եւ շորհեա՛ նոցա ըզթողութիւն գտանել յաւուրն յեանո՛ւմ:

Առջ. կէր. Ողբ Բ՛րմեա ի՛նձ աստուած: Ո՛ր զառաջինն ոչ պահեւով ըզպատուիրանըն մե՛ռաք, շնորհեցե՛ր քե՛ւ օրինակ մե՛զ պատուիրան կենաց, զի պահելով կենդանանցուք, ողբ Բ՛րմեա ի՛նձ

աստուած: Ո՛ր ի խորհունրդ քո կամաւսն, մահուանն եկեղեցի՛ քո քրիստոս, մե՛ռանելով օրինաց մեղաց, զի յարունցեալ ընդ քե՛զ նորոգեսցի ՚ի՛ փառս. ողբ Բ՛րմեա ի՛նձ աստուած:

Առջ. ողբ. Հայր բազումողորմ խնստովանիմ առ քե՛զ որպէ՛ս զանաւակ որդին. թող ի՛նձ ըզմեղս ի՛մ, եւ ողբմեա՛: Տէր որ գրթացար ի կինըն քանանացի, գրթա եւ յիս ի մեղանորս, եւ ողբ: Տէր որ դարձնեցեր ըզմարտաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան, զարձո եւ զիս ըզմն լո՛րեալս, եւ ողբ:

Առջ. ողբ. Աստուած բազումողորմ, խընայեա՛ յարարածքս քո՛ հայր ամենակալ, եւ ողբմեա՛: Արեգակն արդարո՛ւթեան, ծանգեա՛ ի հոգին մեր ըզլոյս ճշմարտութեան, եւ ողբ: Տուր մե՛զ տէր վսաղանջութիւն, եւ փրկեա՛ ՚ի նեղաց մերոց հոգիդ ճշմարտութեան, եւ ողբ:

Աղշ. ԽՅ. Տէր որ 'ի վե՛րայ՝ քերով-  
բէից փառաբա՛նիս, քաղցրութեամբ  
խոնարհեա՛լ ընկա՛լ զաղաչա՛նքս մեր։  
Տէր որ շնորհեցե՛ր ողորմութիւն ազգի՛  
մա՛րդկան, քաղց։ Տէր որ ուսուցե՛ր  
մեզ յա՛մենայն ժամ՝ փառքս տալ ան-  
ուսանելի քո՛ւմ սը՛րբոյ, քաղց։

Աղշ. ԽՅ. Ի՛նչ վայելէ՛ աստուած օրհնու-  
թիւն զօրհա՛նն պա՛ղ։ Զհայր եւ զօր-  
դի՛ եւ ըզսուրբ զհո՞գիդ գոհութեամբ  
բարեբա՛նն սցո՛ւք։ Զե՛րորդութիւն մի՛-  
ասնական գո՞վե՛մք, եւ ըզմի՛ աստուա-  
ծո՛ւթիւն։

Մր. ԽՅ. Ժողովեալքս ի յիշատակ սըրբոց  
քոց քրիստոս, աղաչե՛մք ըզբե՛զ, սոցս  
բարեխօսութեամբ ողո՛րմեա։ Երկըսպա-  
գեմք առաջի՛ բեմի քո քրիստոս. ընկա՛լ  
քո՞ զըթո՛ւթեամբը զաղաչանքս մեր.  
սոցս բարեխօ։ Զորս հոգւո՛վ եւ մարմնով  
որպէ՛ս զանմարմին անարա՛բ տ ի գանձատ  
քո պահեցես մարդասէր փրկիչ. սո-  
ցս բա՛։

Մր. ԽՅ. Ը՛զըգնութի՛ճւն սըրբոց  
քոց քրիստոս տօ՛նելով այսօր ընդ զօրս  
անմարմնոցն, բե՛զ երգե՛մք անելի-  
ուելի՛ զօրհնաբա՛նութիւն։ Մե՛րկու-  
ցեա՛ծ է ըզմարդկային տրկա՛րութեան  
ըզգե՛ստ, հա՛ւատոյ վառեա՛լ ըզգե՛ս  
տուք. յա՛ղթա՛մք էք հակառակամար-  
տիցն ի պատե՛րազմի։ Մը՛կըրտեա՛ծ էք  
ընդ քրիստոսի հեղմամբ ա՛րեանն ի  
մա՛հ, աստուածութեանքն գոլով հրա՛-  
շա՛ կե՛րտք, շինեա՛մք էք ի վայել-  
չութիւն սուրբ ա՛րքայնութեանն։

Ղաղ. Ա՛յսօր գո՛ւմի ի բեթանիա քո՛ւ-  
մենազօր հրամա՛նաւըդ ձայնեցե՛ր զաղա-  
րու, եւ դողմանէ մահ. դը՛ժոխք պար-  
տեցա՛ւ, ապականութիւն լը՛ծաւ. կենդա-  
նարար քրիստոս կեցո՞ ը՛զմեզ։ Ա՛յսօր  
գո՛ւմի ի բեթանիա զքո՞ զաշխարհակեցոյց  
սուրբ զյարո՛ւթիւնը յառաջագո՛յն ծա-  
նուցեր անապականաբար կոչմամբ. զն-  
րեքօրեայն ի թողմանէ. կենդանարար  
քրիստոս կեցո՞ ըզմե՛զ։ Ա՛յսօր գո՛ւմի ի

բեթանիա՝ եբբայեցւոյ մանկո՛ւնքն ըսքան-  
չանցեալ ասէ՛նն . զմարիամն՝ և զեղբայրն  
ի Թաղմանէ՛ յարձեցեալ ո՛րդւոյն մարիա-  
մն . կենդանարար քրիստոս կեցո՛ւ ըզմեզ :

Յար. 117. Անճառելի՛ հօր էանկից ի՛  
խաչ ելե՛ր կամա՛ւ հօր . ո՛ղո՛ւ բմեա՛ : Ա՛ն-  
մահու՛թեանց տըւո՛ղ քրի՛ստոս , ի գերեզ-  
ման ի՛ջե՛ր ո՛րպէս մարդ . ո՛ղո՛ւ բմեա՛ : Ե՛ւ  
յերու՛րդ անո՛ւր յարեա՛ր , յոյս յարձե՛  
թեան ցո՛ւցար մեզ . ո՛ղո՛ւ բմեա՛ :

Յար. 21. ՁԹագաւորը՛ն փա՛ռաց  
քրի՛ստոս , ո՛ր վասըն մե՛ր մտրմոացա՛ւ ի  
սըրբոյ կուսէն եւ խա՛չի հա՛մբերելով .  
միաբանա՛թեամբ երգով բարեբա՛ննես  
ցո՛ւք : Որ ըզթաղո՛ւմն երե՛քօրեայ  
յա՛նձն էա՛ն յարուցեալ ի մեռելաց ի՛շ-  
խանութեամբ . միաբանու : Կա՛րողա՛պէս  
ըզբունըս դը՛ժոխոց խո՛րտակեայ , ե՛ւ  
կեղեցւոյ՛ իւրո՛ւմ զգեցո՛ց զմե՛ծ վայել-  
չութի՛ւնս . միաբանութեամբ երգով  
բարե՛ :

Հոգ . Որ ի՛ քրովբէական կա՛ռ-  
սըդ հա՛նգչիս , այսօր ի՛ջե՛ր յերկնից ի՛  
դասս անա՛քեւըցըն սո՛ւրբ հո՛գի . օրհ-  
նեալ ե՛ս Թագա՛ւոր անմահ : Որ գը-  
նա՛ս ի վերայ Թե՛ւոց հո՛ղմոց , այսօր ի՛  
հրեղէ՛ն լեզո՛ւս բա՛ժանեալ հանգեա՛ր  
յա՛ռաքեալըն սո՛ւրբ հո՛գի . օրհ : Որ  
խնա՛մե՛ս տեսչո՛ւթեամբ զբո՛ զա՛րա՛րա՛ծս  
այսօր եկի՛ր ի հաստատել զե՛կեղեցի  
քո սո՛ւրբ հո՛գի . օրհնեալ ե՛ս Թա՛ :

Ածծ . Որ զաւետիս հո՛գւոյն ի՛ հրե-  
ղէ՛ն ի՛ հրեշտակէ՛ն ընկալա՛ր . ո՛ւրա՛խ  
լե՛ր բերկրեալդ տէ՛ր ընդ քե՛զ մա՛-  
րիամ՝ անհարսնացեալ : Ա՛նըսկի՛զըն  
բա՛նըն հաճե՛ցա՛ւ առնուլ մա՛րդեղը՛ւ-  
թեամբն ըսկի՛զըն ի՛ կուսէդ , քրի՛ստոս  
աստը՛ւս՝ Թագա՛ւորն յաւիտենից : Ա՛-  
ղաչե՛մք ըզբե՛զ սո՛ւրբ աստուածածին  
ա՛ռ քրիստոս բո՛րեխօսեա՛ փըրկե՛լ ըզ-  
ժո՛ղս վո՛ւրդս ի՛ւր , զո՛ր գընեաց ա՛ր-  
եա՛մբն իւրով :

Խաչ: Հրա՛շակե՛րտ եւ դօ՛րե՛ղ փա՛յտ  
խաչի՛ քօ քրի՛ստո՛ս գա՛ւա՛ղան՝ դօ՛րու  
Թեա՛ն ի՛ յե՛րկրի՛ երեւեա՛լ. ե՛կա՛յք ժո՛ւ  
դով՛ւրդք ե՛րկըրպա՛ւք սցո՛ւք: Զո՛ր հրե-  
նցըն՝ ծա՛ծկեալ զա՛նթա՛քչելի՛ ըղգա՛ն-  
ձըն, փա՛փա՛գմա՛մբ Թա՛գուհւո՛յն փա՛յտ  
կե՛նա՛ց յա՛յտնեցա՛ւ. ե՛կա՛յք ժո՛ղո:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Սա՛ է դէ՛ն յա՛ղթո՛ւթեա՛ն հա՛ւա  
տա՛ցե՛լոց. ա՛խոյեա՛ն եւ կնի՛ք յա՛ղթող  
ընդդէ՛մ Թըշնամւո՛յն. ե՛կա՛յք ժո՛ղո:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Հա՛շտեա՛լ ՚ի ձե՛ռըն սուրբ մա՛րմո՛յ  
եւ ա՛րեան քօ՛ տէ՛ր. ե՛ւ պա՛րգեւեա՛  
նո՛ցա գա՛սի՛լ յոջն՛կո՛ղմեա՛նը՛ն քօ:



ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՍ

Ա. Կ. Չե՛արք քօ՛ ա՛րարին՝ ե՛ւ ըստեղծին՝  
զի՛ս ի հողը՛ <sup>Վ՛հ՛հ՛</sup> յ. ՚ի՛ յօրհնեւ ըզքե՛ղ  
ա՛ստըւա՛ծ յա՛ւիտեա՛ն: Ի՛սկ պատրանօք  
բա՛նսարկուին՝ խա՛փանեցա՛յ յա՛նձա՛ռ  
լուսո՛ <sup>Վ՛հ՛հ՛</sup> յն, ե՛ւ դա՛րձա՛յ անդրէ՛ն ի հո՛ղ  
յո՛րմէ ստեղծա՛յ: Մըխիթարի՛չ սո՛ւրբ հո-  
գի՛ լո՛ւսա՛ւորեա զմե՛ր նը՛նջեցեա՛ <sup>Վ՛հ՛հ՛</sup> լսն,  
ե՛ւ հանգս՛ զհոգի՛ս նոցա՛ ընդ սո՛ւր-  
բը՛ս քօ՛:

Հա՛յր անո՛ խակալ ե՛ւ բա՛րեգս՛ւթ,  
մաղթե՛լով հայցե՛մք ՚ի քէ՛ն վասը՛ն մե՛ր  
նընջեցելոցն՝ ա՛րժա՛նաւորե՛լ հանգըս-  
տեան օթե՛վա՛նի՛ սըրբոցն: Ա՛նձառ ծը-  
նո՛ւնդ հօր որդե՛, ո՛ր մահկանա՛յուսացս  
կեանքդ ե՛ս, զհո՛գի՛ս նընջեցելոց մե՛ր  
ընկա՛լ ե՛ւ արժա՛նաւորեա՛. հա՛ն: Ե՛ւ  
նորոգող սո՛ւրբ հոգի՛, յո՛րժամ՝ նո՛րու-  
գե՛ս զա՛պականեալսն, յա՛յնժամ՝ շնոր-  
հեա՛լ եւ մե՛ր ննջեցելոցն ա՛րժա՛նաւորի՛լ  
հա՛նգըստեան օթե՛վա՛նի՛ սըրբոցն:

Յո՛րժամ՝ յե՛րկնից գո՛չէ՛ փո՛ղն ազ-  
 դեցո՛ւթի՛նն ա՛ռնե՛լով սի՛ն՝ զե՛րաց ի՛  
 դատաստանն ա՛հա՛ւո՛ր. յա՛յնմ ա՛ւճա՛ր  
 ահեղին յի՛շեա՛ տէ՛ր & Բ՛ր ե՛ւ ըզմե՛ր  
 ըզնը՛նջեցեալն. ե՛ւ հանգո՛ ընդ սո՛ւր-  
 բնս քո՛: Յո՛րժամ՝ ճառա՛գայթք աստուա՛-  
 ծութեա՛նրդ փայլն ի՛ յարե՛ւելից. ե՛ւ  
 դըպրո՛ւթիւնըք հրա՛շիցըն բա՛նին.   
 յա՛յնմ ա՛ւճա՛ր ա՛հեղին յի՛շեա՛ տէ՛ր & Բ՛ր  
 ե՛ւ ըզմե՛ր ըզնը՛ն:

Ա. Կ. Կր. Ո՛ր առաքե՛ցար ի հայրակա՛ն  
 ծոցոյ՝ ծա՛ծկեալ խորհո՛ւրդ ընդ հօր յա՛-  
 շիտեան, ե՛ւ առե՛ր մա՛րմին զմեղո՛ւցե՛-  
 լոյ նախաստեղծին յանա՛պական կու՛-  
 սէ՛ն ա՛նձառ մի ո՛ւթեամբ, վա՛սըն մե՛-  
 բոյ փըրկո՛ւթեան. ո՞ղորմեա՛: Ո՛ր փո-  
 խա՛նակ ճաշակացը՛ն դառնութեա՛ն մա՛-  
 հաբե՛ր պըտողոյն ա՛նձաշա՛կ լինելով քո՛  
 քառասնօրեայ, քա՛ղցրացո՛ւցեր յո՛ւ-  
 սով ըզլո՛ւծ նո՛ր քո օրինաց. վա՛սըն  
 մե՛րոյ: Ո՛ր աջա՛կողմ աւազակին բացեր  
 ըզդո՛ւռըն դրախտին կե՛նաց. բաց ե՛ւ

մե՛ղ մեղա՛ւո՛րացս ո՞ղորմո՛ւթեամբ,  
 ո՛րք ընդ նըմին զքե՛զ դաւանի՛մք տէ՛ր  
 եւ թա՛գա՛ւո՛ր. ա՛ղա՛չեմք ըզքե՛զ ո՞-  
 ղորմեա՛:

Ա. Կ. Կր. Ծո՛վ կե՛նցաղոյս հա՛նա՛-  
 պա՛ղ զիս ա՛լէ՛ կո՞ծե: Մըրը՛րկեալ ա՛-  
 լիք թըշնամին ի՛նձ յա՛րո՛ւցա՞նէ: Նա՛-  
 լա՛պե՛տ բա՛րի լե՛ր ա՛նձի՛ն ի՛մոյ ա՛-  
 պա՞ւէ՛ն:

Ա. Կ. Կր. Մե՛րձ եմ՝ յընկը՛լվիլ օգ-  
 նեա՛ ի՛նձ նաւա՛պետ բարի. քանզի ծա՛ն-  
 րացա՛ն ի վերայ իմ բեռի՞նք մեղաց:  
 Աստուա՛ծ յօգնե՛լ ինձ փութա՛ քան-  
 զի՛ խորքք չարեաց ընկըզմե՛ն զիս յան-  
 դո՛ւնդս. ա)լ դո՛ւ նաւա՛պետ լե՛ր եւ  
 ի՞նձ ձե՛ռընտո՛ւ: Փըրկեա՛ ի վըսա՛նգե  
 զնաւա՛բեկս ի յալեաց ծովէ. քանզի՛ կու՛-  
 ըրնչի՛մ ի մեղաց անօրէնութեա՛ն իմոյ:

Ա. Կ. Կր. Ի՛ համբա՛ռնալ իմո՛ւմ ա՛ղ-  
 քե՛զ զա՛ջ իմ օ՞գնեա՛ ի՛նձ տէ՛ր:  
 Ի՛ յօրհնո՛ւթիւնն նոր օրհնե՛սցուք ըզքե՛զ



քրիստոս փրկելի՞չ մե՛ր: Ա՛յցե՛լ՛ մե՛ր  
ե՛ւ փրկելի՞ւ՛չ. կեցո՛ զա՛նձի՛նըս մե՛ր:

Առ. Կր. Բարձրեալ ա՛հա՛ւո՛ր տէ՛ր  
փա՛ռըք քե՛զի Բարձրեալ վաստն վերի նա՛  
թռռոյն. ա՛հա՛ւո՛ր վասն ահե՛ղ ատե՛նին.  
բարձրեալ: Բարձրեալ ես դու յե՛ր-  
կինս աստուած. յամենայն երկրի՛ ե՛ս  
փա՛ռըք քո՛. բարձրեալ: Ձի՛ դո՛ւ բարձ-  
րացա՛ր ընդե՛ղ փրկելեցե՛ր, նըստա՛ր ընդ  
ա՛ջմէ հօր մե՛ղ կեա՛նըս շնորհեցե՛ր.  
բարձրեալ ա՛հա՛ւո՛ր տէ՛ր փա՛ռըք քե՛զ:

Մր. Կր. Խընդրեմք իքէ՛ն բարերա՛ր,  
ողորմեա՛ ա՛նձանց մե՛րոց: Վա՛սըն սըր-  
բոց քոց մա՛րտիրոսաց, տէ՛ր ընկալ զա՛-  
ղա՛չա՛նըս մե՛ր: Ո՛ր գըթա՛ծդ ե՛ս յա՛-  
մենայնի՛, տէ՛ր կեցո՛ զա՛նձի՛նըս մե՛ր:  
Սո՛ւրբ ես տէ՛ր զօրութեա՛նց բընակեալդ  
ի՛ լոյս յանմատոյց. ճըգնութեա՛մք սըր-  
բոց քոց լո՛ւր տէ՛ր ե՛ւ ո՛ղորմեա՛:

Մր. Կն. Ճըգնաւորըք քրիստոսի մո՛-  
լորե՛ լոցս ա՛ռաջնորդք: Ա՛ղբիւր կենաց

էք յաշխարհի՛, հե՛ղմամբ սո՛ւրբ ա՛րեան  
ձե՛րով: Ե՛ւ որք կատարե՛ն ըզլոյա՛-  
տակըս ձե՛ր, ա՛րբցե՛ն յա՛ղբերէն կե՛նաց:

Ղա. Ա՛յսօ՛ր կա՛նգնեցա՛ւ ա՛ւաղան  
մըկըրտութեան ի թօ՛ղութի՛ւն մե՛ղաց  
մե՛րոց: Ա՛յսօ՛ր տէ՛րըն մե՛ր լը՛ւանայր  
զո՛սս աշակերտացն եւ պա՛տուիրէ՛ր զայս  
ա՛սե՛լով: Մե՛ ո՛մն ի՛ ձէնջ եղբա՛րք մա՛-  
տնե՛ լոց է զի՛ս ի մա՛հ եւ ո՛րոշի յա՛շա՛-  
կե՛րտացդ: Ձայն լը՛ւեա՛լ պետրոսի՛ ա՛կ-  
նարկէր ա՛ռ յո՛վհա՛ննէ՛ս հա՛րցանե՛լ  
թէ՛ ո՛վ ի՛ցէ: Բա՛նըն զօ՛ր ա՛սաց յի-  
սո՛ւս տըրամե՛ցոց զիւր զա՛շակերտսն ե՛ւ  
խռո՛վեցա՛ն ա՛մե՛նեքեա՛ն:

Յար. Կր. Ի՛ջե՛ր յերկնից ո՛րդի՛ ա՛ս-  
տուծոյ ե՛ւ մարմնացա՛ր ի սըլբոյ կու-  
սէն, ո՛ր անմեկնե՛լիդ ե՛ս ի հօրէ՛. ո՛-  
ղորմեա՛: Ե՛կի՛ր ի չարչարա՛նըս կա՛մա՛-  
ւորապէ՛ս ա՛ստըւած ե՛ւ ի խա՛չեցա՛ր  
վասն ա՛ղգի մարգկան, ե՛ւ ի գերե՛ղմա՛ն  
իջե՛ր ա՛նսպակա՛ն. ո՛ղորմեա՛: Ձմա՛հ

լուծե՛ր եւ զա՛շխարհս ա՛զատեցեր կա-  
րո՛ղապէ՛ս տէ՛ր, ե՛ւ ի մե՛ռեւոց յա՛ր-  
եա՛ր ի շխա՛նութեա՛մբ, ո՛ղորմեա՛:

Յարձը. Թա՛գաւորեա՛ց աստուած ի վե-  
րայ հե՛թանոսաց, եւ լուսաղա՛րդեա՛լ  
պայծա՛ռացոյց սո՛ւրբ զե կե՛ղեցի. ժո՛ղո-  
վո՛ւրդբ ը՛ղբրխտո՛ս բա՛րեբանե՛ցէք:  
Չգե՛ցաւ տէ՛ր զօրութի՛ւն ընդ մէ՛ջ ի՛ւր  
հաճ. քա՛նդի շե՛ղոյց զխա՛յթոց մա՛հո՛ւ  
խա՛չիւն ի՛ւրով սըրբով. ժո՛ղո: Յար-  
եա՛ւ աստուած ե՛ւ տի՛եղե՛րբ ա՛մենայն  
նորափետո՛ւր զա՛րդարե՛ցան. ե՛ւ մա՛ն-  
կո՛ւնըք հաղօ՛րդեցան մա՛րմնոյ՛ եւ սբ-  
եա՛ն կե՛նարա՛րին. ժո՛ղովո՛ւրդբ ը՛ղբրխ:

Հոգ. Ո՛ր ա՛ռաքե՛ցար ի՛ հօրէ՛ հո-  
գի՛դ ա՛նեղ ե՛ւ հա՛մազոյ. ա՛ղաչա-  
նօք տնօրի՛նաբար՝ քո՛ւմ է՛ակցի՛ս. լի-  
նե՛լ մըխի՛թարի՛չ սո՛ւրբ առաքե՛լոցն.  
ա՛ղաչե՛մբ ը՛ղբե՛ղ ո՛ղորմեա՛: Ո՛ր իջե՛ր  
տի՛րաբար յե՛րկնից սա՛տիկ հո՛ղմոյ նը-  
մա՛ն աստուա՛ծ յայտնա՛պէս, եւ ի հրե-

ղէ՛ն լե՛զուս բա՛ժանեա՛լ հա՛նգեար  
ի՛ դա՛ս ա՛ռաքե՛լոցն. ա՛ղաչե՛մբ ը՛ղբե՛ղ:  
Ո՛ր ա՛րբուցե՛ր ե՛րկնաւոր գի՛նեաւն ի՛-  
մաստութեա՛ն զհօ գիս սըրբոց՝ քոց ա՛-  
ռաքե՛լոցն. ո՛րք արբո՛ւցի ն սըրամե՛ցե-  
լոց ո՛րդուց ա՛դամայ՛ ըղբա՛ժակն ու-  
րախարար յայգւոյն՝ ե՛ղեմայ. ա՛ղա-  
չե՛մբ ըղբե՛ղ:

38633-67

Ածծ. Ո՛վ գե՛րա՛հրաչ ծաղկի բո՛ւրեալ  
յե՛ղեմայ. հո՛տ անմա՛հութեա՛ն ծնըն-  
դոցս ե՛ւայի. յօ՛րմէ՛ սփռեցա՛ւ մահ ընդ  
տի՛եղերս. օրհնութեա՛մբ ը՛ղբե՛ղ մե՛-  
ծացո՛ւցա՛նեմբ: Դո՛ւ լու՛ծիչ երկա՛նց,  
բա՛րձող ա՛նի՛ծից. ծա՛գումն ա՛րեւո՛ւ  
լուսոյն ճըլ՛ մարտի. ո՛րով հերքեա՛ւ խա-  
ւա՛րն ա՛ռաջին. օրհ: Ը՛ղբե՛ղ ունի՛մբ  
բարեխո՛ս կոյս անհա՛րսնացեա՛լ. մայր  
անա՛րատ է՛մմանուէ՛լի. տաճա՛ր բանի՛ն  
հօրն երկնա՛ւորի. օրհնութեա՛մբ ըղ-  
բե՛ղ մե՛ծացո՛ւցա՛նեմբ:

Խաչ. Ի վերայ լիմի հա՛ւտոյ հիման  
ա՛ռաքե՛լոց նա՛մարգարե՛ից շինեցեր ը՛ղ-



քո սուրբ զեկեղեցի՛. և ի սմա՛ միա,  
 ձայնեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրե՛շ-  
 տակս, փա՛ռաւորելով սուրբ զերրո՛ր-  
 դո՛ւթիւնդ: Տեղի՛ ապաւինի և ժողո՛-  
 վարան՝ բանաւոր հօտի, բնակարան  
 հրե՛շտակաց, նաւահանգիստ արդարոց և  
 մեղաւորաց քա՛ւարան. զարդարեա՛լ ա-  
 ռաքելովք և մարգարե՛սիւք:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Բա՛նն աստուած և ծածկեա՛լ խոր-  
 հօ՛ւրդըն յաւիտե՛նից, ի՛ջեա՛լ ի յեր-  
 կնից մարմնացեալ ի կուսէն խաչեա՛լ  
 յերկրի և թաղեա՛լ ի նոր ի գերեզմա՛-  
 նի, և յարուցեա՛լ յերրորդ աւուր, զի  
 զմարգարե՛իցն ըզտա՛ւսըն կատարե՛սցէ՛:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Չարհուրեա՛լ դողան արարածք ի ձայ-  
 նէ սրո՛վբէագո՛չ փողոյն. յո՛րժամ հար-  
 կանէ՛ հրե՛շտակապետն և կոչէ ի դա-  
 տաստա՛ն զազգս որդւոց մարդկան. յայնմ  
 աւո՛ւր ահեղին:



ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԲԶ. Հրե՛շտակային ձայնիւն օրհնե՛սցուք  
 զամենասո՛ւրբ զերրորդութիւնըդ, փա՛ռա-  
 ւորելով ըզհայր. որ վերակոչեաց զամե-  
 նե՛սեան ի մահուանէ՛ յանմահութիւն.՝  
 Ե՛րգեցէք տեառն ե՛րգ նոր եկեղեցի՛ք  
 սրբեցելոց, քրիստոսի երկընդապեւելով.  
 որ վերակոչեաց զամե: Սը՛րբասաց ձայ-  
 նիւն օրհնեսցուք, հոգեւորակա՛ն հընչ-  
 մասք գովեսցուք, սուրբ զհոգի՛ն փառա-  
 ւորելով. որ վերահանգոյց զամե:

Ի ձայն փողոյ՛ գալըստեան քո տէ՛ր,  
 ամենայն հոգի՛ք զարթիցեն կա՛լ ի դա-  
 տաստանի՛ քում քրիստոս անսորեամ՝ մե՛ր:  
 Յո՛րժամ հընչէ՛ բարբառն ահա՛գին, և  
 հարկանի փող յարութեան մերոյ. և՛  
 մեք գոչելով ասեմքք փա՛ռքք գա՛լըն-  
 տեան քո տէ՛ր: Յո՛րժամ առնե՛ս հատու-

ցո՛ւմըն տէր, և սուրբքք քո՛ պարճե՛ս  
ցին ի քեղ. և մե՛ղ շնորհեսցե՛ս փրկիչ  
կա՛լ ի յա՛ջմէ՛ք քու՛մէ՛ :

Թա՛գաւոր անմահ արարիչ յաւիտե-  
նից, մարդասիրութեամբք քո՛ խընայեա  
յա՛ նձինքս մեր. ստեղծիչ կենդանեաց և  
հանգուցիչ նընջեցելոց : Ի՛ խաչին բե-  
ւեռեցար զմահու լուծե՛ր զիշխանութիւն.  
յա՛ւիտենից ըզնընջեալքն վերածեր  
յա՛նմահ ի կեանս. ստե՛ղ :

Ապշ իբր Ո՛ր ըզխորհուրդք քո գալըստեանդ  
յառաջագոյն դուշակեցեր, մարգարէ՛իւքն  
խրա՛յելի զորս ը՛նտրեցեր յե՛ա մովսեսի.  
ո՛րք խօսեցան հոգւով սըբբով բազմա-  
պատի՛կ օրինակօք. տո՛ւր մե՛ղ փրկիչ ու-  
ղո՛րմութիւն և ը՛ղմեղաց ըզթո՛ղութիւն :  
Ի՛ մերձենալ ամաց վերջին, զոր տե՛սա-  
նո՛ղքըն ծանուցին, ը՛զհասանի՛լ մեր փըր-  
կողիդ առ ի՛ վախճան ժամանակին, ե՛րե-  
ւե՛ցար ի մէջ մարդկան զգեցեալ ըզկե՛րպ  
ծառայական. տո՛ւր : Ի՛ վեցերորդ ա-

ւո՛ւր զարամ ստեղծե՛ր ի տի՛պ քո տի-  
բական. ո՛ր ոչ պահեա՛լ ըզպատուիրու-  
նըն մե՛րկացու ըզպատմու՛ւնն. ի՛սկ նոր  
ա՛դամդ ի վեց դարուն այց արարե՛ր կու-  
րուսելոյն. տո՛ւր : Տա՛ճար լուսոյ անը՛ստ  
ուերին և ա՛ռագաստ անձառ բանին. ո՛ր  
ըզնախնուոյ՛ մօրն ե՛ւայի բարձե՛ր զանէ՛ծ-  
սըն սըրումալի. հայցեա յո՛րդւոյ քո մի-  
ա՛ծնի հօր հաշուութեա՛նըն միջնորդի,  
բա՛ննա՛լ ի մէջ ըզխոռօ վութիւն և տա՛լ  
զոգւոյ խա՛ղալութիւն :

Ապշ. որ. Դա՛րձո զպսո՛ւմըն քո ի՛  
մէջ, յաղա՛ղակել հողե՛ղինացս. բա՛զմա-  
գո՛ւթ տէ՛ր ինայեա և մի կորուստնե՛ր :  
Կանգնեա՛ զանկեա՛լս ի գլորմանէ, զվերա-  
ւո՛րեալս ի թշնամուոյն, որ բըժի՛չկդ ե՛ս  
հիւանդաց բըժը՛չկեա՛ր զիմ զհիւանդու-  
թիւնս : Ի յանցանաց իմոց թախճեա՛լ  
անձն իմ գոչե՛մ ո՛րպէս ըզմաքսաւո՛րն.  
աստը՛ւած քա՛ւեա՛ր զիս ըզմե՛ղաւորս :

Ապշ. որ. Ա՛ներե՛ւութից քըննո՛ղ գաղա-  
նեաց, բըժըչկեա՛ զհոգւոյ՛ իմոյ զհի-

ւանդունթիւնն և կեցո՛ միայն մարդաւ  
սէր: Որ երկայնամիտդ ե՛ս առ ամենեւ  
եան, ողորմեա անձին ի՛մոյ բաղմամեղի  
և կե՛: Ամե՛նաբաւական ողորմութեան  
չընո՛րհ, պարգե՛ւեա ինձ յահագին ա  
ւո՛ւրն ըղթողութիւն և կե՛:

Ա. Կ. Կ. Որ ի վե՛րդ ե՛ս քան զամե՛  
նայն ըզմի՛տս եւ զսորհո՛ւրդս. փառաց  
թագաւոր խընայեա ի մե՛զ: Որ միայն  
ունի՛ս զանմահութիւն և զանեղութիւն.  
փառաց: Որ նը՛ստիս ի քրովէ՛ս երրոր  
դութիւնն անբաժանելի՛. փառաց: Որ  
երկըրպագեալդ ե՛ս ի հրեշտակաց եւ ի՛  
մարդկանէ՛. փառաց թա:

Ա. Կ. Կ. Օրհնե՛մք ըզքե՛զ անըսկիղ  
բըն հայր. յամենայն ժամ՝ օրհնութիւն  
ի՛ բարձօ՛ւնս: Գովե՛մք ըզքե՛զ միածին  
որդի. յամենայն ժամ՝ գօհութիւն ի՛  
բարձօ՛ւնս: Բարե՛բանեմք ըզքե՛զ սո՛ւրբ  
հոգի՛. յամենայն ժամ՝ փա՛ռքք. քեզ  
ա՛ստըւա՛ծ:

Մ. Կ. Կ. Հե՛ղմամբ արեան սըրբո՛ց վը  
կայիցն հա՛շտեաց ընդ մեզ քրիստո՛ս,  
եւ փըրկեա՛ յամենայն փորձո՛ւթենէ՛:  
Որք նահատակեցա՛ն վասըն քո ի՛ մահ.  
վերաւորեալք յաղթեցին թշնամւոյն.  
սո՛ցին աղաչա՛նօք հա՛շ: Որք միացան ի  
սէր ահաւոր քո տէրութեանդ. և մա  
տուցի՛ն զանձինս ի՛ւրեանց պատարագ  
քե՛զ և զենու՛մս. սո՛ցին աղա:

Մ. Կ. Կ. Փա՛ռաւորեալդ փառօք ե՛ր  
րորդութիւնն սո՛ւրբ, փառաց արժանի  
արա՛ ըզձընեալս ա՛ւազանաւն երկնային  
քո ժառանգութեանդ: Ա՛րեամբ նահա  
տակացըն բերկրեալ, սոցի՛ն բարեխօսու  
թեամբ փառաց ար: Ի՛ սրբութեան  
քում բարեբանեմք ըզքե՛զ. աղաչանօք  
սո՛ւրբ աստուածածնի՛ն, փառաց:

Դ. Կ. Յա՛ստուածային ձայնէ գո՛ւմանըն  
սարսեցին զո՛ղալով կարապետք դը  
ժոխոցն. և մե՛ռեալն ե՛կն արտաքս ա՛  
նապակահն: Կացեալ ի դուրս այրին և

ճայնէ՛ր ազգ արարողը բարբառովն ի՛ գե-  
րեզմանն. զազարէ՛ Ե՛կ արտաքս անա՛:  
Ելեալ ի գերեզմանէն երիզապի՛նդ պա-  
տանօքը՛ն մեռեալն. հրամայեաց լուծա՛լ-  
նել ի կեանսըն յա՛ւիտենից:

Յար. 17. Ի՛ջեր յերկից արդի՛ աստուծոյ ան-  
զատեցե՛ր զարարածս. անկանխմ ա՛ռալի՛  
քո՛. ո՛ղորմեա՛ ի՛նձ աստուծա՛ծ. Ի՛ խա՛-  
չի՛ն բեւեռեցար աստուծա՛ծ ե՛ւ ը՛զ-  
մարդն ի կապանաց մահո՛ւ արձակե՛-  
ցեր. ե՛ւ զի՛ն մի՛ անտես առնե՛ր, ո՛ր  
մեղօքս ե՛մ մե՛ռեալ: Օտա՛գո՛ւմըն հօ՛ր  
անմատոյց լուսոյն. ո՛ր ի՛ջեր ի գե՛րեզ-  
ման կե՛նդանացուցե՛ր զարարածըս քո՛.  
Ե՛ւ զի՛ն մի՛ անտես առնե՛ր. քա՛նդի բե՛զ  
միայնոյ՛ մեղայ՛:

Յար. 22. Թա՛գաւորին յաւիտենից  
մատուցողք զօրհներգութիւնն որ ի կու-  
սէ՛ն մարմնացա՛ւ. հաստատեաց զսի՛շ-  
խարհս ի հա՛ւատս անսասանե՛լի. փա՛-  
ռըք նրմա՛ր այժմ՛ եւ յա՛ւիտեան: Որ

կամաւ համբե՛ր մահո՛ւ խա՛չի՛ աստու-  
ծա՛ծ բա՛նն ե՛ւ ե՛հե՛ղ զարիւն իւր  
սո՛ւրբ, ի վը՛րկութիւն տի՛եզերաց. փա՛-  
ռըք նրմա՛: Ա՛ստուածապէ՛ս յարո՛ւցեալ  
ի նորափո՛ր ի վիմէն լուսազարդեաց  
զեկեղեցի՛ ի՛ւր սո՛ւրբ, ի՛ փա՛ռս եւ ի  
գո՛վե՛ստ անուա՛ն իւրոյ. փա՛ռըք նր՛մա՛-  
այժմ՛ եւ:

24. Սարժափելի հողմոյ նը՛ման, անե-  
ղազո՛ջ սաստիկ հընչմամբ, երեւեցար ի  
վե՛րնատանն, հոգի՛դ դասուն ե՛րկոտա-  
սան. ո՛րք առ ի քէն մըկըրտեցան. որ-  
պէս զոսկի՛ հրով մաքրեցան. մա՛քրեա՛ ի  
մէ՛նջ ըզմէ՛դ մե՛ղաց, և ը՛զպեցո՛ ը՛զ-  
լոյս փառաց, Ե՛կիր յերկիր աստուածա-  
բար, դատել զաշխարհս ի՛շխանաբար,  
ը՛նդ արդա՛րութեան և ը՛նդ մե՛ղաց, և  
ընդ չարին դատաստանաց. բայցեր ըզ-  
գանձդ անհիւթական, պարգեւս ետո՛ւր  
որդուց մարդկան. մա՛ք: Սէ՛րն ի սիրոյ  
զսէրդ առա՛քեաց, յինքըն զանդա՛մն իւր  
քեւ յողեաց. զեկեղեցի՛ իւր զօ՛ր շի՛-

նեա՛ց, եօթն սեամբ քո՛ հաստատեաց. տր՛նտես ի՛ նմա եդ զառա՛քեալն, եօթնեա՛կ շնորհօ՛ք քո զարդարեաց. մա՛ք:

Ածծ. Սո՛ւրբ և անտուճածին մա՛րիամ, ցանկալի՛ կուսից եւ պարծա՛նք ազգի մա՛րդկան, մա՛յր և ա՛ղախի՛ն մեծացուցանե՛մք: Անկէ՛ղ մորե՛նի և տաճա՛ր ընդհանո՛ւր լո՛ւսոյն, անա՛բատ և ա՛ն խախտելի՛ կուտութիւն. մա՛յր: Խո՛րհուրդ կենա՛ց և մա՛յր կենդա՛նութեան, և առաջա՛ստ հրափա՛յլ ծա՛գմամբ. մա՛յր և:

Խաչ. Ա՛յսօր խընդրի՛ պատուակա՛ն փայտ խաչի՛ն աւանդեալն ի գողգոթա, ի՛ ձեռն աստուճասէ՛ր դըշտոյին. ե՛կայք հաւաւտացեալք երկըրպագե՛սցուք անտուճալի՛ն սո՛ւրբ նըշանի՛ս: Ա՛յսօր ընծայե՛ գողգոթա՛ ըզճա՛ծկեալն ի յերկրի, վերաբերեալ՛ անուշահոտ խընկովք, ի՛ ձեռն երա՛նելոյն յուդայի. ե՛կայք հա:

Փառք հօր և որդւոյ և հօգւոյն սրբոյ:

Ա՛յսօր ի ձեռն փրկա՛կան սուրբ խաչին կենագործի՛ պատանին մեռեալ. և ողբայ՛ սատանայ ըզկործա՛նումի իւր. ի՛նկ մե՛ք քրիստոսի հա՛ւատացեալք ե՛րկըր:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ա՛րժանաւորաց քոյ աղօթիւք յիշեալ ըզմե՛ր ըզնընջեալն, յորժամ գայցես՛ անձա՛ռ փառօք հատուցանել մա՛րդկան ըստ գործս. և՛ մեր նընջեցելցն շնորհեա՛ դասի՛ն ը՛նդ սուրբըս քո՛:



ԱԻԱԳ ԿՈՂՍ

ԲԿ. Քե՛ղ վայելէ աստուած օրհնութիւն որ յանմատոյց անթող անմահից փառաբանիս ի բարձունս, ըննընջեցեալ յանուն քո ընկալ յերկնային քո սուրբ առաջատու. որ միա՞նչնդ ե՛ս մարդասէր: Ո՛ր ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց, յիշեա՛ զհոգիս նընջեցելոց մերոց, և հանգո՛ ընդ սուրբըս քո՛ ի խորան քում սիրողաց. որ միա՞նչնդ: Ո՛ր յամենայնի՛ ես օրհնեալ տէր, արժա՞նի արա ըզձառայս քո՛ վերըստի՞ն նորոգման, ի լըսել ըզձայն աստուածային փո՛ղջն. ընդ առաջ ելանել թոց փառացդ. որ մի:

Թա՛գաւոր խաղաղութեան որ քաղցրութեամբ խնամես զքո զարարածս. յիշեա տէ՛ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբըս քո, և դասաւորեա՛ ի յաւունըն

անյցելութեան: Ո՛ր կոչեցեր ի դրանց մահու ըզսիրելին քո զլազարոս, և ծանուցե՛ր զաստուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լ՛սասւորեա տէ՛ր զհո: Ի տաճարի՛ քում սրբութեան մատուցանե՛մք քեզ պաղատանս արտասուելոց. պայծառացո՛ տէ՛ր զհո:

Ի՛ գիշերաց կանխեալ սաղմո՞սիւք և արտասուօք հայցեմք ի քէն քրի՛ստոս. յիշեա՛ զնընջեցեալսն ի սուրբ անուկըդ քո, և հանգո՛ զհոգիս նոցա՛ ընդ սուրբըս քո: Ո՛ր յանմարմնոց վերօրհնիս, առ քեզ կարդամք և պաղատի՛մք քրի՛ստոս. յի՛շ:

Ս. Կ. Կ. Որ պատուիրան ճը՛մարտութեան աւանդեցեր ե՛կեղեցւոյ քո՛ քրի՛ստոս, անսահման ժամանակա՞ն և անզօթել միշտ ա՞ն անտուած հոգւո՞վ և մը՛տօք: Որ ըզբան քո՛ օրինաց հաստատեցեր գործով մե՛զ օրի՞նակ. հանելով ըզգիշերն ի գլուխ յաղօթսն աստու՛



ծո՞՛ց բնութեամբ մերով տնօրի՛նաբար,  
որո՛ւմ կրթկնի՛ ծո՞ւնը ամենայն: Ասան  
ո՞րոյ կ՛մեք պաղատեսցո՛ւք առ քե՛զ  
քրիստոս. շնորհեա՛ մեզ յամենայն ժամ  
լինե՛լ քեզ յանդի՛մա՞ն, մաքո՛ւր ա՛-  
ղօթիւք ըստ անմարմնո՞ցն ո՛ր յերկի՛նս:  
Աղաչա՛նօք անտուածա՛ծնին անապա-  
կան քո՛ւմ ծը՛նողին, զիմանալի՛ աջքս  
սրբտից մե՛րո՞ց բացցե՛ս ողո՞րմութեամբ  
հայի՛լ ի լոյս քո՛ քրիստո՛ս:

Այլ. ող. Յամենայն ժամ աղաչանք  
իմ այն ե՛ն. ի մեղաց իմոց տ՛ւրբ ա-  
րա՛ զիս տէ՛ր. Յանցանաց իմոց զարհո՛ւ-  
րի՛ սիրտ ի՛մ. աղաչե՛մ զքե՛զ թո՛ղ ինձ  
տէ՛ր: Արտասուլաց իմոց մի լըռե՛ր  
տէ՛ր. զի պանդո՛ւխտ եմ ե՛ս յանցա՛ւոր  
երկրի:

Այլ. ող. Ողորմեա ինձ աստը՛ւած իմ  
ողո՞րմեա՛ ինձ. զի անպատասխանի եմ  
յամենայնի՛ թող ինձ տէ՛ր: Ճանապար-  
հըք քո ուղի՛ղ ե՛ն, ես միայն մոլորե՛ցայ,

դարձո՛ զի՛ս և ողորմեա ինձ աստը՛ւած:  
Դատաստա՛նըք քո արդար ե՛ն, ես մի-  
այն եմ մեղո՛ւցեալ. քաւեա՛ զիս և ու-  
ղորմեա ինձ աստը՛ւած:

Այլ. ար. Միաբանութեամբ տո՛ւք  
փառս ի բարձունս թագա՛ւորին յաւի-  
տե՛նից: Զի նա՛ փառօք է փառա՛ւո՛-  
րեալ ի յերկի՛նս և ի՛ յերկրի՛: Լուսա՛-  
ւորեա՛ տէր զանձի՛նըս մե՛ր, լուսա՛տու  
տիե՛ղերաց:

Այլ. ար. Յորժամ գայցե՛ս բազմ՛ւմ  
հրեշտա՛կօք տէ՛ր ի դատե՛լ զերկի՛ր:  
Յայնժամ՝ շարժի՛ն զօրո՛ւթիւնք երկնի՛ց  
տէ՛ր ի յահէ՛ քումմէ՛: Ե՛ւ յայնմ ա-  
ւո՛ւր լեր ի՛մ օգնակա՛ն տէ՛ր իմ և առ  
տը՛ւած ի՛մ:

Մր. ող. Եկեալ եմք ի տեղի վը՛կայիցն,  
և աղաչե՛մք ըզքե՛զ աստուած ո՞ղորմեա՛:  
Զաղաչա՛նըս մե՛ր մի՛ անտես առնե՛ր բա-  
րեխօսութեամբ սըրբո՞ց քոց, և ողոր:

ՓԸ՛րկեա զմե՛զ յա՛րեանէ և ի՛ննե՛ղչաց մե-  
րո՛ց, բարե :

Մր. 51. Ի փա՛ռքս պարծեցին ման-  
կո՛ւնք սիրեցեալք ի տեառնէ, որք ար-  
ժանի ե՛ղեն առնո՛ւլ զհայրակա՛ն ըզպը-  
սա՛կն : Որք ըզտանջանս և ըզմա՛հ վասն  
անուա՛ն տեառըն յա՛նձն առին, և ար-  
ժանի : Եւ զօրութեամբ սուրբ հո՛գւոյն  
եղե՛ն յաղթողք ի պատե՛րազմի. և ար-  
ժանի ե՛ղեն առնո՛ւլ ի հօրէ՛ ըզպըսա՛կն :

Ղաղ. Իմա՛ստո՛ւն կո՛ւսանքըն պա՛տրաս-  
տեալ ի՛ւլ լա՛պտե՛րաց, ելին ընդ ա՛-  
ռա՛ջ երկնաւս՛ր փե՛սային վառեա՛լ  
լա՛պտե՛րօք : Իսկ յիմա՛րաց կո՛ւսիցն ու-  
նայնացեալք ի՛ յի՛ւղչ, ա՛նպարաստ  
գը՛տա՛ն գալըստեա՛ն փե՛սային շեջեա՛լ  
լա՛պ : Վասն ո՛րոյ և՛ մեք պատրա՛պտե-  
ցո՛ւք ի՛ւղ հո՛գե՛ւոր, զի մըտցո՛ւք ի  
յառա՛գա՛ստ անմա՛հ փե՛սային վառեա՛լ  
լա՛պտե՛րօք :

Յար. 112. Իջե՛ր տէ՛ր և մարմնացա՛ր ի կու-  
սէն. և զհողեղէ՛ն բընութի՛ւնս ազա՛ տե-  
ցե՛ր ի մեղաց : Ելե՛ր տէ՛ր բեւե՛ռեցա՛ր  
ի խաչին. ըզմեռանի՛լ յանձն ա՛ռե՛ր կե՛ն  
դա՛նստո՛ւ մեռելո՛ց : Եղա՛ր տէ՛ր ի՛ նո՛-  
րափո՛ր ի վիժի. և մատանեա՛ւ կընքե՛ցա՛ր  
գանձը՛դ կենաց ա՛յլսարհի : Յարեա՛ր տէ՛ր  
աւե՛րեցեր ը՛զդժոխս. ի յերկինը՛ս համ-  
բարձա՛ր և ը՛նդ աջմէ հօ՛ր նըստա՛ր :

Յար. 113. Օ՛րհնու թի՛ւն ի՛ բարձո՛ւնս  
անօրինեցելո՛յն ի կուսէն թա՛գաւո՛րի՛ն  
մերոյ. ա՛լէ՛լու՛ւիա ա՛լէ՛լու՛ւիա : Օ՛րհնու-  
թի՛ւն ի՛ բարձո՛ւնս անսասանելի՛ և հաս-  
տա՛տո՛ւն յու՛սոյն մերոյ. ա՛լէ՛ : Օ՛րհ-  
նու թի՛ւն ի՛ բարձո՛ւնս անբաժանելի՛ և  
միասնա՛կա՛ն սուրբ երրորդու՛թեան. ա՛լէ՛ :

214. Այսօր երկնայինքն ուրախացան  
ընդ երկրա՛ւորացս նորոգման. քա՛նզի նո-  
րո՛գողն էից հօգի՛ն էջ ի՛ սուրբ վերնա-  
տունն. ո՛րով նորոգե՛ցա՛ն դասք առա՛-  
քելոցն : Այսօր հողանի՛ւթեայ բնո՛ւ-

Թիւնս ցընծայ ընդ հօր հաշտութեան,  
 քանզի որ եբարձ զհոգին ի մարդկանէ՛  
 մարմին եղելաց, դարձեալ վերը՛ստի՛ն  
 ըզնոյն պարգեւէ՛: Այսօր մանկո՛ւնք եկե-  
 շեցւոյ տօնե՛ն ցընծութեամբ զգա՛լուստ  
 սուրբ հոգւոյն. ո՛րով զարդարեցան ի  
 զգեստըս լուսափայլս և գերապայծառս.  
 երգեն ընդ սրօ՛վբէ՛սն զերեքսրբենի՛ն:

Ածծ. Ըզբեզ անտուածածին որ վեր-  
 օրհնիս ի զօրաց հրեշտակաց. ա՛ղգ  
 մարդկա՛ն կենդանեաց մեծացուցանե՛մք:  
 Ըզբեզ բնակ հրեղէն աստուածո՛ւ-  
 Թեանն յիմանա՛լի զօրացն երանեա՛լ,  
 ա՛ղգ: Ըզբեզ մայր էմմանուե՛լի, մար-  
 դարէին յառա՛ջ գո՛ւշակեալ, ա՛ղգ:

Խաչ. Ճառագայթ փառաց հօր որդիդ  
 միածին, որ ըզլոյսդ անվայրափակ մար-  
 փով պարագրեալ, այսօր ի Թաբո՛ր փա-  
 ռօք փայլեցեր: Որ անտես սրօ՛վբէ՛ց ան-  
 հաս ի վե՛ր քան ըզբան, ծառայի՛ կեր-

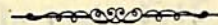
պիւ պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր,  
 այսօր ի Թաբո՛ր:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Որ հրեղինացն անմերձենալի՛ հո՛ւր  
 աստուածութեանդ, ի հողե՛ղէնս խոնար-  
 հեա՛լ լոյսդ արփիական. այսօր ի:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Որ մարմնացար վասըն մեր. աղաչանօք  
 աստուածածնին քրիստոս յիշեա՛:



ԵՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԳՁ. Ի ձայն մե՛ծի զուարթնոյն և ի հընչու-  
մըն հրաշա՛լի փողոյն, ո՛ւր հողացեալ մար-  
մի՛նըք մարդկան նորո՛ գին, յա՛յնմ ա-  
ւո՛ւր անհողին յի՛շեա՛ տէ՛ր և ըզմե՛ր  
ըզնընջեցեա՛լն, և հանգո ընդ սո՛ւրբըս  
քո՛: Յորժամ նըջան տէրուհեան ճառա-  
գայթի՛ւք փայլի, և թագա՛ւորըդ թա-  
գա՛ւորաց փառօք տե՛սանի. յա՛յնմ աւուր  
անհ: Յորժամ ատեան դատաստանի՛ն դը՛-  
նի, և զըպրու՛թիւնըք հրաշի՛ցը՛ն բանին.  
յա՛յնմ աւուր անհողին:

Որ երկայնամի՛տդ ե՛ս տէ՛ր քա՛ղըր և  
անօխակալ հանգո՛ զհողիս քոց ծառայից.  
զե՛ մի՛ դարձցի՛ տնանկ ամա՛չեցեալ յա՛-  
ւո՛ւրն անհզ ատենի՛ն: Զյիշա՛տակ հրա-  
ժարելո՛ցն ի հաճոյս քե՛զ ընկալցիս. և՛  
զուխտըս մե՛ր ընկալ որպէ՛ս զաբելին  
զնոյի՞ն և զաբրահամուն. զե՛: Ի խորան

քում սի՛րողաց հա՛նգուսցես ըզձա՛ռայս  
քո՛, և զհողիս նո՛ցա՛ դասեսցես ընդ  
սո՛ւրբըս քո. զե՛ մի՛:

Որ խոնարհեցար յե՛րկնից բա՛՛նդ ա՛ւ  
տըւած, և տուե՛ր մարմին ի սրբքո՞յ կո՛ւ-  
սէն. յի՛շեա ըզնընջե՛ցեալը՛ն մե՛ր յո՛ւր-  
ժամ գայցես անձա՛ն փա՛ռօք. զի դո՛ւ  
ես տէ՛ր ամե՛նայն ե՛րկրի: Որ ունիս  
իշխանութի՛ւն մահո՛ւ եւ՛ կե՛նաց, եւ  
խաչի՛ւրդ քո լուծե՛ր զերկուըն՛ս մա՛-  
հու. յի՛շեա:

Այլ կեր. Որ արա՛րե՛ր զօրո՛ւթեամբ զե-  
մանալեացն աշխարհ վերին, և ի նմա՛  
հաստատեցեր տընտե՛ս ըզպետըս հրե՛ղե-  
նացն. օրհնե՛մք զանհասա՛նելի՛ զօրու-  
թի՛ւնդ: Որ տիրա՛պէ՛ս մեծա՛տունդ  
ստե՛ղծեր երկրո՛րդ աշխարհ զգալի. և ի՛  
դրա՛խտն որ յադե՛նի տընտե՛ս եդեալ  
զմարդն առա՛ջին. օրհ: Որ շինե՛ցե՛ր բարձ-  
րա՛գոյն զեկե՛ղեցի քո խորհը՛րդեամբ. և  
ի սմա՛ կարդեալ տընտե՛ս զբարո՛զս բա-

ԵՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԳԶ. Ի ձայն մե՛ծի զուարթնոյն և ի հընչու-  
մըն հրաշալի փողոյն, ո՛ւր հողացեալ մար-  
մի՛նըք մարդկան նորո՛գին, յա՛յնմ ա-  
ւու՛ր անհեղին յի՛շեա՛ տէ՛ր և ըզմե՛ր  
ըզնընջեցեա՛լն, և հանգո ընդ սո՛ւրբըս  
քո՛: Յո՛րժամ նըջան տէրուհեան ճառա-  
գայթի՛ւք փա՛յլի, և թագա՛ւորըդ թա-  
գա՛ւորաց փառօք տե՛սանի. յա՛յնմ աւուր  
անհ: Յորժամ ատեան դատաստանի՛ն դը՛-  
նի, և զըպրու՛թիւնըք հրաշի՛ցը՛ն բանին.  
յա՛յնմ աւուր անհեղին:

Որ երկայնամի՛տդ ե՛ս տէ՛ր քա՛ղըր և  
անտխակալ հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից.  
զի՛ մի՛ դարձցի՛ տնանկ ամա՛չեցեալ յա՛-  
ւու՛րն անհղ անտէնի՛ն: Զյիշա՛տակ հրա-  
ժարելո՛ցն ի հաճոյս քե՛զ ընկալիս. և՛  
զուխտըս մե՛ր ընկալ որպէ՛ս զաբելին  
զնոյի՞ն և զաբրահամուն. զի՛: Ի խորան

քում սի՛րողաց հանգուսցես ըզձա՛ռայս  
քո՛, և զհոգիս նո՛ցա՛ դա՛նսցես ընդ  
սո՛ւրբըս քո. զի՛ մի՛:

Որ խոնարհեցար յե՛րկնի՛ց բա՛՛նդ ա՛ն  
տըլած, և առե՛ր մարմին ի սըրբո՞յ կո՛ւ-  
սէն. յի՛շեա ըզնընջե՛ցեալը՛ն մե՛ր յո՛ր-  
ժամ գայցե՛ս անձա՛ն փա՛ռօք. զի դո՛ւ  
ես տէ՛ր ա՛մե՛նայն ե՛րկրի՛: Որ ունիս  
իշխանութի՛ւն մահո՛՛ւ եւ՛ կե՛նաց, եւ  
խաչի՛ւրդ քո լուծե՛ր զերկուներ՛ս մա՛-  
հու. յի՛շեա:

Աղ. Կր. Որ արա՛րե՛ր զօրո՛ւթեամբ զի-  
մանալեա՛ցն աշխարհ վերին, և ի նմա՛  
հաստա՛տեցեր տընտե՛ս ըզպետըս հրե՛ղի-  
նացն. օրհնե՛՛մք զանհասա՛նելի՛ զօրու-  
թի՛ւնդ: Որ տիրա՛պէ՛ս մեծա՛տունդ  
ստե՛ղծեր երկրո՛րդ աշխարհ զգալի. և ի՛  
դրա՛խտն որ յադե՛նի տընտե՛ս եղեալ  
զմարդն առա՛ջին. օրհ: Որ շինե՛ցե՛ր բարձ-  
րա՛գոյն զեկե՛ղեցի քո խորհը՛րդեամբ. և  
ի սմա՛ կարգեալ տընտե՛ս զբարո՛ղս բա

նի՛ն ճըշմարտո՛ւթեան. որհ: Անտանե-  
լոյն տաղա՛ւար բարձո՛ղ էիցը՛ս բարձո՛-  
ղին. որ ծընա՛ր զստուեա՛ծ մարմնո՛վ զան-  
մարմնա՛բար ծընո՛ւնդըն հօր. բարե՛խօսեա՛  
վասըն մեր աստուեա՛ծածի՛ն մարիա՛մ:

Ա. Կ. Կ. Գ. Զե՛րձո՛ղիս յորս՛ գայթե՛ որսո՛ւ  
ղին և յա՛մե՛նայն վըտա՛նգից ապրե՛ցո  
և ողո՛մ րմեա՛: Յանե՛րեւոյթ թըշնա՛-  
մեոյն և ի գա՛ղանի նե՛տից բանսա՛րկուին  
պա՛հեա և ող: Փըրկեա՛ղիս ի յանցա-  
նաց մեղաց ի՛մոց, և նո՛րոգեա՛ղիս հո-  
գւով գիտո՞ւթեան և ող:

Ա. Կ. Կ. Գ. Ծով մե՛ղսց իմո՛ց զիս ալէ՛կոծէ.  
որ ե՛ս նաւա՛պետ բարի, շնորհեա՛ ինձ  
նաւա՛հանգիստ հայր ամե՛նակա՛լ: Խո-  
րըք պատրանա՛ց զիս կորուսա՛նեն. ա՛յլ  
դու նաւա՛պետ բարի, շնոր: Որ միայն իչ  
խա՛նդ ես թո՛ղուլ ըզմե՛ղս. ե՛ւ ե՛ս ա-  
ղա՛չեմ ըզքե՛ղ. տէր թող ի՛նձ ըզմե՛ղս  
ի՛մ հայր ամե՛ն:

Ա. Կ. Կ. Գ. Ըզհայրն երկնաւոր օրհնեցէք  
ընդ հըրեշտա՛նկս, որ միայն է՞ թագաւ-  
որ փառաց: Զորդին միածի՛ն գոհո՛ւ-  
թեամբ բարե՛բանեցէ՛ք, որ ե՛կն և փը-  
կեաց ըզմե՛ղ: Զմըխի՛թարիչ սո՛ւրբ զհո-  
գին ամե՛նայն շունչք բարե՛բանեցէ՛ք, որ  
լուսաւորեացն ըզմե՛ղ:

Ա. Կ. Կ. Գ. Օրհնե՛մք ըզքեղ անը՛ սկիզբն  
աստը՛ւած ընդ հրեշտա՛նկրս քո ի յերկի՛նս:  
Զօրհանա՛պաղ օրհնե՛սցուք զմիայն օրհ-  
նեա՛լ թագաւորդ. զի դու միայն ես փա-  
ռաւորեալ տէ՛ր յարա՛րածո՛ց քո՛ց:  
Ըստ արժա՛նի սըբութեան քու՛մ հանա-  
պա՛ղ քեղ վայելէ՛ օրհնո՛ւթիւն, զի դու  
միայն ես փառաւորեալ. փա՛ռըք քեղ  
աստըւած:

Մ. Կ. Կ. Գ. Որք ի մարմնի զանմարմնակա-  
նացըն բերե՛լով արութիւն հա՛ւատոյ,  
պատերազմեցա՛ն ընդդէ՛մ թըշնամեոյն  
քո՞ ճըշմարի՛տ վըկայքն. բարե՛խօսու-  
թեամբ սոցա քրիստո՛ս ողորմեա մեզ:

Որք զըսպա՛ռնալիս բըռնա՛ւո՛րաց մահ-  
ուա՛մբ սրոյ՛ և հրոյ համբե՛րութեամբ  
յա՛նձն ա՛ռին. յա՛ղթեցին առա՛քինաբար  
քո՞՞ ճը՛շ: Որք ի զօրաց ե՛րկրա՛ւո՛րաց  
զինաւո՛րեալ քեզ ե՛րկնաւոր թագա՛ւո՛ր  
բիդ, դասակարգեցա՛ն ընդ հրեշտա՛կս ի  
յե՛րկինըս քո՞՞ ճը՛շմարիտ:

Մբ. 54. Ա՛յսօր յիշատակ սրբոց մար-  
տիրո՛սաց. մա՛նկունըք սուրբ եկե՛ղեցւոյ  
ընդ զօրս երկնի՛ց տո՛ւք օրհնութիւնն ի  
բարձո՛ւնըս սո՛ւրբ երրո՛րդո՛ւթեա՛ն:  
Ա՛յսօր ճըգնութեամբ սրբոց մարտիրո՛ս-  
աց. զուարճանա՛ն բանակք ա՛նմա՛րմսոցն,  
եկեղեցի՛ք ընտրելոց. տո՛ւք: Ա՛յսօր  
չնորհեցա՛ն մե՛զ քարո՛ղք և վըկայք ի՛  
խաւարե՛կոսպաշտութեան և յանա՛ս-  
տուածութեան, ածեա՛լ ի լոյս զամենայն  
արարա՛ծս. տո՛ւք:

Ղալ. Արի՞սող ըզլոյս ո՛րպէ՛ս զօթոց,  
այսօր անձա՛ն խոնարհութեամբ ի վե՛րնա-  
տունը՛ն խորհրդոյ ըզգե՛ստ ծա՛ռայի ըս-

փա՛ծանի՛լ յա՛նձն առեր. օ՛րհնե՛ ծմբ  
զեկեալդ ի կամաւ.՛ր չարչարանս: Արո՛ւմ  
երկըրպպե՛ն դա՛սք հրե՛շտակաց խոնար-  
հեցա՛ր ի լուանա՛լ զո՛ւրս հողեղե՛նս, բը-  
ժը՛շկե՛լ սո՛քօք ըզգա՛րշապա՛րս նա՛խա-  
հօրն. բըժը՛շկեա՛ծ զճո՛գւոյ իմոյ զհիւա՛ն.  
դո՛ւթի՛ւն: Որ ի խորհո՛ւրդըս փըրկականս  
եկե՛ղեցւոյ բաշխեցե՛ր աշակերտացն ըզ-  
մարմի՛նըդ քո, նորոգելո՛վ ըզմահացեալն  
ի ճա՛շակմանէ. հաղո՛՞րդս այսմ ընկալ  
ըզմե՛զ միայն մարդասէ՛ր:

Յար. 108. Յամե՛նայնի բազմ՛ւմողո՛ւմ՝ աւ-  
տըւած. նայեա՛լ յիս գըթութեամբ եւ  
խնայեա՛. զի՛ դո՛ւ միայն ես մարդասէ՛ր:  
Եւ խա՛չիւըդ քո կենա՛րարա՛ւ պահեա  
և յարութեամբըդ քո փըրկեա և ապրեցո՛.  
զի՛: Եւ մի՛ւսանգամ ի գա՛լըստեա՛ն քո՛  
տէր, վերըստի՛ն զիս նորոգեա՛ և ապրե-  
ցո՛. զի՛ դո՛ւ:

Յար. 12. Չթա՛ գաւո՞րն քրիստո՛ս օրհ-  
նութեամբ երգո՛վ բարեբանեցէ՛ք ա՛մե-

նայն երկիր: Արարողն երկնի<sup>ա</sup> և երկրի  
մատուցուք երգով գոհաբանութիւնն  
ամենայն երկիր: Երրորդութեանն և մի<sup>ա</sup>  
մատուածութեան մատուցուք պատիւ  
երկրբայագութիւնն յաւիտեանս ամէն:

Հոգ. Ո՛ր համագոյժ ե՛ս հօ՛ր և որդւոյ,  
անձառաքա՛ր բղխումն ի՞ միշտ էէն.  
ա՛յսօ՛ր բղխեցեր ջուր կենդանի՛ յե-  
րուսաղէմ. հոգի՛ աստուծոյ ո՞ղո՞րմեա՛:  
Ո՛ր արարչակից ե՛ս հօ՛ր և որդւոյ, որով  
կենդանածնեալք ի ջո՛ւրս արարածք:  
ա՛յսօ՛ր որդիս աստուծոյ ծնանիս ի՞  
ջուրց. հոգի՛: Ո՛ր փառակից ե՛ս հօ՛ր եւ  
որդւոյ, և քրննե՛ս ըղխո՞րս աստուծոյ,  
ա՛յսօ՛ր խորագէտս իմաստից գլխմարս  
աշխարհի՛ արարեր. հոգի՛:

Ածծ. Ա՛ստուածածին երկնային դուռն  
աստուածային ձայնիւն աւետարանէ՛ր  
հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ տէր  
ընդ քեզ: Ի բերովէս բաղմեալ ընդ  
հօ՛ր անպականաբար բնակիլ հաճե՛

ցաւ ի քում յորվայնի. ուրախ: Որ բոցե-  
ղէն սրովէիւք շրջափակեալ պահիւր,  
այսօր ի՛ մէջ մարդկան ի՛ գիրկս հողե-  
ղի՛նի յայտնեալ. ուրախ:

Խաչ. Փայտ կենաց որ փոխանակ մա-  
հացս՛ւ պըտղոյն ըզբրիստոս պըտղաբե-  
րեցեր. պարըսպեալ պահեա զ՛նխտոս  
հա՛ւատացելց: Քե՛ւ բացաւ մեզ ճա՛-  
նապարհ ծառոյն կենաց ի՛ սրովէափակ  
պահպանութեանէն. պարըս:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Քեւ աղատեցա՛ւ նախահայրն ի ճա-  
շակմանէ պրողոյն. և՛ քեզ երկրբայա-  
գեն ամենայն հա՛ւատացեալք. պարըս:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ի նրստիլ քո յատենի՛ դատա՛ւոր ա՛-  
հեղ. աղա՛չանօք սուրբ աստուածածնին  
յիշեա ըղբն՛ըեցեալքն մեր, յոր-  
ժամ գայցես անձա՛ռ փառօք. քանզի  
քո՛ են փա՛ռք յաւիտեանս ամէն:





ՎԱՌԻ ԶԱՅՆ

Գ. Կ. Լսյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա, որ  
 փառօք հօր հանդերձեալ ես գալ ի  
 դատել զերկիր. արժանաւորեա՛ն և ըզմեր  
 ըզնընջեցեալսն անճառ խոստմանց քոց  
 ընդ սուրբքս քո: Հօր և հոգւոյ հաւ  
 մահոյակից, ի տիեզերական անհեղ ատե-  
 նին արժա՛ն: Երկնի և երկրի՛ արդար դա-  
 տաւոր, յորժամ հատուցանես ըստ գոր-  
 ծոց իւրաքանչիւրոց, արժա՛ն:

Որ արարիչդ ես հրեզինաց և հոգե-  
 ղինաց. և մըշտընջենաւոր փառաբանիս ի  
 բանաւոր պաշտօնէիցս. ի՛քէն հայ-  
 ցեմք թողութիւն շնորհեա՛նըն-  
 ջեցե՛լոց մերոց: Որ ի յերկրի երեւե-  
 ցար և ընդ մարդկան բընակեցար. և  
 անմահութիւն պարգևեցեր մեզ մահա-  
 ցե՛լոցս. ի՛քէն: Յորժամ նըստիս յա-  
 թո՛ւ փառաց դատողական ի շխանո՛ւ-

թեամբ, և փառաւորե՛ս առ ի քէն փա-  
 ռօք ըզգի՛նս արեա՛ն քո տէ՛ր. ի՛քէն:

Որ անբա՛ւ քո՛ մարդա՛սիրութեամ-  
 բըդ գըթացա՛ր յա՛զգըս մարդկան, ծը-  
 նա՛ր ի կուսէն. ըզծը՛նեա՛ն լս սուրբ  
 աւաղանաւն ըզնընջեցեալսն մեր ընդ  
 սուրբքս քո՛ հանգո՛ թագաւոր յա-  
 լիտե՛նից: Որ ի վերայ խաչին զենա՛ր  
 ո՛րպէս գառն, և զմարմին և զարի՛ւնըդ  
 քո բա՛շխեցեր ի փըրկութի՛ւն աշխար-  
 հի. զհաղօ՛րդեա՛ն լս մահմոյ՛ քո և  
 արեան, ըզնըն:

Աղչի՛ր. Օրհնե՛մք ըզքեզ անըսկիզբն  
 հայր որդւոյդ միածնի, զո՛ր առաքեցեր  
 ի դարձումըն մոլորեալ ոչխարին. դար-  
 ձո՛ւ և զմեզ ի մեղաց որդւոյ՛ քո՛ չար-  
 չարա՛նօք: Գովե՛մք ըզքե՛զ բան և լոյս  
 որ զտիրական քո պատկեր լուսով ճրագի  
 քո գրտեալ վերա՛կանգնեցեր. կանգնեա՛ն  
 զանկեալքս մեզօք քոյին սուրբ չարչա-  
 րա՛նօք: Բարեբանեմք զփառակիցըդ հօր

զհոգի՛դ ճըշմարիտ, որ նո՛րո՛վ գեցեր ըզհնա՛լ  
ցեալքս մեղո՛ք հընոյն ազամայ. նո՛րո՛  
գեա՛մ և զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ  
քո շնորհա՛ց: Ուրախացիր բարձրե՛լոյն  
հովանացեալ զորո՛ւթեամբ, և բնակա-  
րան սուբբ հոգւոյն, որո՞վ ծընա՛ր զբանն  
աստուած. բարե՛մ խօսեա՛ վասըն մեր  
աստուածածի՛ն մարիա՛մ:

Այլ. 17. Քրիստո՛ս աստը՛ւած աստու՛ւ  
ծոյ. ողորմեա՛: Անօրէնո՛ւթեամբ ի մեղս  
երկնեաց զի՛ս մայր իմ. աղաչեմ փրո-  
կիչ. ողոր: Վիրաւորեալ մեղո՛ք ան-  
կանիմ առ բե՛ղ փրկի՛չ. մի՛ անտե՛ս  
առներ. ողոր:

Այլ. 18. Մաքսա՛ւորն հառա՛ջանօք ի  
տաճարին էա՛ռ ըզքա՛ւո՛ւթիւն. նո՞վին  
ձայնիւն և ե՛ս գո՛չեմ. ողորմեա ինձ  
աստըւած: Աւաղակն աղա՛ղակէ՛ր իխա-  
չի՛ն, յիշեա՛ զի՛ս տէր. նո՞: Անառա՛կ  
որդի՛ն աղե՛րսանօք աղա՛չէր ըզբեզ ,  
հայր մեղայ յե՛րկինս և առա՛ջի՛ քո. նո՞:

Մր. 19. Նայեա՛ ի՛ մեզ և՛ ո՛ղորմեա  
մեզ քրիստոս. ո՛ր ո՛ւնիս բա՛զում գը-  
թութի՛ւն: Որ հայրդ ե՛ս սրբոց և՛ դա՛-  
տաւոր այրեաց քրիստոս. որ ո՛ւ: Որ պը-  
սակի՛նք ես սրբոց. լո՛ւր և մե՛ղ աղօթիւք  
սոցա՛ քրիստոս. ո՛ր ո՛ւնիս:

Մր. 20. Ընդ զըւա՛րթունս երկնից օ՛րհ-  
նեցե՛ք զքրիստո՛ս թագաւո՛րն: Ընդ  
դասս երանելի սրբո՛ցըն գոփեցե՛ք  
յօրհնութի՛ւն ի նո՛ր զքրիստո՛ս թա:  
Ձքրի՛ստո՞ս թա՛գա՛ւորըն բարեբա՛նե-  
ցե՛ք, զի ողորմեսցի՛ բարեխօսութեամբ  
սրբո՛ցն:

Ղալ. Շնորհեա՛ մե՛զ տէր ընդ ազբա-  
տաց օրինակին զազարու ժուժկա՛լութիւն.  
զի կամա՛ւոր աղքատութեամբ արքայո՛ւ-  
թեանդ երկնից ընդ նըմի՛ն լիցուք արժա՛-  
նի. լո՛ւր մեզ և ողորմեա՛ քրիստո՛ս աս-  
տըւած: Որ փոխա՛նակ հացին կարօ-  
տութեան զհացն անմահութեան նըմա՛  
շնորհեցեր. եւ ընդ մեծատա՛նն անգը-

Թո՛ւթեան ի գո՛գն արբահա՛մու՛ւ ըզնա  
 ընկա՛լար. լո՛ւր: Լուսա՛ւորեա զաջը՛ս  
 սըրտի՛ց ստա՛նալ մեզ սղո՛րմու՛թեամբ  
 ի քէ՛ն տէր զողո՛րմութիւն. զի մի՛ ընդ  
 մեծա՛տանըն հայցե՛սցուք ի բոց հնոցին  
 ծագի՛ւ մատի՛ն ջուր ի զովա՛ցումն. լո՛ւր  
 մեզ և ողո՛ր:

Յար. ող. Ո՛ր տըրտմահա՛ղո՛րդ քո՛ չար-  
 չարա՛նօք խաչին ազատեցե՛ր ըզմարդն ի  
 տըրտմազգեսա՛ց փայտէն և՛ ի մե՛ղսաճա-  
 շակ պըտղոյն. քրի՛ստո՛ս ա՛ստըւա՛ծ և մե՛զ  
 ողորմեա՛: Որ մահուա՛մբ քո կենդանի՛ և  
 մեռելութեա՛մբըն յերկրի նո՛րոգեցեր  
 դա՛րձեա՛լ զաշխարհս եւ զհողա՛ցեա՛լ  
 բնութիւնս. քրի՛ստո՛ս: Որ ե՛րեքօրեայ  
 յարութեա՛մբ քո եւ համբարձմա՛մբըդ  
 յերկինքս վերածե՛ր ըզմարդն առ կենաց  
 փայտն և յանմահակա՛ն ճաշակն. քրիս:՝

Յար. ճշ. Լո՛ւսով ա՛ստուածութեա՛ն  
 քո քրիստոս լուսաւորեցե՛ր սուրբ զեկե-  
 ղեցի՛. պահեա՛ ըզսա անշարժ յաւիտեանս:

Տօ՛նէ այսօ՛ր երո՛ւսա՛ զէ՛մ հաւատա՛ցե-  
 լո՛ց բաղմո՛ւթեամբ զնաւակատի՛ս սուրբ  
 եկեղե՛ցւո՛յ. պահ: Բացան դրո՛ւնք հա-  
 ւատո՛յ նո՛ր սիրովն ընդունե՛լ զանմահ փե-  
 սայր յառա՛գաստ. բաշխե՛ զմարմի՛ն քո  
 և զա՛րի՛ւն. պահեա:

Հոգ. Ձանրակըզենաբա՛ր բըղխումն ի հօ՛-  
 րէ՛ զհոգի՛ն ճըշմարիտ, ո՛ր հընչմա՛մբ  
 ձայնի է՛ջ ի վերնատո՛ւնն այսօր նըմա՛ն  
 սա՛ստի՛կ հողմոյ. զո՛ր փա՛ռա՛ւորե՛մբ հո-  
 գեւո՛ր երգո՛վ: Ձհամագոյակի՛ցըն հօր  
 և ո՛րգւո՛յ զբաշխո՛ղըն շնորհաց, ո՛ր ի  
 հրեղէ՛ն լեզուս բաժանեալ զբա՛նն ընա-  
 րութեա՛ն լեզուաց շնո՛րհեաց սուրբ ա-  
 ոաքերոյն. զո՛ր: Ձաղբի՛ւրն իմաստութեան  
 ըզկա՛տարեալն անձնա՛ւորութեամբ, ո՛ր  
 խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգա՛րէ՛ս և յա-  
 ւետարանս. զո՛ր:

Սճճ. Ձաստուածա՛ծինն և զմի՛շտ կոյսն  
 ա՛նդադար օրհնեսցուք. քանզի՛ ծագեաց  
 մե՛զ լոյս երե՛սաց, և փըրկի՛չ ա՛նձանց  
 մե՛րոց: Խընդա՛ և ո՛ւրախ լեր անհարս  
 նացեա՛լ մայր. քանզի՛ որ ի քէն ծընաւ

մե՛զ ա՛ստուրեա՛ծ ի փըրկո՛ւթի՛ւնն ա՛ն-  
 ձա՛նց մերո՛ց: Քանձ անա՛պական զը՛տար  
 սուրբ աստուա՛ծածին, բարե՛խօսեա Քրիս-  
 տոսի աստու՛ծոյ մերո՞յ, կեցո՛յցանե՛լ  
 զա՛նձինը՛ս մե՛ր:

Խաչ. Յա՛ղթող եւ զնոր օրհնո՛ւթիւն  
 միշտ ի՛ բարձունս ե՛րգեսցուք թագա՛-  
 ւորին քրիստոսի հաւա՛տացեալ ժո՛ղո-  
 վո՛ւրդք: Ո՛ր ե՛կն ի լուսաւորե՛լ զընա-  
 րեա՛լ սուրբ զեկե՛ղեցի, և պը՛սակեսց  
 սուրբ խա՛չին նըմա՛ ըզփառս ե՛րգեսցուք:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Ա՛յսօր և մեք տօնե՛սցուք զնաւա՛կա-  
 ախ սո՛ւրբ խաչին, եւ փը՛րկողին մա-  
 տո՛ւսցուք փառք և՛ պատիւ յա՛ւիտեան:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ո՛ր ըստ նըմանո՛ւթեան մահո՛ւ քո՛  
 տը՛նկակի՛ց ա՛րարեր, և երկնից արքա՛-  
 յութեանդ ժա՛ռանգորդ լինե՛լ խո՛ս-  
 տանցար, զհա՛ւատացեալս՛ լս գա՛լըստեան  
 քո՛ տէր ըզնըն:



### ԶՈՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԴԶ. Քանզի զքեզ օ՛րհնեն իշխանութի՛ւնք  
 երկնից, թա՛գաւոր փա՛ռաց ամենակա՛լ  
 ամենակարո՛ղ. թող ըզմե՛ղըս մեր նընջե՛-  
 ցե՛լոցն, և հանգո՛ ի խորանի՛ քում ի  
 յարքայա՛կան ի՛ հանգըստեան: Որ ի  
 նախնո՛ւմն ըզմարգարէ՛ն մովսէ՛ս լո՛ւսա-  
 ւորեցե՛ր աստուածայի՛ն փառօք տեսեա՛մք  
 աստուածութեա՛նըդ քո, լո՛ւսաւորեա՛ և  
 ըզմե՛ր ըզնընջեցեա՛լն, և հանգո՛: Բարե-  
 խօ՛սութեա՛մք սուրբ ա՛ստուածածնի՛ ծը-  
 նողի և մօր քո յիշեա՛ զգինս արեա՛ն քո  
 տէ՛ր, և դասաւորեա՛ յերանաւէ՛տ յան-  
 թառա՛մ և յանսրբոտ՛ւմ ի կեանսդ ի յար:

Փառք քե՛զ հայր, որ կենարա՛րդ ես  
 մարմնոց և գոյացո՛ւցիչ հոգւոց, ընկա՛լ  
 զօրհնաբանո՛ղ հոգիս յանմա՛ հակա՛ն քո  
 հանգի՛ստդ: Մարդասիրի հօ՛ր որդի, որ  
 պատկերակի՛ց եղեր հոգե՛ղինացս և խաչե-

ցար. ըն: Ամենաղօր սուրբ հոգի, որ ան-  
դորրի՛չ ես նեղելոց և մըխիթա՛րիչ հոգ-  
ւոց. ընկա՛մք:

Ի հանգիստ քո տէր, ուր ամենայն սուր-  
բքք քո հանգչին. հանգս զհոգի՛ս ծառա՛-  
յի՛ց քոց ընդ սուրբքս քո մարդա՛մք տէր:  
Դո՛ւ անսորւա՛ծ որ իջե՛ր ի դըժոխս, զեր-  
կունըս մահո՛ւ լուծե՛ր, ըզկապեա՛լսն ար-  
ձակեցե՛ր. եւ զհոգի՛ս ծառայի՛ց քոց  
հանգս՛ ընդ:

Առ իր. Ար զօրէ՛նքս սըրբութեան պա-  
հո՛ց նախ ի՛ դրախտին՝ ակա՛նդեցեր. զո՛ր  
ո՛չ պահե՛լով նախաստե՛ղծիցըն ճաշա՛կ-  
մամբ պըտղոյն ճաշա՛կեցին ըզդա՛նու-  
թի՛ւն մեղաց և՛ մահու. վասն ո՛րո՛յ շնոր-  
հեա՛ մեզ տէ՛ր ճաշա՛կել ըզքաղցրու-  
թի՛ւն քոց պատուի՛րանաց: Ար զանա՛-  
զան վերօ՛ք մեղաց հարաք յոգի՛ս ի՛ թը՛չ  
նամւոյն. և ի՛ բաղմա՛պատիկ հիւ՛սն  
դո՛ւ լիւնս կարօ՛տոցաք մարդասիրի՛դ  
բա՛նալս՛յ ը՛զցա՛ւ ըս մեր. վասն ո՛րո՛յ

բըժըշկեա ըզմե՛զ քրիստո՛ս ո՛րպէ՛ս մար-  
դա՛նէր: Ար եկի՛ր ի փըրիո՛ւ լիւն մարդ-  
կան ծնընդեա՛մբ կուսի՛ն մարի՛ն մու. և՛  
կե՛նդա՛նա՛րաք քո՛ յա՛րու՛թեամբդ հրա-  
ւըրեցեր ըզմահացեալքս ի յարու՛թիւն.  
անմահո՛ւ լիւն. վասն ո՛րո՛յ աղա՛չանօք  
մօր քո՛ կեցո՛ զմե՛զ փըրկի՛չ:

Առ իր. յը Համբառնա՛մ առ քե՛զ տէ՛ր  
զա՛չս ի՛մ, նայեա՛ յիս գըթու՛թեամբըդ  
քո. և ո՛ղո՛ւրմեա՛: Դու ես յոյս և ապա-  
ւէ՛ն ի՛մ, զե՛րձո՛ր զիս յորոգայթէ՛ մե-  
ղաց. և ո՛ղո՛ւր: Ապրեցուցի՛չ իմ և՛ փըր-  
կի՛չ ի՛մ, ապրեցո՛ր զիս յորոգայթէ՛ մե-  
ղաց. և ո՛ղո՛ւր:

Առ իր. Բաղմու՛թեամբ յանցանօք ծա՛ն-  
րա՛բե՛նեալ է անձն իմ. միայնո՛յ քե՛զ  
մարդասիրի ա՛ղաչեմ. ողո՛ւրմեա՛ ի՛նձ ա-  
տը՛ւա՛ծ: Բըզլմա՛մբ արտասուաց և՛ հա-  
ռա՛չանօք սըրտի իմոյ անդա՛դար հայցե՛մ  
բաղմամբ՛ըլութեամբ. քա՛ւեա՛ր զիս աստը՛-  
ւա՛ծ: Բաղմադո՛ւթ մարդասէր շնօ՛րհեա՛մ

զԹողո՞ւթիւնն իմոյ յա՛նցանա՛ց. զի ա՛ռ  
քե՛զ միտ՛յն սպաղառիմ՛. քա՛ւեա:

Առջ. ԳՐԿ. Տէ՛ր երկնի՛ և երկրի, ա՛րա-  
րող և յո՛յս մեր: Խընայեա՛ յանձի՛նքս  
մե՛ր քրիստո՛ս Թագա՛ւոր երկնի՛ և երկ-  
րի: Աղաչե՛մք ըզքե՛զ ա՛յց արա՞՞ փը՛րկիչ,  
յուսացե՛լոցս ի՛ քե՛զ:

Առջ. ԳՐԿ. Որ ի բարձո՛ւնքս բնակեա՛լդ  
ե՛ս, և ի՛ քե՛զ ե՛մք ապա՛ւի՛նեա՛լ. ա՛-  
րարա ծք ամե՛նայն օրհնե՛ն ըզքե՛զ: Որ  
մոլորե՛լոց հովի՛ւդ ե՛ս. դարձո՛ ի մե՛նջ  
ըզցասո՛ւմըն քո՞՞. ա՛րա: Որ ծարաւե՛-  
լոց աղբի՛ւրդ ե՛ս և քա՛ւի՛չ ես մե՛ղա՛ւո՛-  
րա՛ց. ա՛րարա՛ծք:

ՄԵՐ. ԳՐԿ. Որք ըզբաժա՛կ մահու ը՛նդ  
քե՛զ ա՛րբին, և մըկըրտութեամք արեան  
ընդ քե՛զ մըկըրտեցա՛ն, սո՛քօք ա՛ղա-  
չե՛մք ո՛ղո՞րմեա: Որք եւ զխա՛չս իւր-  
եանց բարձին ըզկնի՛ քո՞, և անմեկնելի՛  
սիրով ընդ քե՛զ խա՛չակցեցա՛ն. սո՛քօք:

Որք իսկա՛պե՛ս շեջուցի՛ն զբարա՛նկեալ  
փայլակն, և հրեշտակացեալք ի դա՛սս նու-  
բո՛ւն վերակա՛րգեցա՛ն. սո՛քօք:

ՄԵՐ. ԳՐԿ. Ը՛զքե՛զ կարգայի՛ն յօդնո՛ւ-  
թիւնն սո՛ւրբ մա՛րտիրոսքն և ա՛նէ՛ին. ո՛ր  
ի բարձո՛ւնքս բնա՛կեալդ ե՛ս խընայեա՛ ի  
մե՛զ: Դու ե՛ս դո՛ւււրն լուսո՛յ, դու պը-  
սակ պարծանաց ի քե՛զ յուսացե՛լոց. ո՛ր  
ի բար: Օրհնեա՛լ գո՛վեա՛լ և ի սո՛ւրբքս  
հանգուցեալ. և դո՛ւ ես ընդունող հո՛գ-  
ւոց մերոց. ո՛ր ի բարձունքս բնա՛կեալդ  
ե՛ս միշտ և յաւիտեա՛ն:

ԱՐԿ. Զգալուստ քո քրի՛ստոս այսօր յե՛-  
րուսաղէմ՝ նո՛ր եկեղեցի՛ սուրբ, յաղթա-  
կա՛ն երգով բա՛րեբանեմք. օրհնեա՛լ եկե-  
ալ ա՛նուա՛մք տեա՛ռն: Որ վա՛սըն մե-  
րո՛յ փրկուեթեա՛ն յաւանակի՛ նըստի՛լ  
յանձն ա՛ռեր, ընդ մանկո՛ւնսն բա՛րեբա-  
նեմք. օրհ: Թագաւոր ե՛րկնաւոր զե՛կե-  
ղեցի քո անշարժ պա՛հեա, և զերկըրպա-  
գո՛ւս անուա՛նրդ քու՛մ պա՛հեա՛մ ի  
խա՛ղաղութեա՛ն:

Յար. 77. Չյարութիւն աստուածորդւոյն  
 հրեշտակապետն ասո՞ր աւետե՞ր կա-  
 նանցն ասելով, յա՛րուցեալ է՛ տէ՛րն  
 ի գե՛րեզմանէ՛ն: Ընթացեալ կանանցըն  
 իընդո՞ւթեամբ պատմէի՛ն աշակերտացն  
 ասելով, յա: Վասն որոյ եւ մե՛ք ընդ  
 հրեշտակի՛ն գոչեսցո՛ւք զյարութի՛ւնըն  
 քրիստոսի՛, ո՛ր փրկեացն ընդ մե՛զ ի ձե-  
 ոաց մահո՛ւ:

Յար. 82. Թագաւոր քրիստոս է՛ ա կից  
 հօ՞ր և՛ հոգւոյն, ո՛ր վասըն՛ մե՛ր մարմ-  
 նացար ի՛ սուրբ կո՛ւսէն. Թագաւոր փա-  
 ոաց քրիստո՞ս քե՛զ փառք: Որ կամա-  
 ւոր մահուամբ ընդմահ մեռուցեր, և՛ ա-  
 նապական յարութեամբըդ քո նորոգե-  
 ցե՛ր զա՛շխարհս. Թագա՛: Որ կենդանա-  
 րա՛ր արեամբըդ քո՛ լուսաւորեցե՛ր  
 սուրբ զեկեղեցի. ե՛րգե՛մք քե՛զ ընդ  
 հրեշտակս ասելով. Թագա՛:

Հոգ. Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով  
 մե՛ծաձայն հընչմամբ ի բարձա՛ծնց, ի՛

նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց  
 անկիղելի՛ զաշակե՛րտան, մինչդեռ նըն-  
 տէի՛ն ի սուրբ վե՛րնատա՛նն: Անիւ-  
 թական ա՛ղաւնի, ա՛նքընեցի ո՛ր քընե-  
 ըզիսո՛րս աստուծո՛ջ. զոր առեալ ի հօրէ  
 պատմէ՛ զահաւո՛ր և ըզմիւսանգամ գա՛-  
 լո՛ւ՛ւսան. զո՛ր քարո՛ղեցի՛ն համագո՛-  
 յակա՛ն: Օրհնութիւն ի՛ բարձունս, ե՛լ-  
 զին ի հօրէ հոգւոյն սըբո՛ջ. որով ա-  
 ռաքեալքն արեցա՛ն անմահական բա-  
 ժակա՛րէն, և՛ հրաւիրեցի՛ն զերկիրս  
 ի՛ յերկի՛նս:

Ածծ. Աւրախացի՛ր աստուածածի՛ն վեր-  
 օրհնեալդ ի սրո՛վքէից. ծագելով ի քէն  
 մե՛զ լոյս՛ մայր եղեր վե՛րաձգողին. ա՛ղբ  
 և ա՛ղինք ըզքեզ մեծացո՛ւցանե՛մք: Հիմն  
 եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր հոգւոյն  
 սըբոյ. ի հրեշտակաց սպասաւորեալ  
 գաբրիէլ քեզ աւետեաց. ա՛ղբ: Տեսա-  
 նե՛մք ըզսոկալի՛ զհրաշա՛լի խորհո՛ւրդ  
 յայանեալ. ի հոգւոյն սըբոյ յղացեալ  
 զբանն աստուած մարմնով ծընար. ա՛ղբ:

Յար. 102. ՉյարուԹիւնն աստուածորդւոյն  
 հրեշտակապետն ասյօ՞ր աւետե՛ր կա-  
 նանցն ասելով, յա՛րուցեալ է՛ տէ՛րն  
 ի գե՛րեզմանէ՛ն: Ընթացեա՛լ կանանցըն  
 խը՛նդո՛ւԹեամբ պատմէի՛ն աշակերտացն  
 ասելով, յա: Վա՛սն որոյ եւ մե՛ք ընդ  
 հրեշտակի՛ն գոչեսցո՛ւք զյարուԹի՛ւնըն  
 քրիստոսի՛, ո՛ր փրկեացն ը՛զմե՛զ ի ձե-  
 ոայց մահո՛ւ:

Յար. 82. Թագա՛ւոր քրիստոս է՛ ա՛կից  
 հօ՞ր և՛ հոգւոյն, ո՛ր վա՛սըն մե՛ր մա՛րմ-  
 նացար ի՛ սո՛ւրբ կո՛ւսէն. Թագա՛ւոր փա՛-  
 ոայց քրիստո՞ս քե՛զ փա՛ռք: Որ կա՛մա-  
 ւոր մահուա՛մբ ը՛զմահ մեռո՛ւցեր, և՛ ա՛-  
 նապա՛կան յարուԹեամբըդ քո նո՛րոգե՛-  
 ցեր զա՛շխարհս. Թագա՛ւ: Ո՛ր կենդանա-  
 րա՛ր արեամբըդ քո՛ լուսաւո՛րեցե՛ր  
 սո՛ւրբ զե՛կե՛ղեցի. ե՛րգե՛մք քե՛զ ը՛նդ  
 հրեշտակա՛ս ասելով. Թագա՛ւ:

Հոգ. Ա՛ռաքելոյ ա՛ղանոյ ի՛ջանելով  
 մե՛ծածայն հընչմա՛մբ ի բարձա՛ծնց, ի՛

նմանուԹիւն լուսոյ փայլման հրաղինեաց  
 անկիղելի՛ զաշա՛կե՛րտան, մի՛նչդեռ նըն-  
 տէ՛ի՛ն ի սուրբ վե՛րնատա՛նն: Ա՛նիւ-  
 Թական ա՛ղանի, ա՛նքրննելի ո՛ր քրննե  
 ըզխո՛րս աստուծո՛ց. զոր առեա՛լ ի հօրե  
 պատմէ՛ զահաւո՛ր և ըզմիւսա՛նգամ գա՛-  
 լո՛ւ՛ստն. զո՛ր քարո՛ղեցի՛ն համագո՛-  
 յակա՛ն: Օ՛րհնուԹիւն ի՛ բարձունս, ե՛լու-  
 ղին ի հօրե հոգւոյն սրբո՛ց. որո՛վ ա-  
 ռաքեա՛լքն արբեցա՛ն անմահակա՛ն բա-  
 ժակա՛ր՛ւն, և՛ հրաւի՛րեցի՛ն զերկիրս  
 ի՛ յերկի՛նս:

Ածծ. Աւրախացի՛ր աստուածածի՛ն վեր-  
 օրհնեա՛լդ ի սրո՛վբէից. ծագելով ի քէն  
 մե՛զ լո՛յս՝ մա՛յր եղեր վե՛րածգո՛ղին. ա՛ղգ  
 և ա՛ղինք ըզքեզ մեծացո՛ւցանե՛մք: Հիմն  
 եղեր եկեղեցւոյ խո՛րան եղեր հոգւոյն  
 սըրբոյ. ի հրեշտակաց սպասաւո՛րեա՛լ  
 գաբրիէլ քեզ աւետեաց. ա՛ղգ: Տեսա-  
 նե՛մք ըզսոսկալի՛ զհրաշա՛լի խորհո՛ւրդ  
 յայանեա՛լ. ի հոգւոյն սրբոյ յղացեա՛լ  
 զբանն աստուած մա՛րմնով ծընար. ա՛ղգ:



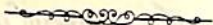
Խաչ: Քրիստոս ա՛ստուրեա՛ծ մեր շնորհեա՛ մեզ ընդ պե՛տրոսի և ը՛նդ որդւոցըն ղեբե՛դեայ արժանաւո՛րիծ՛ քու՛մ ասաւ ուաճայի՛ն տեսլեա՛նդ: Համբարձցես ը՛զմե՛զ տէ՛ր ա՛ռաւե՛լ քան ըղբա՛լի ղթա՛ւ բո՛րակա՛ն ը՛ղեա՛ռն, յերկնաբե՛ծրձ և յիմանա՛լի խորա՛նսդ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Վա՛սն որոյ և մե՛ք ըզքակտելի՛ս մեր յարմարեցուք քեզ հո՛գեւոքակա՛ն տաղաւար, որպէս միայնո՛յ մարդասիրի եւ՛ փը՛րկչի՛:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ընդ հո՛գւոցն արդա՛ ըս՛ց կա՛ տարելո՛ց և զհոգի՛ս ծառայի՛ց քոց հանգս՛ ընդ սո՛ւրբս քո՛ մարդա՛սէր:



ՎԵՐՁ ՁԱՅՆ

ԴԿ. Հայր ա՛ նրակիցքըն բարեխնամ՛ մարդասէր. որ ստեղծի՛չդ ե՛ս հոգւո՛ց և մարմնոց. յիշեա՛ ղնընջեցեալսըն մե՛ր և հանգո ը՛նդ սո՛ւրբս քո՛: Որդի՛դ մի՛ածի՛ն ո՛ր գըլթածդ ես ա՛ռ ամենեւեան. և խաչի՛ և անրեամբ գնեցե՛ր ըզքո՛ ժողովուրդս. յիշեա՛ ղգինս անրեան քո տէր, և հան: Հոգի՛դ ճըշմարի՛տ որ աղբիւրդ ես ա՛նըսպառելի, եւ ը՛ցուցի՛չ ամենայն բարու-թեանց. յիշ:

Խը՛նդրե՛մք ի քե՛ն թագաւոր փառաց փառաւո՛րեա՛լի ի զուարթնոց. ըզնընջեցեա՛լսըն մեր ընկա՛լ մարդասէ՛ր տէ՛ր, և հանգո ը՛նդ սո՛ւրբս քո՛: Յո՛րժամ գա՛ս փառօք հօ՛ր դատել ղերկի՛ր արդարութեան արե՛գակն. ըզնըն: Ի՛ նրատի՛լ քո յա՛տենի՛ դատաւո՛ր ահեղ քրիստոս փրօկի՛չ մեր և յոյս. ըզնըն:

Ո՞ր արարիչդ ես արարածո՞ց հանգու-  
 եալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա՞ց զհոգիս  
 նընջեցեղց մե՛րոց, և հանգո ընդ սո՛ւր-  
 բըս քո՛: Ո՞ր երկայնամիտդ ես առ ամե-  
 նե՛սեա՞ն և ներո՞ղ յանցա՛նաց մերոց.  
 յի՛շեա՞ց զհոգիս:

Այլ. կէր. Բանն ո՞ր ընդ հօ՛ր յե՛տև  
 թեան և համագոյ սո՛ւրբ հոգւոյն ըզ-  
 պատկե՛րն իւրական խա՛ռնեալ ընդ հո՛-  
 ղանի՛նթ բընօ՛ւթեանս. զո՞ր զարդարեալ  
 փա՛ռօք եդ ի դրախտին փափկութեան:  
 Յորո՛ւմ ցընծայր զուա՛րձացեալ անտըխ-  
 րական խընդութեամբ. քանզի՛ զասու-  
 ուած տեսանէր մի՛շտ խոնարհեալ ի  
 դրախտին. յորմէ՛ զըւսոյն ճառագայթ  
 տըպաւորէր ի՛նչիքեան. Վասն որոյ  
 աղա՛չեա մայր աստուծոյ մտրիամ զմիա՛-  
 ծի՛ն քո զորդին, զի շնորհեսցէ ըստ աւա-  
 զակին ժառանգե՛լ վերըստին մեզ ըզ-  
 դրախտին վայե՛լ լուծի՛ն:

Այլ. ող. Քրիստոն աստը՛ւած յոյս ապա՛շ-  
 խարս զաց. շնորհեա՛ զթողութի՛նն բաղում  
 յանցանաց իմոց: Առ քե՛զ բաղմա՛գու՛թ  
 ապաւի՛նեալ կա՛րգամբ. մի՛ մե՛րժեր  
 ըզմե՛զ յողորմութե՛նէ՛ բու՛մմէ: Որպէս  
 զաւա՛ղակն ա՛ղաղակե՛մ ա՛ռ քեզ. յիշ-  
 եա՛ և զի՛ն տէր ի՛ բու՛մ յարբայու-  
 թեա՛նդ:

Այլ. ող. Ըզմե՛ղս ի՛մ խոստովա՛ն լի-  
 նիմ ա՛ռ քեզ քրիստոս, որ մի՛այնդ ե՛ս  
 բաղմա՛գու՛թ թո՛ղութեամբ. ո՞ղորմեա՛  
 քնձ աստըւած: Դա՛ւ տէ՛ր որ ճըջմա՛ր-  
 տութեա՛նց ես սիրող, և բը՛ննե՛ս ըզճա-  
 ծօ՛ւկըս գաղտնեաց սը՛րտի՛ իմոյ. ո՞ղոր:  
 Տո՛ւր ի՛նչ ցընծուի՛մ փըրկութեան, և  
 հոգւօ՛վ տէրութեա՛նըդ քո՛ հաստամտեա՛  
 զիս. և՛ ո՞ղոր:

Այլ. արց. Յիշեա՛ զմե՛զ տէ՛ր յորժամ  
 գա՛ս թա՛գաւորօ՛ւթեա՛մբըդ քո՛: Ենօր-  
 հեա՛ մե՛զ տէ՛ր զթողութի՛նն բա՛ղում

յանցանաց մերոց: Ուստ՛ մե՞զ տէ՞ր  
փառքս տա՛լ մե՛ծի տէրո՛ւթեա՛նըդ քո՛:

Առջ արշ. Ը՛ղբե՛ղ օ՛րհնե՛մք տէր.  
քեզ փա՛ռքս մա՛տո՛ւցանե՛մք: Ը՛ղբե՛ղ  
տէր ա՛մենակալ, ա՛նձի՛նըք մե՛ր օ՛րհնեա-  
ցե՛ն: Օ՛րհնեալ ես տէր. օրհնե՛մք ըզ-  
քեզ գո՛վե՛մք և փա՛ռաւորե՛մք:

Մրթ. րը. Զողորմութեա՛ն քո զդուռն  
բաց մե՛ղ տէր. և արժանի ա՛րա ըզմեզ  
լուսեղէն յարկաց քոց ընդ ա՛ւրբքս  
քո՛: Ի սպարաստեա՛լ քո յօթեվա՛նըս  
սըրբոց քոց ընկա՛լ և ըզմեզ փըրկիչ  
յորդէգրութիւն ի դըպրութեա՛ն կենաց:  
Ի նըստիլ քո յատենի դատա՛ւոր ահեղ  
խնայեա՛ր յարարա՛ծքս քո, բարե՛խօսու-  
թեամբ եւ աղօթի՛ւք սուրբ ճը՛գնա՛ւո-  
րացն:

Մրթ. ֆկ. Որք եկեա՛լ եմք ի՛ սպտուե՛լ  
դի՛շտտակ սո՛ւրբ վըկայիցն, ա՛ւրցուք ըս-  
կի՛ղքն ըզգօ՛նութեան, ա՛ զազակեր՛վ առ

քրիստոս տէ՛ր փառքք քե՛զ, փա՛ռքք  
քեզ տէ՛ր ա՛նտըւա՛ծ: Ահաւօ՛ր ես  
հրեշտակաց անտես ի սե՛րովքէից. ե՛կիր  
երեւեցա՛ր մարմնով, ո՞ւսուցե՛ր մեզ ա-  
սել տէ՛ր փա: Յանմարմնոց ես վերօրհ-  
նեա՛լ ի մարդկանէ ե՛րկըրպագեալ. քե՛զ  
փա՛ռքք վայելէ սլա՛տի՛ւ յա՛մենայն ժամ՝  
ասել տէ՛ր փառքք:

Դար. Յիստ՛ւս միածի՛նն անմա՛հու-  
թեանց սլարգե՛ւատուն երեւեցա՛ւ մե՛զ,  
խափա՛նեաց զղօրո՛ւթի՛ւն մահո՛ւ: Բըղև  
մա՛մբ արասուաց մարի՛ամու և մա՛ր-  
թայի անկեա՛լ ա՛ռ սոսըն տեա՛րն,  
խընդրէ՛ի՛ն զնորո՛գն մն եղբօ՛րն: Բա-  
նի՛ւ բանն ասուա՛ծ կենա՛գործեաց  
ըզա՛զարոս ի՛ թաղ՛մանէ՛ս, և ե՛կեա՛լ  
արտաքս ա՛նա՛ սլակա՛ն:

Յար. րը. Յարեա՛ր երեւեցա՛ր առա՛քե-  
լոցն, և մե՛զ փըրկի՛չ ո՛ղորմեա՛: Քե՛զ  
քրի՛ստոսի՞ թագաւորի՞ց անմահի ե՛րկի՛ւ-  
պագանե՛մք, և զյարու՛թի՛ւնըդ քո փա՛-

աւարեմք: Փառք փրկողի՞դ է. և միա-  
 ծնի՞դ անմահի. փրկեա՛ւ ըզժողովուրդըս  
 քո՛ զըստացար պատուակա՛ն արեամ՛  
 բը՛դ քո՛վ սըրբո՛վ:

Յար. ճշ. Որ անբաւելի՛ յաղթող զօ-  
 րութեամբ թա՛գաւոր ես ե՛րկնի և ե՛ր-  
 կրի՛ քրիստո՛ս աստըւած. օ՛րհնաբա-  
 նեմք ըզքե՛զ: Որ փա՛ռակցութեամբ  
 ընդ հօր վե՛րօրհնի՛ս յանմահից. և խո-  
 նարհեա՛լ մա՛րմի՛ն ըզքեցար փառաց  
 թա՛գաւոր. օ՛րհ: Որ կա՛րողապէ՛ս ըզմահ  
 կոխեցե՛ր. և յա՛րուցեա՛լ լուսաւորե՛ցե՛ր  
 սո՛ւրբ զե՛կեղեցի՛ անմահ էութիւն. օ՛րհ:

Հոգ. Ի՛ հարա՛շարժ ա՞ղբերէն անհա-  
 տահո՛սըդ վըտակ, կենդանարա՛ր սո՛ւրբ  
 հոգի, օրհնեա՛լ ես լոյս ճը՛շմարիտ:  
 Այսօր ի՛ սո՛ւրբ վերնատունն ե՛կեալ  
 ասուա՛ծ ճը՛շմարիտ, հրաշա՛ղարդեաց  
 դա՛ռաբեալն ի լոյս փառա՛ց քո՞ց հոգի՛.  
 Հըր՛ծուողա՛կան խը՛նդութեամբ ա՛շա-  
 կերտացըն լըցեալ, փառա՛տրեւո՛վ ե՛ր-  
 գեին օրհնեա՛լ ես լոյս գե՛րազա՛նց:

Ածծ. Ա՛ ստուածածին մայր և՛ կոյս ծա՛-  
 գող արեգական արդարութեա՛ն, օ՛ր լու-  
 սաւորեացն ըզմե՛զ, հոգևոր ե՛րբօ՛վ ըզ-  
 քեզ բարե՛բանե՛մք, և փառաւո՛րեմք ըզ-  
 միա՛ծի՛ն քո՛ զօրդի՛ն: Ե՛ լոյժ զօրե՛նըս  
 բընութեան՛ մարդկան հրաշափա՛ն քո  
 ծը՛նունդ, և զէութի՛ւն բնութեանն ամ-  
 բօ զը պահեա՛լ, և կուսո՛ւթեանըդ քո սչ  
 խախտե՛ցան կընիք. հոգե: Զքե՛զ մորե՛-  
 նի անկեզ, լեառը՛ն վիմա՛ծի՛ն դուռըն  
 փակեալ և ա՛ղբիւր կընքեա՛լ. նա՛խա-  
 տե՛սացըն գուշակեալ մայր և՛ կոյս. հոգե:

Խաչ. Խա՛չի քս քրիստոս ե՛րկըրպագե՛ն  
 արարածք ամենայն որ ի՛ փրկութի՛ւն  
 մե՛զ կանգնեցաւ. սա՛՛ եղիցի մեզ պա-  
 հասպա՛ն յա՛ղթող, ապրեցուցանե՛լ ըզ-  
 մեզ ի պատրա՛նաց թը՛շնամե՛ցն: Ի՛ սմա  
 բարձրացար բարձօ՛ղդ անիծից որ փառա-  
 ւորեա՛լդ ե՛ս ընդ հօ՛ր. ժողովե՛լ ըզհե-  
 ապեա՛լըն կենսաբե՛ր փայտիւն. ապրե՛:

Փառք հօր եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Սովաւ լուսաւ օրեցա՛ն արարա՛ծք ամե՛-  
 նայն. ամա՛՛ սղատեին արգելեա՛լքն ի մեղ-

սասէ՛ր բա՛նտին. որ ազատեա՛ց ըզմեզ ի պատրա՛նաց թը՛ շնամւ՛սյն:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ո՞ր միւսանդամ գալո՛ց ես հայրենի փա՛ւ ուօ՛ք նորոգե՛լ զնախաստեղծին ծընունդ. յի՛շեա՛ս՝ զհո՛գիս նըն՛:



ԿԱՐԳ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՔԱՂՈՒԱԾՈՅ

Ի Տերունի Աւուրս.

Տէրյերի՛նէց Հանգստեան, երեք պատկեր.  
Ապաշխարութեան Կիրակի, մի պատկեր.  
Ղազարոս, մի պատկեր.  
Յարութեան Ողորտեա, մի պատկեր, (եթէ աւուր ծաշուն յատուկ իցէ, փոխանակ Ողորմեային՝ Յարութեան Ճաշա).  
Հոգեգալտեան, մի պատկեր, (միայն յաւուրս Յարութեան Կիրակիէից և Յինանց).  
Ասորոսածածնի և Խաչի, մի մի պատկեր.



Յաւուրս Տօնախմբուրեան Սրբոց

Հանգստեան Տէրյերի՛նէց, երեք պատկեր.  
Ապաշխարութեան Ողորտեա, երկու պատկեր.  
Մարտիրոսաց Ողորտեա, մի պատկեր (եթէ աւուր Մանկունքն յատուկ իցէ, փոխանակ Ողորմեային՝ Մարտիրոսաց Մանկունք).  
Ասորոսածածնի և Խաչի, մի մի պատկեր:



Յաւուրս Պահոց Ապաշխարուրեան

Հանգստեան Տէրյերի՛նէց, երեք պատկեր.  
Ապաշխարութեան Տէրյերի՛նէց, երկու պատկեր.  
Ասորոսածածնի և Խաչի մի մի պատկեր:  
Եթէ աւուր ձայնն Գ. Իցէ, միայն Հանգստեան երեք պատկեր և Ասորոսածածնի և Խաչի մի մի պատկեր:



ՄԱՍՆԱԻՈՐ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՔ

ԱԶ. Եւ ԳԶ.

ԳԶ. Յահա՛ւոր քո գա՛լըստեանըն յորժամ՝  
 գա՛ս տէր ի յերկնից աստուածային քո զօ՛-  
 րութեամբդ. և նըշա՛ն սո՛ւրբ խաչին պայ-  
 ծա՛ռանայ ի մէ՛ջ երկրի՛: Նորո՛ւզին տա-  
 րե՛րք երկրի՛ ի ձայնէ հընչմա՛ն փսղո՛յն որ  
 գոչէ զկենդա՛նութիւն, ասէ արի՛ք ե՛կըն  
 տէ՛ր կե՛նդանեաց և մե՛ռելո՛ց: Ենորհեա  
 մե՛ղ տէր ողո՛րմութիւն ի ծագե՛լ սըրբո՛յ  
 խաչին որով եղև մեղ փըրկութիւն. զի՛նս  
 վա՛ւ ելցո՛ւք ընդ առաջ աստուա՛ծ որդւոյդ  
 որ ի՛ յերկնի՛ց:

Ասորոսաշաշնի և Խաչի:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Հոգի՛դ ճըշմարիտ մըխի՛թարիչ սըգա՛ւու  
 րաց. աղաչանո՛ք սուրբ աստուածա՛ծնին և  
 ամենա՛յն քո՛ց սրբոց. յի՛շեա՛ զհոգիս  
 նընջեցե՛լոց մեքո՛ց, և հանդո ընդ սո՛ւրբ  
 րու քո՛:

ԱԿ. Եւ ԳԿ.

ԳԿ. Փա՛ռըք քեզ աստը՛ւած փառա՛ւորեալ  
 յա՛ւիտեան. որ կենարա՛րդ ես մարմնո՞ց  
 և գոյացո՛ւցիչ հոգւո՛ց մեր նը՛նջեցելո՛ցն:  
 Ո՛ր բարձրացար ի խաչին վասն ա՛ղամայ  
 նորոգման. և իջանելո՛վ քո ի դը՛ժո՞խս  
 աւա՛ր առեր ըզգերեա՛լն: Ըզգի՛նս ա՛ր-  
 եան քո յի՛շեա կենա՛գործո՛ղ աշխարհի.  
 և հանդըստեա՛ն արժանաւո՛րեա՞ յե-  
 րուսաղէմըն վերի՛ն:

Ասորոսաշաշնի և Խաչի:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ընդ քերովբէի՛ցըն փառաբանո՛ւթեանց  
 բարե՛բանեցէ՛ք զհոգի՛ն ճըշմարիտ. զի՛  
 հանգուսցէ՛ ըզնընջեցեալ ծառայոս իւր  
 յա՛ւիտենից ի՛ միւսանգամ փառա՛ց իւ-  
 րո՛յ գալըստեանն:

ԲԶ. Եւ ԳԶ.

ԳԶ. Որ հայրակա՛ն իշխանութեամբ և փա-  
 ռո՛ք գա՛լոց ե՛ս տէ՛ր, նըստելո՛ց ե՛ս դա՛

տա՛ւո՛ր հանդե՛ր՝ ըձ քո առա՛քե՛լ տ՛վք. և  
 ա՛նե՛ս ը՛ղհատո՛ւցումըն քո՛ աբա՛ր քա՛ն  
 ծոց: Որ լուսափա՛յլ ճառա՛գայթի՛ւք նը-  
 շանա՛ւ սը՛րբոյ խա՛չին յահա՛ւո՛ր բե՛-  
 մի՛ն բա՛ղմի՛ս. և ընտրե՛ր՝ ս զօ՛ղի՛ն յայ-  
 ծեա՛ց, և ա՛նե՛ս: Ա՛րդ աղաչե՛մք ըզ-  
 քեզ քրիստո՛ս որդի անտո՛ււծոյ, հանգո՛  
 զմե՛ր նը՛նջեցեա՛լն ի վերի՛նդ երօ՛ւ-  
 սանդէ՛մ. զի մի՛ դարձցի տը՛նանկ ա՛մա՛-  
 չե՛ցեցեալ ի յա՛ւո՛ւրն ա՛հեղ ա՛-  
 տե՛նի՛ն:

Աստուածածնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Հոգի՛դ ճշմարի՛տ փառակի՛ց հօր և ո՛րդ-  
 ւոյ. աղաչանօ՛ք աստուածածնին հա՛նգո՛ւ-  
 զնընջեցեա՛լըն մեր ի՛ սուրբ անու՛նըդ քո՛:

ԲԿ. Եւ ԴԿ.

ԴԿ. Ո՞ր ի հօրե՛ առաքեցա՛ր մարդասե՛ր  
 կարող փրօկիչ. և ըզմե՛ղուցեալ ը՛զմա՛ր-  
 դըն բը՛ժըշկեցեր. ողորմեա՛ տէր հրաժա-

րելոյ՛ս զոր հրա՛ւիրեա՛լ տռ քե՛զ կո՛չե-  
 ցեր: Ո՞ր ի խաչի՛ն բեւեռեցա՛ր մարդա-  
 սեր կարող փրօկիչ. և ըզյօ՛ղ անապա-  
 կա՛ն արեանըդ ցողեցեր տի՛եղերաց. ո՛-  
 ղոր: Ո՞ր ըզգըժո՛ խս աւերե՛ցեր և ըզգեր-  
 եա՛լըն փրօկեցեր. և զարգե՛լեա՛լըն վե՛-  
 րածեր ի յոյս կե՛նացըն յաւիտենից.  
 ողորմեա՛:

Աստուածածնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ընդ սո՛ւրբըս քո դասեա՛ և ընդ ար-  
 դա՛րսըն պըստկեա ի տեղի՛ անկե՛լոց հրե՛շ  
 տակաց ըզնը՛նջեցեա՛լըն մեր կա՛րգաւոր-  
 եա՛. որ ողորմա՛ծդ ես յա՛մե՛նայնի՛:



ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

Ա.Զ. **Հ**այր բազումողորմ խոստովա-  
նիմ առ քեզ ո՛րպէ՛ս զանա՛-  
ռակ որդին. թո՛ղ ինձ ըզմե՛զս ի՛մ, եւ  
ողջ՞րմեա : Տէ՛ր որ գըթացա՛ր ի կինըն  
քա՛նանացի, գըթա եւ յի՛ս ի մեղա՛-  
ւո՞րս, եւ ո՛ղ : Տէ՛ր որ դարձուցե՛ր ըզ-  
մա՛քսաւորն ի գիտութիւն ճըշմարտու-  
թեան, դարձո եւ զի՛ս ըզմոլ՞րեա՛լս,  
եւ ո՛ղ՞րմեա :

Ա՛ստըւած բա՛զումո՞ղորմ, խընայեա՛  
յարարա՛ծըս քո՛ հայր ամենա՛կա՛լ եւ  
ո՛ղջ՞րմեա : Ա՛րեգակն ա՛րդարո՞ւթեան,  
ծա՛գեա՛ ի հոգի՛ս մեր ըզլոյ՛ս ճըշմա՛ր-  
տութեան, և ո՛ղ : Տո՛ւր մեզ տէր զիսա-  
ղա՛ղո՞ւթիւն, եւ փըրկեա՛ ի նեղա՛ց  
մերոց հոգի՛դ ճըշմա՛րտութեան, եւ ո՛ղ :

Ի նեղո՞ւթեա՛ն իմո՛ւմ ո՛գնեա ինձ  
տէր, որպէ՛ս երբե՛մքն յովնա՛նո՛ւ, եւ  
ո՛ղջ՞րմեա : Ի յանցա՛նաց իմոց մա՛քրեա  
զիս տէ՛ր, որպէս երբե՛մն ըզմա՛քսաւո՛րն,  
եւ ո՛ղ : Ի նե՛նգա՛ւո՞ր շըրթանց փըր-  
կեա զիս տէր, ե՛ւ յարե՛նէ ապրե՛ցո՛ւ,  
եւ ո՛ղջ՞րմեա :

Զը՛ղմա՛ն իմո՛յ զարտասո՛ւս արկա-  
նե՛մ առա՛ջի՛ քո՛ քրի՛ստո՛ս, թո՛ղ ինձ  
ըզմե՛զս իմ ո՛րպէ՛ս երբե՛մն ըզպո՛հնը  
կի՛ն, ո՛ր միայնդ ե՛ս բազմա՛գո՛ւթ :  
Անկա՛նի՛մ առա՛ջի՛ քո՛ քրի՛ստո՛ս,  
ո՛ր հոլի՛ւրդ ե՛ս բանա՛ւո՞ր հօ՛տի, խըն-  
դրեա՛ եւ զիս ըզմոլորեալս, ո՛ր միայնդ :  
Ըզմե՛զս իմ ցո՛ւցից քե՛զ քրի՛ստո՛ս,  
ո՛ր բըժի՛ր շկդ ես հոգւոց ե՛ւ տէ՛ր կե՛-  
նաց, բըժըչկեա՛ եւ զիմ զհի՛ւանդու-  
թիւնս, ո՛ր միայնդ :

Վըտանգի՛մ ի բազմո՞ւթեանէ մե՛ղաց ի-  
մոց, ա՛ստըւած խաղաղո՞ւթեան ո՛գնեա՛  
ի՛նձ : Ա՛ւէկոճի՛մ հողմով անօրէնո՛ւ,



ՕՐ Հ ՆՈՒԹԻՒՆՔ Ա. ՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

Ա. Զ.

Եւ այր բազուկս զորս խոստովա  
 նիմ առ քեզ ո՛րպէ՛ս զանա՛  
 ռակ որդին. թո՛ղ ինձ ըզմե՛զս ի՛մ, եւ  
 ողո՛ւրմեա՛: Տե՛ր որ գըթացա՛ր ի կինըն  
 քա՛նանացի, գըթա եւ յի՛ս ի մեզա՛  
 լո՛րս, եւ ո՛ղ: Տե՛ր որ դարձուցե՛ր ըզ-  
 մա՛քսաւորն ի գիտութիւն ճըշմարտու-  
 թեան, դարձո եւ զի՛ս ըզմոր՛բեա՛լս,  
 եւ ո՛ղո՛ւրմեա՛:

Աստըւած բազուկս զորս, խընայեա՛  
 յարարա՛ծըս քո՛ հայր ամենա՛կա՛լ եւ  
 ո՛ղո՛ւրմեա՛: Արեգակն արդարո՛ւթեան,  
 ծա՛ղեա՛ ի հոգի՛ս մեր ըզլո՛յս ճըշմա՛ր-  
 տութեան, եւ ո՛ղ: Տո՛ւր մեզ տէր զխա-  
 զա՛ղութիւն, եւ փըրկեա՛ ի նեղաց՛  
 մերոց հոգի՛դ ճըշմա՛րտութեան, եւ ո՛ղ:

Ի նեղութեան իմում օգնեա ինձ  
 տէր, որպէս երբե՛մըն յովնա՛նու, եւ  
 ո՛ղո՛ւրմեա՛: Ի յանցա՛նաց իմոց մա՛քրեա  
 զիս տէ՛ր, որպէս երբե՛մն ըզմա՛քսաւո՛րն,  
 եւ ո՛ղ: Ի նե՛նգա՛լո՛ր շըրթանց փըր-  
 կեա զիս տէր, ե՛ւ յարե՛նէ ապրե՛ցո՛ր,  
 եւ ո՛ղո՛ւրմեա՛:

Զըղմա՛ն իմոյ՛ դարտասո՛ւս արկա-  
 նե՛մ առա՛ջի՛ր քո՛ քրի՛ստո՛ս, թո՛ղ ինձ  
 ըզմե՛զս իմ ո՛րպէս երբեմն ըզսո՛ւնը  
 կի՛ն, ո՛ր միայնդ ե՛ս բազմա՛գութ:

Անկա՛նի՛մ առա՛ջի՛ր քո՛ քրի՛ստո՛ս,  
 ո՛ր հովի՛ւրդ ե՛ս բանա՛ւոր հօ՛տի, խըն-  
 դրեա՛ եւ զիս ըզմորբեալս, ո՛ր միայնդ:

Ըզմե՛զս իմ ցո՛ւցից՛ց քե՛զ քրի՛ստո՛ս,  
 ո՛ր բըթի՛ր շկդ ես հոգւոց ե՛ւ տէ՛ր կե՛-  
 նաց, բըթըզկեա՛ եւ զիմ՛ գհի՛ւանդու-  
 թիւնս, ո՛ր միայնդ:

Վըտանգի՛մ ի բազմութեանէ մե՛ղաց ի-  
 մոց. աստըւած խաղաղութեան օգնեա՛  
 ինձ: Ալէկոծի՛մ հողմով անօրէնու՛,

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ Ա.ՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԶԱՅՆ

ԱԶ.

Եւ այր բա՛ղու՛մողորմ՝ խոստովա-  
 նիմ առ քեզ ո՛րպէ՛ս զանա՛-  
 ռակ որդիս. թո՛ղ ինձ ըզմե՛ղս ի՛մ, եւ  
 ողո՛ւրմեա : Տէ՛ր որ գըթացա՛ր ի կինըն  
 քա՛նանացի, գըթա եւ յի՛ս ի մեղա՛-  
 լո՛րս, եւ ո՛ղ : Տէ՛ր որ դարձուցե՛ր ըզ-  
 մա՛քսաւորն ի գիտութիւն ճըշմարտու-  
 թեան, դարձո եւ զի՛ս ըզմոլո՛րեա՛լս,  
 եւ ո՛ղո՛ւրմեա :

Աստըւած բա՛ղու՛մողորմ, խընայեա՛  
 յարարա՛ծըս քո՛ հայր ամենա՛կա՛լ եւ  
 ո՛ղո՛ւրմեա : Ա՛րեգակն արդա՛րո՛ւթեան,  
 ծա՛գեա՛ ի հոգի՛ս մեր ըզլոյ՛ս ճըշմա՛ր-  
 տութեա՛ն, եւ ո՛ղ : Տո՛ւր մեզ տէր զիսա-  
 ղա՛ղո՛ւթիւն, եւ փըրկեա՛ ի նեղա՛ց  
 մերոց հոգի՛դ ճըշմա՛րտութեա՛ն, եւ ո՛ղ :

Ի նեղա՛ւթեա՛ն իմո՛ւմ ո՛գնեա ինձ  
 տէր, որպէ՛ս երբե՛մքն յովնա՛նո՛ւ, եւ  
 ո՛ղո՛ւրմեա : Ի յանցա՛նաց իմոց մա՛քրեա  
 զիս տէր, որպէ՛ս երբե՛մն ըզմա՛քսաւո՛րն,  
 եւ ո՛ղ : Ի նե՛նգա՛ւո՛ր շըրթանց փըր-  
 կեա զիս տէր, ե՛ւ յարե՛նէ ապրե՛ցո՛,  
 եւ ո՛ղո՛ւրմեա :

Զը՛ղմա՛ն ի՛մոյ՛ զարտասո՛ւս արկա-  
 նե՛մ առա՛ջի՛ քո՛ քրի՛ստո՛ս, թո՛ղ ինձ  
 ըզմե՛ղս իմ ո՛րպէ՛ս երբե՛մն ըզպո՛նը-  
 կի՛ն, ո՛ր միայնդ ե՛ս բազմա՛գո՛ւթ :  
 Անկա՛նի՛մ առա՛ջի՛ քո՛ քրի՛ստո՛ս,  
 ո՛ր հովի՛ւղ ե՛ս բանա՛ւո՛ր հօ՛տի, խըն-  
 դրեա՛ եւ զիս ըզմոլորեալս, ո՛ր միայնդ :  
 Ըզմե՛ղս իմ ցո՛ւցից քե՛զ քրի՛ստո՛ս,  
 ո՛ր բըժի՛ շկդ ես հոգւոց ե՛ւ տէ՛ր կե՛-  
 նաց, բըժըկեա՛ եւ զիմ զհի՛ւանդու-  
 թիւնս, ո՛ր միայնդ :

Վըտանգի՛մ ի բազմո՛ւթենէ մե՛ղաց ի-  
 մոց, ա՛ստըւած խաղաղո՛ւթեան ո՛գնեա՛  
 ի՛նձ : Ալէկոծի՛մ հողմով անօրէնո՛ւ

Թեան ի՛մոյ. Թաղաւոր խաղա : Ի խո՛ւ  
րըս մեղաց ծովու տարաբե՛րեալ ճըփիմ՛.  
նա՛ւապետ բարի փը՛րկեա՞մ զի՛ս :

Ո՞րք՛նք՛ րմեա ի՛նձ աստը՛ւած : Ի ԼԵ-  
սեւ ը՛ղձայն փողոյն յահագի՛ն անուրն,  
յորժամ հարկա՛նէ՛ հրեշտակա՛պետն  
ե՛ւ կոչէ՛ ի դատաստան, ողո՛ : Ի նրս-  
տի՛ւ քո յատե՛նի՛ դատաւո՛ր անհեղ,  
յորժամ առնե՛ս հրափորձս՛ւ Թեամբ  
ըզքը՛ննութիւն որդւոց մա՛րդկան, ողո՛ :

Յաւուրս Պահոց Ուրբարուց

Մնի՛. Չառա՛ւտու զօ՛րհներգութիւնըս  
մարգա՛սիրութեամբըդ քո ընկա՛լ Թաղա՛-  
ւոր փառաց. եւ զմա՛նկունս եկեղեցւոյ՛  
քո պահեա՛ ի խաղա՛ղութեան. Որ տե-  
սո՞ղդ ես խոնարհաց յերկնից ի յե՛ր-  
կի՛ր, եւ տըւող ողո՛րմութեան ազգի  
մարդկան. ըզման : Ը՛նդ սերո՛վբէսըն սըր-  
բանաց համաձայնեա՛լ քեզ երգեմք, ե-  
րե՛քսըրբեան աէրո՛ւթիւն. խնայեա քաղ-  
ցրո՛ւթեամբ յարա՛րածըս քո, և զման :

Որ առ ի՛ քէ՛ն երկրորդ ա՛ղամ՛  
վանն առաջնո՛յն յանցանաց, բնու-  
թեամբ մերո՛վ պահե՛լով, զմահա՛-  
բեր պը՛տողն լ՛ծեալ զպատրանս. առ  
նա՛ մի՛շտ բարեխոսեա կեցուցանե՛լ  
ըզմե՛զ :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սըրբոյ :

Արդ աղա՛ջեա՛ մայր աստու՛ծոյ զձըն-  
եանն ի քէ՛ն վասը՛նմեր, զի ընդ նը՛-  
մի՛ն պահե՛լով սուրբ յարութեամբ  
նորա՛նորոգեցուք. առ նա՛ մի՛շտ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Եւ համբարձեա՛լ ըղձայնըն յուդա՛յի  
խընդրելով ի տեսունէ ըլտենչալի՛ն ամե՛-  
նեցուն սուրբ ը՛զխան. և՛ հաւատու՛վ  
զո՞չէր ե՛կայք երկըրպագեսցո՛ք աստուա-  
ծային սո՛ւրբ նը՛շանիս. մեծացո՛ւցանե՛լ  
լով ըզձընեա՛նն ի կո՛ւսէ՛ն :



ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ա. Կ. Ծո՛ղ կե՛նցա՛ղոյս հանա՛պա՛ղ զիս ա՛լ  
լե՛կո՞՞ծէ՛: Մըը՛րկեա՛լ ա՛լիք թընա՛լ  
մի՛ն ինձ յա՛րուցա՞նէ՛: Նա՛ւապե՛տ  
բա՛րի լեր ա՛նձի՛ն իմո՛յ ա՛պա՛ւէ՛ն:

Մե՛րձ եմ յընկըղմի՛լ օգնեա՛լ ի՛նձ  
նաւա՛պետ բարի. քանզի ծա՛նրացա՛ն ի  
վերայ իմ բե՛ւի՛նըք մեղաց: Աստ-  
ուած յօգնե՛լ ի՛նձ փութա՛ք քա՛նզի խո՛ւ  
րըք չարեաց ընկըղմե՛ն զի՛ս յանդունդս.  
այլ դո՛ւ նաւա՛պետ լե՛ր և ի՛նձ ձե՛-  
ռընտու Փըրկեա՛լ ի վը՛տանդէ ըզնաւա՛-  
բե՛կս ի յալեաց ծովէ. քանզի կո՛րընջի՛մ  
ի մեղաց անօրէնութեա՛ն իմո՛յ:

Աղաչե՛մ ըզբե՛զ տէ՛ր պարգե՛ւեա՛ր  
ինձ ապաշխարութեամբ լըւանալ ը՛զ-  
մե՛ղս իմ, եւ ո՛ղբմեա՛: Զարտասու՛ս  
իմ և զհառաչանըս սըրտի իմոյ մա՛րդա-  
սի՛րութեամբըք քո ընկա՛լ տէ՛ր, և ող:

Մերձեսցի՛ն խընդըրուա՛ծք իմ առաջի՛  
քո՛ տէր. բարերա՛րութեամբըք քո խնայ-  
եա՛ յի՛ս, եւ ո՛ղբմեա՛:

Աղաչե՛մ ըզբե՛զ հայր ե՛րկնաւոր,  
մի դարձօւցաներ զե՛րե՛նըս քո յի՛նէն,  
զի նեղեա՛լ եմ ես վստի՛վա՛ղակի՛ն ըւր  
ինձ տէր: Մոլորեա՛լ անձն իմ անօ՛-  
րէնութեամբ, մի կորուսաներ զի՛ս տէ՛ր  
ըստ ա՛նօրէնութեան իմոյ, որ խընդ-  
րո՛ղք ես մո՛լորեա՛լ ո՛չխարիս: Ծանրաւ  
ցեա՛լ մե՛ղօք ընկը՛ղմի անձն իմ. ընկա՛լ  
զիս որպէս ե՛րբե՛մն ըզպե՛տրոս, որ ծը-  
փի՛մս ալէկոծեա՛լ յա՛նցա՛նօք:

Մե՛ղայ տէ՛ր բաղօւ՛նողորմ անսուրա՛ծ.  
մե՛ղայ ո՛ղբմեա՛: Մե՛ղայ տէ՛ր և անկա-  
նի՛մ առաջի՛ քո՞. մե՛ղայ ո՛ղ: Մե՛ղայ  
տէ՛ր խոստովանի՛մ ըզյանցա՛նս ի՛մ.  
մե՛ղայ ո՛ղբմեա՛:

Մե՛ղայ քե՛զ տէ՛ր քա՛ւեա՛լ զի՛ս:  
Մե՛ղաք անօրինեցաք ա՛մե՛նեքեան. ո՛չ

պահեցաք ըզպատուիրանքս քո՛ւ մե՛շ-  
 ղա՞նչ : Դարձի՛ր տէ՛ր ի բարկութենէ՛ս  
 քո՛ւմմէ . անցո՛ւ ի մէ՛նջ ըզպատումքն  
 քո՛ւ մե՛շ ղա՞նչ :

Յաւուրս Պահոց Ուրբարուց

Մնի՛ . Լոյս փառաց՛ բա՛նդ աստը՛ւած որ  
 ծագեցե՛ր ի մե՛զ ըզլոյս գիտութեան, կար-  
 դամք առ քե՛զ տէր . առաւօտու աղօ՛թք  
 մեր հաճոյանցի՛ն քե՛զ : Յանմարմոց՛ վե-  
 բորհնեալ ի՛ մարդկանէ՛ երկըրպագեալ,  
 բնակեալդ ի լոյս անմատոյց . կարդամք  
 առ քե՛զ : Երեքսը՛րբեա՛ն տէրո՛ւթիւն  
 միաննակա՛ն աստուածութիւն, բնակ-  
 եա՛լդ ի լոյս անմատոյց . կար :

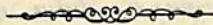
Որ ըզբա՛նն անե՛ղական զէ՛ական էից  
 դոյնացո՛ւթեանց անձառաբար ծը՛նար  
 մարմի՛ն ե՛ղեալ ի՛ փրկութիւն ե՛ղա-  
 կո՛ւնացս . ա՛ռ նա միշտ բարեխօսեա՛ր  
 վա՛սն անձա՛նց մե՛րոյ :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ :

Որ ըզպրտո՛ւղն ի քե՛ն կենաց ը՛ն-  
 ծայեցե՛ր մե՛ռեալն ա՛ղամայ . զորոյ պա՛-  
 հօք քառասնօրեայ քա՛ւեաց զպը՛տղոյն  
 ճա՛շակումն, եւ յանվախձա՛ն ըզնո՛յն վե-  
 րածեաց ի՛ կեանս ա՛ռ նա միշտ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Ի միւսանգամ՛ քո գա՛լը՛ստեանքն յե-  
 բեւիլ սո՛ւրբ նըշանի՛ն, արժանի՛ արա՛  
 ըզծառայս քո՛ վերըստի՛ն նորոգմա՛ն .  
 զի դո՛ւ միայն ես թա՛գաւոր փառաց  
 օ՛րհնեա՞լ յա՛ւիտեա՛ն :



ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԲԶ. Դա՛րձո զցասո՛ւմըն քո ի՛ մէնջ, յա-  
 զա՛ղակե՛լ հողե՛ ղինա՛ցս. բա՛ղմագո՛ւթ  
 տէ՛ր խնա՛յեա եւ մի՛ կո՛րուսանե՛ր :  
 Կանգնեա՛ զանկեա՛լս ի գլորմա՛նէ, զվե-  
 րաւորեա՛լս ի թըշնամու՛յն. որ բը-  
 ժի՛շկդ ե՛ս հիւա՛նդաց, բըժը՛շկեա՛ր ղիմ՛  
 զհիւա՛նդութի՛ւնս : Ի յանցա՛նաց իմոյ  
 թախճեա՛լ անձն իմ՛ գոչե՛մ ո՛րպէս ըզ-  
 մա՛քսաւո՛րն. աստը՛ւած քա՛ւեա՛ր ղիս ըզ-  
 մե՛ղաւո՛րս :

Աներե՛ւութից քըննո՛ղ գաղանեա՛ց,  
 բըժը՛շկեա՛ զհոգւո՛յ իմոյ զհիւա՛նդո՛ւ-  
 թի՛ւն եւ կե՛ցո՛ միայն մա՛րդանե՛ր : Որ  
 երկա՛յնամխող ե՛ս առ ա՛մենեսեա՛ն, ու  
 զը՛րմեա անձին ի՛մոյ բաղմա՛մեղի եւ  
 կե՛ : Ա՛մենաբաւա՛կան ողբ՛րմութեան  
 շնորհ, պարգե՛ւեա ինձ յահա՛ղին ա-  
 ւո՛ւրն ըզթո՛ղութիւն եւ կե՛ցո՛ միայն :

Բա՛ղում են քո գը՛թութիւնքդ բաղ-  
 մամեղ անձի՛ն իմոյ. ողբ՛՛րմեա՛ աստը՛ւած  
 քաւի՛չ ի՛մ : Զի՛ քեզ անյի՛շաչար տէ՛ր  
 մեղայ՛ չարին խա՛բմամբ. ողբ՛՛ր : Ի՛ քո ի  
 միւսանգա՛մ գալը ստեանըն յորժա՛մ գաս  
 գա՛տեւ ղերկի՛ր. ողբ՛՛ր :

Մեղա՛ք մինչև յերկի՛նս եւ զա՛րդա՛ր  
 ըզցասո՛ւմըն քո՛ շարժե՛ցաք ի մե՛ղ. տէ՛ր  
 ըստ մեծի՛ քում ողորմութեանդ ողորմեա՛  
 մե՛ղ : Իջա՛ք մինչ ի գըժո՛խս ընկը՛ղմեա՛լք  
 յանօրէնութեան մերո՛ւմ. տէ՛ր յիշեա՛  
 զգինս արեա՛ն որդւո՛յ քո եւ ողբ՛րմեա՛ :  
 Հալա՛ծեա ի մէ՛նջ տէ՛ր նըշա՛նա՛ւ խա՛-  
 ջի քո զընդդի՛մամարտ եւ զանե՛րեւոյթ գա-  
 զա՛նն. ե՛ւ մի՛ տար յասպկա՛նութի՛ւն  
 ղքո ժառա՛նգութի՛ւնս :

Յաւուրս Պահոց Ուրբարոց

ՄԿ. Մանկո՛ւնք եկե՛ղեցւո՛յ փառա՛բա-  
 նի՛չք սուրբ երրորդո՛ւթեանն, օ՛րհնե-  
 ցե՛ք ըզհա՛յրն երկնա՛ւոր ա՛նդադա՛ր եր-  
 գո՛ղ : Պաշտօ՛նեայք քրի՛ստոսի՛ լուսա-

Լորեա՛լքք սո՛ւրբ աւա՛ղանաւն, գո՛վե-  
 ցե՛ք զորդի՛ն միա՛ծին ա՛ն, Քահա՛նայք  
 հոգե՛ւոր երգո՛վ ընդ սերո՛վբէսն և ընդ  
 քե՛րո՛վբէսն բարե՛բանեցե՛ք զհոգի՛ն  
 ճըշմա՛րիտ ա՛նդադա՛ր:

Տա՛ճար լուսոյ անը՛ստուերին և ա՛ռա-  
 փա՛ստ անճառ բանին, ո՛ր ըզնախնևոյ՛ մօրն  
 ե՛ւայի բարձե՛ր զանէ՛ծսը՛ն տըրտմալի.  
 հայցեա յո՛րդւոյ քո միա՛ծնի հօր հաշ-  
 տութեա՛նըն միջնորդի, բա՛ռնա՛լ ի մէնջ  
 ըզխոռո՛վութիւն եւ տա՛լ զոգւոց խա՛-  
 ղաղութիւն:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Ա՛ստուածածին ա՛նհարսնացեալ, յերկ-  
 րէ՛ յերկի՛նս հարսն ընծայեալ. յո՛րժամ՝  
 բազմի՛ս լուսոյ՛ նը՛ման քո մի՛ածնիդ յա-  
 ջա՛կողմեան. յայնժամ՝ մա՛ղթեա ընդ մեր  
 ը՛ղնոյն, փրկե՛լ ըզմե՛զ յահեղ բոցոյն,  
 հա՛մա՛դասիլ ընդ ա՛րդարոցն, երգե՛լ ըզ-  
 փա՛ռս ընդ ե՛րկնայնոցն:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Ե՛րևեա՛լ ա՛ղիւսանըմա՛ն ակըն պատ-  
 ուական ի՛ ձե՛ւ խա՛չին. հե՛րձանելով ըզ-  
 ծո՛վըն կարմիր, ա՛ռաջնորդելով ժողո-  
 վըրդեանըն սեամբ ա՛մպոյ լոյսն ա՛նմե՛կ-  
 նելի՛ք. որ ձե՛ւա՛ցո՛յց մեզ սո՛վա՛ւ մը-  
 տանել ընդ դո՛ւռն անեղաչե՛սն դրախ-  
 տին տեա՛ռն:



ԱԻԱԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ. Յամենայն ժամ աղաչանք իմ անս  
 ե՛ն. ի մեղաց իմոց տէրք արա՛ զիս  
 տէր: Յանցանաց իմոց զարհո՛ւրի սիրտ  
 իմ. աղաչեմ ըզքե՛զ թո՛ղ ինձ տէր:  
 Արտասուեա՛ց իմոց մի՛ լուե՛ր տէր. զի  
 պանդո՛ւխտ եմ ե՛ս յանցա՛ւոր երկրի՛:

Ողորմեա ինձ աստը՛ւած իմ ողո՛րմեա՛  
 ինձ. զի անպատասխանի՛ եմ յամենայնի՛  
 թող ինձ տէր: Ճանապարհօք քո ուղի՛ղ  
 ե՛ն, ես միայն մոլորեցայ, դարձո՛ զիս և  
 ողորմեա ինձ աստը՛ւած: Գառաստանք  
 քո արդա՛ր ե՛ն, ես միայն եմ մեղո՛ւ-  
 ցեալ. քաւեա՛ զիս և ողորմեա ինձ աս:

Յոյս իմ ես դո՛ւ տէր քաւի՛չ յանցա՛-  
 նաց իմոց. մի՛ ա՛նտես առնե՛ր զբ՛ղ-  
 խումն արտասուաց իմոց. ողորմեա ինձ  
 աստը՛ւած: Ա՛ռ քե՛զ ասպաւի՛նեցայ  
 որպէ՛ս զանա՛ռակ որդին. հայր մե՞ղաց

յե՛րկինս և առաջի՛ քո. ողո՛ր: Փըրկեա՛  
 զիս աստը՛ւած ի բա՛ղում մեղաց իմոց.  
 արա՛ արժա՞նի՛ քոյի՛ն սուրբ արքայու-  
 թեանդ. ողորմեա ինձ:

Մե՛ղք իմ բա՛ղում են յոյժ ծանր են  
 քան զսուաղ ծովո՛ւ. քանզի քե՛զ միայ-  
 նոյ մեղայ, ողորմեա ինձ աստը՛ւած: Բաց  
 տէր ըզդո՛ւնն ողո՛րմութեան որ ողբա՛լով  
 կարդա՛մ տա քեզ. քանզի՛: Հե՛ղ յիս  
 ըզգըթո՛ւթիւնըդ քո բազո՛ւմողորմ և մար-  
 դա՛սէր. քանզի՛:

Մե՛ղայ քե՛զ տէր. մե՛ղայ ո՛ղորմեա՛:  
 Մեղայ՛ անօրի՛նեցայ և մատնե՛ցայ ի ձեռս  
 ա՛նօրէն թըշնամւոյն. արդ անկեա՛լ ողա-  
 չեմ. թող ինձ տէր: Քան զամենե՛սեան  
 առա՛ւել մեղայ տէր իմ գըթա՛ծ, քան  
 զամենե՛սեան անօրինե՛ցայ և մատնե՛ցայ ի  
 ձեռս ա՛նօրէն թըշնամւոյն. արդ անկեա՛լ:

Ե՛կեցե՛ տէր ի վե՛րայ մեր ողո՛րմու-  
 թիւն քո՛, և բա՛ն վըրկու՛թեան քո



ԱԻԱԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ. Յամենայն ժամ աղաչանք իմ ան-  
 Ե՛ն. ի մեղաց իմոց տ՛ւրբ արա՛ զիս  
 տէ՛ր: Յանցանաց իմոց զարհո՛ւրի՛ սիրտ  
 իմ. աղաչեմ ըզքե՛զ թո՛ղ ինձ տէ՛ր:  
 Արտասուաց իմոց մի՛ լռեցի՛ր տէ՛ր. զի  
 պանդո՛ւխտ եմ՝ Ե՛ն յանցա՛նոր երկրի՛:

Ողորմեա ինձ աստը՛ւած իմ ողո՛րմեա՛  
 ինձ. զի անպատասխանի՛ եմ յամենայնի՛  
 թող ինձ տէ՛ր: Ճանապարհըք քո ուզի՛ղ  
 Ե՛ն, ես միայն մոլորեցայ, դարձո՛ զի՛ս և  
 ողորմեա ինձ աստը՛ւած: Դատաստանըք  
 քո արգա՛ր Ե՛ն, ես միայն եմ մեղո՛ւ-  
 ցեալ. քաւեա՛ զիս և ողորմեա ինձ աս:

Յոյս իմ՝ ես դո՛ւ տէ՛ր քաւի՛չ յանցա՛-  
 նաց ի՛մոց. մի՛ ա՛նտես՝ առնե՛ր զբը՛ղ-  
 խու՛մն արտասուաց իմոց. ողորմեա ինձ  
 աստը՛ւած: Ա՛ռ քե՛ղ ապաւի՛նեցայ  
 որպէ՛ս զանա՛ռակ որդին. հայր մե՞ղայ

յե՛րկինս և առաջի՛ քո՛. ողո՛ր: Փրօկեա՛  
 զի՛ս աստը՛ւած ի բա՛ղում մե՛ղաց իմոց.  
 արա՛՛ արժա՛նի՛ քոյն՝ սուրբ արքայու՛-  
 թեա՛նդ. ողո՛րմեա ինձ:

Մե՛ղք իմ բա՛ղում են՝ յո՛ժ ծանր են  
 քան զա՛ւաղ ծովո՛ւ. քանզի քե՛ղ միայն-  
 նոյ մեղայ՛, ողո՛րմեա ինձ աստը՛ւած: Բանց  
 տէր ըզդո՛ւուն ողո՛րմութեան՝ որ ողբա՛լով  
 կարդա՛մ առ քեզ. քանզի՛: Հե՛ղ յիս  
 ըզդը՛թո՛ւթիւնըդ քո բազո՛ւմողորմ՝ և մար-  
 դա՛սէր. քանզի՛:

Մե՛ղայ՛ քե՛ղ տէր. մե՛ղայ՛ ո՛ղորմեա՛:  
 Մեղայ՛ անօրի՛նեցայ և մատնե՛ցայ ի ձեռս  
 ա՛նօրէն թըշնա՛մւոյն. արդ անկեա՛լ աղա-  
 չեմ՝ թող ինձ տէ՛ր: Քան զամենե՛սեան  
 առա՛ւել մեղայ՛ տէ՛ր իմ գըթա՛ծ, քան  
 զամենե՛սեան անօրինե՛ցայ և մատնե՛ցայ ի  
 ձեռս ա՛նօրէն թըշնա՛մւոյն. արդ անկեա՛լ:

Ե՛կեսցէ՛ տէ՛ր ի վե՛րայ մեր ողո՛րմու-  
 թիւն՝ քո՛, և բա՛ն վըրկու՛թեան՝ քո

պաշեպէ զանձի՛նքս մե՛ր ի մե՛ղաց :  
 Ո՞ղորմութի՛ւն քո՛ և ճըշմարտութի՛ւն քո՛  
 և լոյս ե՛րեսաց քոց առաջնորդեսցէ մե՛զ  
 ի յարգարութի՛ւն : Ո՞ր ողորմա՛ծդ ե՛ս  
 գըթած և երկայնամիտ տէ՛ր, ընկա՛լ  
 զաղա՛չանքս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ  
 աստուածածնի՛ն :

Տէ՛ր ըզլո՛ւր մի՛ւսանգամ՝ քո գալըս-  
 տեանդ լըւայ և երկեայ. զի ուսայ ի սըր-  
 բոց պատուի՛րանացն եթէ՛ գա՛ս դո՛ւ ի  
 դատել զերկիր : Տէ՛ր յիշեցի ըզա՛ր ըզ-  
 դործս ի՛մ և զարհո՛ւրեցայ. զի ծանեայ  
 ճըշմարտութեամբ զահա՛ւոր և զանա՛-  
 չա՛ն ըզքո՛ գատաստանն : Տէ՛ր յիշեցի  
 և ըզգո՛ւթ արարչական սիրոյ քո՛ առ քո՛  
 արարածս. և ի քո՛ գըթութիւնդ ապա՛-  
 լինեալ աղա՛չեմ, ողորմեա՛ ինձ յառուր  
 յայնմի՛կ քրիստո՛ս արդա՛ր գատաւօ՛ր :

Յաւուրս Պահոց Ուրբարուց

Մկ. Արթո՛ւնք և՛ պատրա՛ստք եղբրուք  
 տեա՛նն աստու՛ծոյ մերոյ : Երգե՛լ ե՛լ

սա՛ղմոս ասե՛լ տեա՛նն աստու՛ծոյ մերոյ :  
 Զի նա է՛ տէ՛ր աստըւա՛ծ մեր. փրկե՛՛  
 ըզմե՛զ և կե՛ցս՛ւցանե՛ :

Աղաչա՛նօք աստուածա՛ծնին անա՛պա,  
 կա՛ն քո՛ւմ ծը՛նողին, զիմանալի՛ աջը՛ս  
 սըրտից մե՛րո՛ց բացցե՛ս ողորմութեամբ  
 հայի՛լ ի լոյս քո՛ քրիստո՛ս :

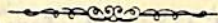
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Մարի՛ամ կոյս անարատ զանապա՛կան  
 փեսայդ ա՛ղա՛չեա, զի հաշտեսցի՛ ը՛նդ  
 այրի՛ եղեալ հո՛գի՛ս, ե՛ւ միաւորեսցի  
 դա՛րձեալ սի՛րով ընդ հե՛ռացեալ ի՛  
 նմա՛նե՛ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Յորժամ յա՛րևելից փայլիս, անձա՛ւ  
 լուսով լը՛սաւորե՛ս զհա՛ւատացեալն.  
 և՛ դատասպարտե՛ս զաղգըն հրէից անհա-

և անտիցն ո՛վ սո՞ւրբ քա՛ռա՞թեւ. և ի՞նչ  
 զի՛ս լուսաւորեա ըզլսաւարեա՛լքս մեղօ՛ք.  
 և դասակարգեա՛ի դասս մատենա՛գրի յան  
 ճա՛ռ երկնի՛ց ա՛րքայո՛ւն թեա՛ր ի՞նչ. զի  
 անդադար՝ օրհնաբա՛նիս և քօ են փա՞ռք  
 յա՛ւրի՛տեանս ամե՛ն:



ԵՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԳԶ. **Զ**ե՛րծո՛ւ զիս յորօ՛գայթէ որսո՞ղին և  
 յա՛մե՛նայն վըտա՛նգից ապրե՞ցս եւ ո՞-  
 ղո՞ւր մեա՛: Յանե՛րեւո՛յթ թըշնա՛մւոյն  
 և ի գա՛ղտնի նե՛տից բանսա՛րկուին պա՛հ-  
 եա և ող: Փըրկեա՛ զիս ի յանցա՛նաց մե-  
 ղա՛ց ի՛մոց, և նո՛րօգեա՛ զիս հօգւուլ գի-  
 աօ՞ւն թեան և ող:

Ծով մե՛ղաց իմօ՛ց զիս ալէ՛կոծէ. ո՛ր  
 ե՛ս նաւա՛պետ բա՛րի, շնորհեա՛ ինձ նա-  
 ւա՛հանգի՛ստ հայր ամե՛նա՛կա՛լ: Խորը՛ք  
 պատրանա՛ց զիս կորուսա՛նեն. ա՛յլ դո՛ւ  
 նաւա՛պետ բարի, շնոր: Որ միայն իշխա՛նդ  
 ես թո՛ղուլ ըզմե՛ղս: Ե՛ւ ե՛ս աղա՛չեմ՝  
 ըզբե՛զ. աէր թող ի՛նձ ըզմե՛ղս ի՛մ  
 հայր ամե՛նա՛կա՛լ:

Մե՛րձեալ է օր գա՛լը քօ տե՛ր. լուր  
 ձայնի՛ աղօ՛թից իմօ՛ց որ կարգա՛մս առ

քեզ, և ողորմեա՛: Բանից իմոց ո՛ւն-  
կըն դի՛ր տէ՛ր, եւ ի՛ միտ առ զա՛ղաչա՛նս  
իմ զա՛ռաւօտո՞ւս որ կարդա՛մս առ քեզ,  
և ող: Որ ընկըզմեա՛լս եմ՝ ի խո՛րրս չար-  
եաց, սուբբ զՏո՛գիդ քո առաքեա՛ առ ի՛ս  
որ կարդա՛մս:

Ողորմեա ինձ աստուած, զի քե՞զ մի-  
այնոյ սեղա՛յ: Ա՛ռաւել լուա՛ զի՛ս ի սղը-  
մոյ յանցա՛նաց, աղբի՛ւր բըժբշկո՛ւ թեան,  
և ողորմեա՛: Յարե՛նէ փրկեա՛ զիս,  
որ հոգւոյ եւ մարմնոց ունիս ի յսանո՛ւ-  
թիւն. եւ ողորմեա՛:

Վերաւորեալ յանցա՛նօք անձն իմ՛, առ  
քե՛զ տէր համբա՛րձի զաչս իմ. թո՛ղ ինձ  
ըզմե՛մ զս ի՛մ միայն բարե՛գուժ, և ու-  
ղորմեա ի՛նձ աստը՛ւած ըստ մեծի՛ սղոր-  
մութեան՝ քո՛ւմ: Կործանեա՛ց զիս չա-  
րա՛դործ թըշնա՛մին, և կամի՛ իսպառ զիս  
որսա՛լ. հա՛յր բարեգո՛մ լթ բըժբշկեա  
զվերա՛ւորեալս, եւ ողոր: Անդո՛ւնդըբ  
մե՛ղաց սուշարե՛ցին զիս, զի բաղո՛ւմ են

քան զաւա՛ղ ծովա՛ւ. առ քե՛զ տէր  
պաղատի՛մ, փրկեա՛ ի վը տանգէս և ող:

Չանապանկան ըզհոգե՛ւոր ըզգանձըն յա-  
պկա՛նացու կե՛նցաղբս ծախե՛ցի. այլ առ  
քե՛զ միայն պաղա՛տիմ բարե՛րար փրկ-  
կի՛չ, իննայեա ի մեղո՛ւցեալ ծառա՛յս:  
Չցա՛նկ հոգւոյ ի՛մոյ քակաե՛ցի և եղէ՛  
անբարո՛ւնա՛կ որթ. այլ առ: Ոսաքանց  
եղէ՛ ես որպէս զարմա՛ւենի, պտղա՛կորոյս  
որպէս ձի՛թենի. այլ անյի՛շաչար և անոխա՛-  
կալ փրկի՛չ իննայեա:

Յաւուրս Պահոց Ուրբարուց

Մն. Ըզքե՛մ զ բարեբանե՛ն մա՛ն-  
կունք եկե՛ղեցո՛յ: Արե՛գակն արդարու-  
թեան՝ լոյս ճըշմա՛րտութեան բրիտոս  
աստը՛ւած, ըզքե՛զ: Յարե՛ւե լից և յա-  
րե՛ւմըտից, ի հի՛ւսիսո՛յ և ի ծովէ՛ քեզ  
երկըրպագե՛ն ամե՛նայն քո՛ արա՛րածք.  
եւ զքե՛զ:

Անտանե՛լոյն տաղա՛ւար բարձո՛ղ էի-  
ցըս բարձո՛ղին. որ ծընա՛ր զաստուա՛ծ

մարմնով զանմարմնաբար ծընունդըն հօր.  
բարեխօսեա՛ վասըն մեր աստուածածին  
մարիամ :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ :

Որ վառեցար ի յարիւոյն և ոչ կի՛զար  
ըստ մորե՛նւոյն. այլ ետս՛ւր զհացը՛ն կե-  
նաց կերտ՛կուր բանաւորաց. բարեխօսեա՛  
առ քրիստոս ջընջե՛լ ըզգիր մեղաց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Զկենդանագիր անարատ ծընողի՞ քո  
արկանե՛մք առաջի անոխակա՛լ տէրութեա՛ն  
նըդ քո. յորժամ դա՛ս փառօք հօր դա-  
տե՛լ ըզթշնամի՛ն խա՛չի՞ քոյ. ներեա՛  
յանցանաց մերոց բարեխօսութեա՛մք մօր  
քո՛ և կո՛ւսի. ա՛ղաչեմք ըզքե՛զ տէ՛ր  
պահպանեա՛ ըզմեզ ը՛նդ հովանեա՛լ խա-  
չի՛ քո՛ սո՛ւրբ :



ՎԱՌ ԶԱՅՆ

Գ. Բրի՛ստո՛ս աստը՛ւած աստո՛ւծոց. ու  
ղո՛րմեա՛ : Անօրէնո՛ւթեամբ ի մե՛ղս երկ-  
նեաց զի՛ս մայր իմ. աղա՛չեմ՝ փըրկի՛չ.  
ողո՛ր : Վիրաւորեալ մեղօք անկա՛նիմ  
առ քե՛զ փըրկի՛չ. վի՛ անտե՛ս առներ. ող :

Մաքսա՛ւորն հառա՛չանօք ի տաճա՛րին  
էա՛ն ըզքա՛ւո՛ւթիւն. նո՞վին ձայնիւն և  
ե՛ս գո՛չեմ. ողո՛րմեա ինձ աստըւած :  
Աւաղակն աղա՛ղակէ՛ր ի խաչի՛ն, յիշեա՛  
զի՛ս տէր. նո՞վին : Անառա՛կ որդի՛ն աղեր-  
սանօք աղա՛չէր ըզքեզ, հայր մեղայ յե՛ր-  
կինս և առա՛ջի՛ քո. նո՞վին :

Շնորհեա՛ մե՛զ տէր ընդ աղքատաց  
օրինակին զաղարու ժուժկա լութիւն. զի  
կամա՛ւոր աղքատութեամբ արքայո՛ւ  
թեանդ երկնից ընդ նըմի՛ն լիցուք արժա-  
նի. լո՛ւր մեզ եւ ողո՛րմեա՛ քրիստո՛ս  
աստըւած : Ո՛ր փոխա՛նակ հացին կա-

բօտո՞ւ լթեան զհայն անմահո՞ւ լթեան նրմա՞ շնորհեցեր. և ընդ մեծատա՞նն անգլթու- լթեան ի գո՞գն արբահա՞մո՛ւ ըզնա ընկա՞ լար: Ը՛ւր: Լուսա՛ւորեա զաջը՞ս սրբտի՛ց ստա՞նալ մեզ ողո՛րմու լթեամբ ի քէ՛ն տէր զողո՞րմու լթիւն. զի մի՛ ընդ մեծա՞տա նրն հայցե՛սցուք ի բոց հնոցին ծագի՛ւ մաւ տի՛ն ջուր ի զովա՛ցումս. Ը՛ւր մեզ և ող:

Զանըսկիղբն աստուած զհայրն ամե- նակալ բարեբանեցէ՛ք ընդ զըւա՛րթուենս երկնից: Զառ ի հօրէ՛ ծընեա՛լ զորդի՛ն միածին բարեբա՛նեցէք հրեշտա՛կային ձայնի՛ւ: Եւ զնորո՞գող սուրբ զհոգի՛ն ձայնի՛ւ ցընծո՞ւ լթեամբ բարեբա՛նեցէք անըռե՛լի ձայնի՛ւ:

Անըսկիղբն աստուած եւ թագաւոր երկնաւոր. բարեբա՛նեա՛լ ի՞ զօրաց ան մահից երկնաւորաց. ըզքեզ օրհնե՛մք հայր անըսկիղբն: Խոնարհեցա՛ր ի բար ձա՛նց վասըն մերոյ փրկու լթեան. արձա՛ կի՛չ կապելո՛ց և՛ բրժիշկ հոգւո՞յ մերոց.

ըզքեզ գովե՛մք որդի՛դ միածին: Որ էա կիցդ ե՛ս ընդ հօր և փա՛ռակից միածնիդ. բա՛շխո՞ղ պա՛րպեւաց և՛ տըւող ողո՞ր մու լթեան. ըզքեզ բարեբանեմք սո՛ւրբ հոգի՛դ ճը՛շմարիտ:

Որ ըզլոյս աստուածայի՞ն քո բանի՛ ծագեցեր յաշխո՛րհամած խաւարն ան գի՛տու լթեա՞նն. Ը՛ւստ՛ւորեա՞ եւ զմե՛զ հօր իմաստու լթիւն: Որ զհա՛մօրէն դա տա՛նտանի՞ն օրինակ նըշանակեցեր առ մեծա՛տուենն եւ զազա՛րո՞ս, ներհակա՛ բա՛ր տալո՛վ զոր ա՛սա ընկալա՛ն: Վասն որոյ աղա՛չեսցա՞ւք ըզքեզ տէր, փրկել ըզմե՛զ ի հրոյ՛ մեղաց եւ տա՛նջանա՞ց, հա՛նգչիլ ի գո՞գ նահապետին արդարոյ: Որով եւ մեք ընդ հրե՛շտակացըն դա. սո՛ւց անբա՛ժանելի սուրբ երրորդու լթեա՞նդ հա՛մաձայնեա՛լ երգե՛մք ըզփառս ի՛ բարձա՛ւնս:

Յաւուրս Պահոց Ապաւխարուքեան

Մի. Օրհնեցէ՛ք ըզտէր, և օրհնեցէ՛ք զա՛նուն նորա: Գս՛վեցէ՛ք ըզտէր, եւ

բարեբանեցէք զանունն նորա: Աւետարանեցէք օրըստօրէն զփրկութիւնն նորա:

Աւրախանցի բարձրելոյն հովանացեալ զօրութեամբ, և բնակարան սուրբ հովաւոյն, որով ծընար զբանն աստուած. բարեխօսեալ վասն մեր աստուածաձիւն մարիամ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Աղբիւր կենաց բղխեալ յեղեմայ սուրբ աստուածածին, որով արբեցաւ երկիր ծարաւոտ հոգւոյն իմաստիւք. տալ մեզ մաղթեալ աղբիւրս արտառուաց մաքրել ըզմեզ ի մեղաց մերոց:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Դրոշմ ըզգայութեան և կնիք ի դէմն ամենից. դու և յաստուածայինսն կատարիս խորհուրդ. յորմէ արեգակնս յին փայլին ճառագայթք:



### ԶՈՐՐՈՐԴ ԶԱՅՆ

ԴԶ. Համբառնամ առ քեզ տէր զանախիմ, նախեալ յին գլխութեամբ ըզք. և ողորմեալ: Դու ես յոյս և ապուէն իմ, զերծօր զիս յորոգայթէ մեղաց. և ողորջ: Ապրեցուցին իմ և փրկին իմ, ապրեցօր զիս յորոգայթէ մեղաց. եւ ողորջ:

Բաղմութեամբ յանցանօք ծանրաբեռնեալ է անձն իմ. միայնոյ քեզ մարդասիրի աղաչեմ. ողորմեալ ինձ աստուած: Բղխեմամբ արտասուաց և հառաչանօք սըրտի իմոյ անզաղար հայցեմ բաղմամբ զութեամբ. քաւեալ զիս աստուած: Բաղմագութեամբ մարդասէր շնորհեալ զթողութիւն իմոյ յանցանաց. զի առ քեզ միայն պաղատիմ. քաւեալ:

Աստուած մարդասէր ո՛ր զմաքսաւորն արդարացուցեր. քաւեալ զիս ըզմեղաւորս: Առ քղանցիւ հանդեձիք զմեր ձեցեանն ի քեզ բըժըշկեցեր. քաւեալ:

Որ բանիւ հրամանի՛ք քո՛ զանդամալոյ՛ծն  
առողջացուցեր. քա՛ւեա՛ր :

Որ զա՛ղաղակ կընո՛ջն այլազգւոյ անըն-  
կալա՛ր փրկիչ մարդասիրապէս, և՛ զի՛մն  
ապաշխարութեան արա՛ արժանի՛ ըզձայն  
մեղուցե՛լոյս ընդօ՛ւնո՞ղ : Որ հառա՛ջմամբ  
ձայնի՛ աղախնեոյն ո՛չ լուեցե՛ր փրկիչ  
ընդունակ մեղաւորաց. և՛ զի՛մն : Որ զա-  
ռաջնա՛պարգեւի՛ քո նըշխար ո՛չ խնայե-  
ցե՛ր ընձեռե՛լ շա՛նըն հո՛վուասիրի. և՛  
զի՛մն ապաշխարութեան :

Անկանի՛մ առաջի՛ քո՛ եւ խընդրե՛մ  
ըզթողութիւն յանցանաց իմոց. մի՛ անտես  
առներ հա՛յր զաղա՛չա՞նս ի՛մ : Աղաղա-  
կե՛մ որպէս մաքսա՛ւորն, և հե՛ղում զար-  
տասո՛ւս իմ առաջի՛ քո՛ որպէս պողնիկն.  
մի՛ անտես : Յաներեւոյթ թըշնամոյն  
պարտեցայ, և ի գաղտնի՛ նետից բանսար-  
կուին վերա՛ւորեցայ. մի՛ անտես :

Անկանիմ առա՛ջի՛ քո՞՞՞ տե՛ր.   
բաղմամեղիս ո՛ղո՞րմեա՛ր : Աղա՛ղակեմ՛

առ քե՛զ փրկի՛ր. քանա՛նացեոյն  
ըզձա՛նս. բաղ : Մաքսա՛ւորին հա՛ռաջ-  
մամբ կարդա՛մ ա՞ռ քե՛զ փրկի՛չ  
և բա՛րե՛րա՞ր. բաղմամեղիս :

Ողորմեա՛ ինձ քրիստոս ո՛ղորմութեամ-  
բը՛դ քո մեծա՛ծւ, զի կարօ՛տ եմ ես  
չնորհի՛ քո և ողորմութեան. ողո՞րմեա և՛  
լո՞ւր ինձ բա՛ղմամեղի՛ս : Լուր տէր  
ձայնի ո՛ղբալոյս և՛ ցաւագին պա՛ղատա-  
նա՛ծցս, որ ամօթօ՛վ կամ առաջի՛ քո իմ  
չարա՛չար վարո՛ւքս. ողո՞ր : Ընկա՛լ տէր  
զաղա՛չանս իմ ե՛ւ զհառաչա՛նքս սըրտի  
իմո՛ց, որ աղաղակե՛մ որպէս կինըն քա՛-  
նանացի՛. ողո՞ր :

Յաւուրս Պահոց Ապաշխարութեան

Մի՛. Մանկունք ըզտէ՛ր օրհնեցէք. որոյ  
ա՛նո՛ւնն ո՛ր էն, և՛ մի՛շա եղիցի՛ անուն  
տեա՛ոն օրհնեա՛լ : Մա՛գմամբ լուսոյ՛ զար-  
դարեա՛ց զազգը՛ս մարդկան թա՛գաւորըն  
քրիստոս. և՛ մի՛շտ : Ո՞րդիք լո՛ւսոյ՛ տո՛ւք  
ըզփա՛ռքս հօ՞րըն լուսոյ՛, ո՞րդեոյն միա՛ծ-  
նի և սո՛ւրբ հո՛գւոյն յաւխտեա՛նս ամէ՛ն :



Որ եկե՛ր ի փրկո՞ւթիւն մարդկան ծնընդեա՛մբ կուսի՛ն մա՛րի՛ւմու. և՛ կե՛նդա՛նա՛րա՛ր քո՛ յա՛րո՞ւթեամբդ հրաւի՛րեցեր ըզմահացեալքս ի յարո՞ւթի՛ւն անմահո՞ւթեան. վասն ո՞րո՞յ աղա՛չանօք մօր քո՛ կեցո՛ զմե՛զ փրկի՛չ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Որ անասպան ծննդեա՛մբըդ քո լուծեր զերկօ՛ւնըս նախամօրն, մա՛րի՛ւմ մայր անսո՞ւծոյ. բարեխօսեա առ միա՛ծին որդի՛ն լուծանե՛լ զկապանքս մեղաց մե՛րոց. և աղա՛չեա՞ փրկե՛լ զանձի՛նըս մե՛ր ի՛ փո՛րձո՞ւթե՛նէ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Բանն անե՛զ համագոյ՛ որ ընդ հօր և՛ սուրբ հոգւոյն, ե՛րեւեա՛լ ի յերկրի պայծա՛ռացան արարածք. հըզօրին կարողո՞ւթեամբ և ըզմե՛զ վերա՛գրեաց յորդե՛գրութեան չը՞նտրհս:



ՎԵՐՁ ՁԱՅՆ

ԴԿ. Քրիստո՛ս աստը՛ւած յոյս ապա՛շխա՛րո՞ղաց. շնորհեա՛ զթողութի՛ւն բազում յանցանաց իմո՛ց: Առ քե՛զ բազմա՛գո՞ւթ ապաւի՛նեա՛լ կա՞րդամբ. մի՛ մե՛րժեր ըզմե՛զ յողորմութե՛նէ՛ քու՛մմէ՛: Որպէս զաւա՛զակն աղաղակե՛մ ա՞ն քեզ. յիշեա՛ եւ զի՛ս տէր ի՛ քում յա՛րքա՛յուութեանդ:

Ըզմե՛ղս ի՛մ խոստովան լինի՛մ ա՛ռ քեզ քրիստոս, որ մի՛այնդ ե՛ս բազմա՛գո՞ւթ թո՞ղութեամբ. ո՞ղորմեա՛ ինձ ա՛ստըւած: Դո՛ւ տէ՛ր որ ճշմա՛րտութեա՞նց ես սիրող, և քը՛ննե՛ս ըզժամո՞՛ւկըս գաղտնեանց սը՛րտի՛ իմոյ. ո՞ղոր: Տօ՛ւր ի՞նձ ցընձութի՛ւն փրկութեան, և հոգւո՞վ տէրութեանըդ քո՛ հաստա՛տեա՛ր զիս. և ո՞ղորմեա՛ ինձ ա՛ստըւած:

Ալեք յանցանաց զիս ալէկոծեն, եւ մեզք իմ բանդում զիս յանդիմանեն: Արդ զինչ արարից մեզուցեալ անձամբս, որ չեմ ապրելց յահագիւն հըրոյն: Մեղայքեզ քրիստոս սրբի աստուծոյ, շնորհեա զթողութիւն բանդում յանցանաց իմոց:

Տէ՛ր որ ի՛ մէջ լերինն ա՛ղբերացոցե՛ր ըզձուրն ի՞ վիմէ՛ն: Տէ՛ր, ի սը՛րտէ իմմէ հան ինձ ա՛րտասո՛ւս ապա՛շխարութեան: Զի կեցից եւ ա՛պաշխարութեամբ ապրեցայց ի հանդէ՛րձեալ քոց դատանտանաց:

Մե՛զուցեալ անձամբ կարգամ առ քեզ հայր երկնաւոր, օգնեա՛ ինձ ի նե՛ղում թեանս. որ մեղօ՛քս ե՛մ մեռեալ օգնեա՛ ինձ: Վի՛րաւորեցայ ես յաներեւոյթ թըշնամւոյն. բը՛ժի՛չկ հիւանդաց, բը՛ժը կեա՛ զիմ զհիւանդութիւնս. որ մեղօ՛քս: Մո՛լրեցայ ես որպէս զօչխար կորուսեալ. խը՛նդրո՛ղ գերեւոց խընդրեա՛ զիս ըզմո՛լրեալս. որ մեղօ՛քս:

Մեղայքեզ տէր քա՛ւեա՛՞ զիս եւ ո՛ղորմեա ի՛նձ ա՛ստրեա՛ծ: Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քո՛ եւ առ քե՛զ ապաւինիմ հո՛վեւ բա՛րի, խը՛նդրեա՛ զիս ըզմո՛լրեալս եւ ո՛ղոր: Ի՞ ծովու՛ մեղաց ալէկոծեալ ե՛մ ե՛ւ առ քեզ ա՛ղաղակեմ նաւա՛յետ բա՛րի, փը՛րկեա՛ զիս ի վը՛տան գէս եւ ո՛ղորմեա:

Յաւուրս Ապաշխարութեան Ուրբարոց

Մկ. Է ա՛նուն տեա՛նն օրհնեալ յայտում հետէ՛ր մինչե՛ւ յա՛ւիտեա՛ն: Եւ ե՛զկցի ա՛նուն տեա՛նն օրհնեալ յայտում: Փառա՛ւորեալ անուն տեա՛նն օրհնեալ յայտում հետէ՛ր:

Վասն որոյ աղա՛չեա մայր աստուծոյ մարիամ զմիա՛ծին քո զորդի՛ն, զի շնորհեցէ՛ ստ աւաղա՛ կին ժառանգե՛լ վերջա՛տին մեզ ըզդրա՛խտին վայե՛լութիւն:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հօգւոյն սրբոյ:

Յը՛նծա՛ մա՛րիամ արե՛գականն արդա՛րութեան արե՛ւելք. եւ աղաչեա՛ զառ ի՛

քէն զծընեալն աստուած վասըն մե՛ր. զի  
դարձո՛ւսցէ՛ վերը՛ստին զմե՛զ ի դրախ-  
տին ժառա՛նդութի՛ւն:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Յա՛ղթող զօ՛րութեամբ խաչի՛ քո պահ-  
եա՛ ըզմեզ քրիստոս աստըւած. որ տարա-  
ծեցեր ըզձե՛ռըս քո ի նմա՛. և՛ լուծե՛ր  
ըզկնիք դա՛տապարտութեա՛ն յանցանա՛ց  
մե՛րոց. ապրե՛ցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատ-  
րա՛նաց թը՛շնամուո՛յն:



## ՄԵԾԱՑՈՒԱՅԻՔ

ԱԶ

ԱԶ.

**Յ**անձա՛ռ փառաց խո՛նարհե-  
ցա՛ր. ի մե՛ր բընօ՛ւթի՛ւնս,  
բա՛նդ աստը՛ւած և մա՛րմնացա՛ր ի սըրբո՛յ  
կուսէ՛ն: Եւ ծնա՛ր ի սուրբ կո՛ւսէ անա՛-  
պական մա՛րմնով. ըզքե՛զ անդա՛դար բա-  
րե՛բանեա՛լ մեծա՛ցուցանե՛մք: Ա՛յսօր  
ղեկեա՛լդ ի փրկո՛ւթիւն ազգի մա՛րդկան,  
միա՛բանութեամբ ա՛մենեքեա՛ն մեծա՛:

Որ ըզբա՛նն ա՛տուած բաւա՛կան եղե՛ր  
ընդօ՛ւնիլ յորովա՛յնի՛ մի՛շտ կոյս. զքեզ  
մեծա՛ցուցանե՛մք որ օրհնեալդ ես ի կա-  
նայս: Որ էից լուսո՛յն արժանի՛ եղե՛ր  
բառնալո՛յ ի գի՛րկըս քո՛ մա՛րմնով. զքեզ:  
Անարա՛տ տաճա՛ր տընօրէնօ՛ւթեա՛ն կո-  
չե՛ցար հոգւո՛յն սըրբո՛յ մի՛շտ կոյս. զքեզ:

ԱԿ

Ուրախ լեր աստուածածին, տաճար  
անխախտե՛լի. զքեզ մեծացո՛ւցանե՛մք:  
Յրդացար անարատսբա՛ր, և զաստուած  
վայե՛լչապէ՛ս ծընա՛ր. ուրախ: Երգե՛  
մարգարէն, սո՛ւրբ է տաճար քո սբա՛ն  
չե՛լի՛ արգա՛րութեամբ, և դու՛ռն երկնա՛-  
յին. ուրախ լեր:

Անարատ տաճար բնակարան անբա՛ւ  
բանին աստու՛ւծոյ, մարիա՛մ սո՛ւրբ կո՛յս,  
զքե՛զ և ըզձընեա՛լն ի քէ՛ն մեծացու-  
ցանե՛մք: Յարգանդի՛ կրեցե՛ր որ յա՛ռաջ  
քան զյաւիտեա՛նս ի՛ հօրէ ըզբանն, եւ  
ծը՛նար մարմնո՞վ. զքե՛զ: Արդ խընդ-  
րե՛մք ի քէ՛ն, անդա՛դար բարեխօսեա  
վասն ա՛նձանց մերո՞ց առ որդի՛ն քո միա՛-  
ծի՛ն, փը՛րկե՛լ ըզմե՛զ ի փորձո՛ւթենէ  
և յամենայն վըտա՛նգից մերո՞ց:

ԲԶ

Զքեզ հայր յառաջ քան զյա՛ւիտեանս  
բարեբա՛նեն դա՛սք անմարմնո՞ց հրեշտա-

կաց, ձայնիւ երգո՛վ գոչեն ե՛ւ աղաղա-  
կեն, աստուած աստու՛ւծոց եւ տէր տե՛-  
րանց փըրկի՛չ գո՛լով: Ա՛ռաքեցեր զքո՛  
միածինըդ մարմնա՛նալ ի սո՛ւրբ կուսէն,  
և անարատ ծընա՛նիլ յորո՛վայնէ՛ անա-  
պա՛կան, բա՛ռնալով ը՛զմե՛ր նեղութի՛ւնս.  
աստուած: Ենօրհբ բարի՛ յերուսա՛ղէմ  
երե՛ւեցաւ հեթանո՞սաց. զի արարի՛չն յա-  
ւետենի՛ց տըղայ ե՛ղեալ յորդէգրո՛ւթիւն  
կենաց կոչէ. աստուած:

Ը՛զկուսութի՛ւնդ քո՛ աստուածա՛ծին  
անարատ, զո՛ր ո՛չ բո՞ցա՛կի՞ զեաց շուր  
աստուածո՛ւթեանըն, մեծացո՛ւցանե՛մք:  
Ո՛ր յարգանդի՛ քու՛մ անապա՛կանաբար  
բնակեցաւ քրիստո՞ս ա՛սարւած, և՛ փըր-  
կիչ ա՛նձանց մերո՞ց, մեծա՛: Ա՛նհասու-  
նելի՛ տէրո՛ւնա՛կան յայտնութի՛ւն աշ-  
խարհի՛ ծագեցա՛ւ. անմատո՞յց լո՛ւսոյն  
երկը՛րսագեսցո՛ւք:

Խո՛նարհեցար ի բարձանց և մարմնա-  
ցար ի՛ կուսէն, որ նը՛ստէիրդ ի քրո՛ւ-

բէ՛ս արարի՛չդ ան՛րարածոց։ Երկե՛նք  
 չէի՛ն բաւա՛կան փառա՛ց ան՛մահ անե՛ղիդ.  
 արգա՛նդ կուսի՛ն ժուժկա՛լեա՛լ ընդո՛ւ-  
 նել ըզգանձդ ե՛րկնայի՛ն։ Յո՛րմէ՛ սարս-  
 եա՛լ սերո՛վքէքն ո՛չ ի շխե՛կն մերձե՛նալ,  
 ի խա՛նձարո՛ւքս պատե՛ցա՛ր եւ ե՛զար  
 ի մըսո՛ւք անբանի՛ց։

ԲԿ

Որ ողորմեցար ի մեղըս ծընեալ մարդ-  
 կան հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. և  
 ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըզկոյ-  
 սըն սուրբ ըզծնող որդւոյդ միածնի. մաղ-  
 թանօք սորա՛ տէր մեզ ողորմեա՛. Որ ցօ-  
 ղեցեր ի մեզ յամպոյ օրինաց որդի՛դ այս  
 օր զկոյսըն մա՛րիամ. յորմէ՛ ծընար մար-  
 մնով և բարձեր նովաւ ըզմեղս նախա՛-  
 ստեղծին ա՛ղամայ. մաղ։ Որ մաքրեցեր  
 հօգի՛դ սուրբ ըզսիրտ և զարդա՛նդ մօր քօ  
 փառակցին. այսօր ամուլ ծնողաց նորին  
 ետուր ըզմայր բանի՛ն զօրհնիչն ե՛ւայի.  
 մաղթանօք սօրա՛.

Մի՛ւն լուսոյ եւ ան՛պ հովանի սօ՛ւրբ  
 կոյս, որ ցօ՛ղեցեր ի մե՛զ ըզցօ՛ղն երկնա՛-  
 յի՛ն. զքեզ բարեբանեմք աստուածա-  
 ծին կօյս։ Ա՛նկէզ մօրե՛նի և սրա՛լքէ՛  
 հողե՛ղէն սօ՛ւրբ կոյս. քանզի պըսօ՛ւղըն  
 կե՛նաց ի քէն տը՛ւա՛լ մե՛զ. զքեզ։  
 Անի՛ծից լուծի՛չ և քաւի՛չ մեղաց սօ՛ւրբ  
 կոյս. ո՛ր զանտանե՛լին յէկց ի գի՛րկըս  
 քօ բարձե՛ր. զքեզ։

Մայր լուսոյն մարի՛ամ անհարմնացեա՛լ,  
 օրհնեա՛լդ ի կանայս։ Զլոյսն ա՛նը՞ս-  
 տուե՛ր յարգա՛նդի կրեցե՛ր, օրհ։ Մի՛  
 դա՛դա՞րի՛ր վասը՛ն մեր բարե՛խօսե՛լ, օրհ։

Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարի՛ամ, եր-  
 կիր բանաւոր արե՛գականն օթա՛բան. լեր  
 բարեխօս վա՛սն ա՛նձա՛նց մերոց։ Խըն-  
 դա՛ տաճար բանին աստօ՛ւծոյ. բարձօ՛ղ  
 տը՛րտմութեան նախա՛մօրն ե՛ւայի՛. լեր  
 բարեխօս։ Յընձա՛ իմա՛նալի՛ արե՛ւելք.  
 քա՛նզի քե՛ւ ծագեաց մեզ լոյս երե՛նաց  
 քրի՛ստոս. լեր բա՛.

Զանձառելի լուսոյ մայր, և ըզընակա-  
րան անըսկըզընակից սրդւոյն. օրհնու-  
թեա՛մք մեծացո՛ւցանե՛մք: Զանհաս տնօ-  
րէ՛նութեա՛ն մայր, և զանձնաւոր տաճա՛ր  
աստո՛ւծոյ բանին. օրհ: Զբոլո՛րից փը՛ր-  
կութեա՛ն մայր, ո՛ր զանտանելի՛ն յեկց  
ի յարգանդի՛ եբարձ. ըզնա ամենեքեա՛ն  
օրհնութեա՛մք մեծա:

Ուրախ լե՛ր աստուա՛ծածի՛ն, յոյս եւ  
փը՛րկութեա՛ն մայր. ըզքե՛զ ընդո՛ւնող  
լուսոյ՛ մեծա՛ցուցանե՛մք: Ըզքե՛զ լուսոյ՛  
մայր եւ կոյս, ըզքե՛զ գանձը՛դ կենաց  
աստուա՛ծային ձայնի՛ւցնծութեա՛մք մե-  
ծա՛ցու: Մայր սո՛ւրբ անա՛րատ լուսոյն.  
հրեշտակայի՛ն օրհնո՛ւթեամք պատուեա՛լ  
ըզքե՛զ մեծա՛ցուցանե՛մք:

Սուրբ զա՛ստուա՛ծա՛ծինն օրհնու-  
թեա՛մք մեծա՛ցուցանե՛մք: Աւե՛տաւոր  
հրեշտակն աւետա՛րանէր ըզը՛նեա՛լ

փըրկի՛նն ի սըբբոյ՛ կուսէ՛ն: Ասե՛ ուրախ  
լե՛ր բերկրեալդ. քա՛նդի տէ՛ր տե-  
րա՛նց է ընդ քե՛զ:

Լոյս լուսոյ մայր, և կենարա՛ր բանին  
բնա՛կարան. քեզ երանիցեն ա՛ղգ և ա-  
զի՛նք ամենայն: Ստեղծօղի՛ն մայր, եւ  
հը՛նութեան կե՛րպի նորո՛գօղի՛ն. քեզ:  
Լոյս ծագե՛ցաւ ի քէն, նրստե՛լոցս ի խա-  
ւարի՛. քեզ երանիցեն:

Ա՛ մենա՛գովելի՛ եւ քան զերկի՛նըս  
բարձրա՛գոյն, ո՛ր զանհա՛սանելի ըզտէ՛-  
րըն յորովայնի քու՛մ կրե՛ցեր. և՛ ջընծու-  
թիւն աշխարհի ծընար. վասն ո՛րոյ ամե-  
նեքեա՛ն ըզքեզ մի՛շտ մեծացո՛ւցանե՛մք:  
Ա՛ մենապայծա՛ռ բերկրեա՛լ մի՛շտ կոյս,  
որ զանբա՛ւելի զբանն անձա՛ռաբար յը-  
ղացար, և ըզմարմնացեա՛լն աստուա՛ծ ծը-  
նանե՛լով ի քէն. վասն ո՛րոյ: Ի՛ լեռնէ՛ր  
վէ՛մն առպնց ձեռի՛ն հատեա՛լ դանիէ՛ւլ

գուշակեաց զանսերմն ըզձընս՝ ևնդ քո  
հարսն երկնաւո՛ր, մայր և յե՛տ ծննդեան  
մնալով կոյս. վասն ո՛րոյ :

Մայր եւ կոյս ա՛ղախին . քրիստոսի ո՛ր  
բարեխօսո՞ւք ես մի՛շտ աշխարհի՛. քե՛զ եւ  
բանե՛ն ամե՛նայն աղի՛նք : Մաքո՛ւր աղաւ-  
նի՛ և հարսն երկնից մարի՛ամ , տաճա՛ր  
աթո՛ւն աստո՛ւծոյ բանի՛ն . քե՛զ : Քե՛ւ  
հաճե՛ցան իմանալի՛քն ընդ հողե՛ղէնքս , և՛  
քեւ մերձեցա՛ք ի փայտըն կենա՛ց . քե՛զ :

ԴԶ

Ծագովմըն հրաշալի՛ որ անյայտ էր ի  
մէնջ , և՛ բանըն հայրակա՛ն անըմբը՛նե-  
լե՛ , հուր փայլակնացեալ և ի մարմնի՛  
բնակեցաւ անվընաս՛ պահելով զարարածս  
ամենայն . Ծագովմըն հրաշագո՛րծ որ ի  
կուսէ՛ն ծագեցաւ , ճառագա՛թերով զա-  
րարածս ամենայն . ե՛րկինքք ցընծայի՛ն  
եւ երկիրս ո՛ւրախանայր . եւ քրիստո՛ս  
աստըւա՛ծ ընդ մարդկա՛ն շըրջեցա՛ւ :

Ա՛ն քեզ ապաւինի՛մք ամենասը՛րբ ո՛ւհի՛ .  
գերագոյն և հրաշալի՛ և՛ բաշխող բա-  
րո՛ւթեա՛նց . աղբիւր ես ծարաւեա՛ց և  
հանգիստ աշխատելոյ . և եղե՛ր վերընկա՛լ  
աստուածա՛յին բանի՛ն :

Ը՛ղքե՛զ ո՛րհնութեամբ մե՛ծացուցա-  
նե՛մք : Որ ըզբա՛նն աստը՛ւա՛ծ յարգանդի՛  
կրեցե՛ր սը՛րբուհի՛ անարա՛տ , և ա՛նճա-  
ռապէս ծընա՛ր ըզվերա՛ձգողն երկնից .  
ը՛ղքե՛զ : Որ էից լուսոյն արժանի՛ եղե՛ր  
բառնա՛լոյ ի քո գիրկս . եւ արեգա՛կանն  
արգա՛րութեան եղե՛ր արե՛ւելք . ը՛ղքե՛զ :

Ա՛նարատ կոյս աստուածա՛ծ ի՛ն մարի՛ամ ,  
սըրբուհի՛ և մայր քրի՛ստոսի , յարգանդի՛  
տարար զանտա՛նելին ամենե՛ցուն . օրհ-  
նութեամբ ըզքեզ աստուա՛ծ ա՛ծ ի՛ն մե-  
ծացո՛ւցա՛նե՛մք : Ը՛ղքե՛զ երկնայի՛ն  
դուռը՛ն զոր ետեսն ե՛ղեկիէ՛լ , և՛ ա՛ս-  
րըն զոր ծանեա՛ւ գեղէո՛ն . սերովքէ հա-  
ղէղէն վեհագոյն քերովքէից . օրհ : Ե՛րկս  
խո՛րհուրդըս սո՛սկալի՛ս ի քե՛զ տեսա՛նի

ա՛ստուածա՞ծի՞ն. յըղո՛ւթիւն անսե՛րմ-  
նակա՛ն, ծնո՛ւնդ անա՛րատ, կուսո՛ւթիւն  
յետ ծննդեա՛ն մնալո՛վ անապա՛կան. օրհ :

Ուրախացիր աստուածածին ո՛ր կու-  
սո՛ւթեանց ես պա՛րծանք ե՛ւ մայր հաս-  
տա՛տութեա՞ն մա՛րդկան. օգնա՛կան և շը-  
նո՛րհ աշխա՛րհի, մա՛րիսմ՛ մայր և աղա՛-  
խին փրկչի՛ն մե՛րոյ : Երանե՛լիդ ամե՛-  
նեցո՛ւն զաստը՛ւած տանելո՛վ ըզքնո՛ւ-  
թեամբ անտա՛նելին, զամենե՛ցունց ամե՛-  
նակա՛ն արժա՛նի եղե՛ր կրե՛լ յորո՛վայնի,  
որ երևե՛ցաւ աղբի՛ մա՛րդկա՛ն : Քերով-  
բէ՛ական աթո՛ւ ցո՛ւցար աստուածածի՛ն,  
ի՛ վերկըս բառնալո՛վ զաստը՛ւածն ամե՛-  
նեցո՛ւն, որ նը՛ստին ի քերո՛վբէս. առ նա՛  
միշտ բարեխօ՛սեա կեցո՛ւցանե՛լ ը՛զմե՛զ :

ԴԿ

Աստուածածին սո՛ւրբ կո՛յս անհարսնա՛-  
ցեալ մա՛րիսմ՛, որ օ՛րհնեալդ ես ի կա՞-  
նայս. զքե՛զ օրհնե՛մք միշտ որ ա՛րժա-

նիդ. ե՛ս մեծա՛ցո՛ւցա՞նե՛մք : Անապա՛կան  
տա՛ճար և ա՛նաբա՛ստ ը՛լտոյ. որ ի՞քեզ  
փեսայացեալ բանը՛ն կենաց բնակե՛-  
ցաւ. զքե՛զ : Հուրըն կե՛նդանի՞ որ ի  
մորե՛նին վառե՛ցաւ, զոր անվընա՛ն յար-  
գանդի՛ քու՛մ կրեցե՛ր, և ծը՛նա՛ր աստը՛-  
ւած և մա՛րդ. զքե՛զ :

Ըզքե՛զ աստուա՞ծածին, ա՛ղբի՛ւր ա-  
նըսպա՛ն ը՛լտոյն, որ լուսա՛ւորե՛ զհա-  
ւա՛տացեալս. միաբա՛նական ձայնիւ եր-  
գով մեծացո՛ւցանե՛մք : Դո՞ւ պարծա՛-  
նըք կուսութեա՞ն մա՛րդկան. դո՛ւ ու-  
րախութի՞ւն հրեշտակաց. դո՞ւ բարձո՛ղ  
անի՛ծիցն. վասն որոյ ըզքե՛զ ա՛ստուա՞-  
ծա՛ծին մեծա : Դո՞ւ ճըլմարիտ արե՛ւելք  
արե՛գականն արդա՛րութեան. յորմէ՛՞ ծա-  
գեաց փրկու՛թի՛ւն տիե՛ղե՛րաց. միա :

Աստուածածին և սը՛րբօ՛ւհի. ո՛ր ըզ-  
բա՞նն աստը՛ւած անսերմն յը՛ղութեամբ  
յարգանդի կրեցեր. ա՛նգաղա՛ր երգով  
մեծա՛ցո՛ւցա՞նե՛մք : Զքե՛զ մայր կուսո՛ւ-



Թեան և յըզութեանն լուսոյ, և առա-  
գաստ անձառե՛լոյ բընակն զինն ի քեզ  
փեսայացեալ բանին. ա՛նդա: Քե՛ւ լու՛-  
ծա՛նն կնիք դատապա՛րտո՛ւթեան. և  
քե՛ւ կանգնե՛ցաւ մեղուցեա՛լ մանրըն  
զլորեա՛լ. վասն որո՛յ ըզքեզ աստուածա՛-  
ծին և կո՛յս. ա՛նդադա՛ր:

Ի քե՛զ եմք ա՛պաւինեալ քրի՛ստոսի  
մանր աստու՛ծոյ մերո՛յ: Ո՛ր քան զերկի՛-  
նըս բարձրագո՛յն մարի՛ամ, պարճանք ե՛-  
կեղեցւոյ. քրի՛ս: Ո՛ր քան զարեգակը՛ն  
պայծառագո՛յն մարի՛ամ, մի՛ դադարի՛ր  
բարե՛խօսե՛լ վասըն մեր, քրի՛ստոսի:

Ա՛ստուածածի՛ն պայծա՛ն քան զե՛ր-  
կինս, ո՛ր ի մե՛զ ծա՛գեցեր ըզլո՛յսըն մե՛ծ  
և՛ գերազա՛նց, ո՛րով խաւա՛րն անգի՛-  
տութեան հա՛լածեցաւ. սրո՛վբէական ձայ-  
նի՛ւ զքեզ բարեբանե՛մք, և՛ հոգեւոր  
ե՛րգո՛վ մեծա՛ցուցանե՛մք: Ա՛մպ թե՛  
թեւ և լու՛սա՛ւոր, որ զանձրե՛ւը՛ն կե-  
նաց ի քե՛զ հեղեալ ի յերկնայինն ծովէ՛ն,

զո՛ր հոսեցե՛ր ի յերկի՛ր ծա՛րաւուտ. սրո՛վ:  
Պա՛րտեզ փակեա՛լ աստուածատո՛ւնկ  
ե՛ղեմ, ո՛ր եւ ծա՛ւը՛ն կենաց ի մէջ  
դրախտի՛ քո ի հո՛գւոյն տընկեա՛լ, ա՛ն-  
մահական պըտղո՛վն ելից ը՛զտի՛եզերս.  
սրո՛վբէական ձայնի՛ւ:

Ա՛ստուածածի՛ն ամպ լու՛սա՛ւոր որ ըզ-  
ցո՛ղն կենաց հեղե՛ր յերկիր բանա՛ւոր.  
և՛ զնախամո՛րըն շիջուցե՛ր պարտեա՛ցն  
ըզհուր. անդադար ձայնի՛ւ զքեզ բարե-  
բանե՛մք, և՛ հոգեւոր ե՛րգո՛վ մեծացո՛ւ-  
ցանե՛մք: Տե՛ղի անտանելի՛ւ բա՛նին, և  
երկի՛ր վայրափա՛կ յո՛րում լոյսն ա՛գանի-  
ցի՛. և՛ արեւե՛լք արեգականն ա՛րդարու-  
թեան. անդա: Զքե՛զ կատարո՛ւմըն մար-  
գա՛րէ՛ից կո՛ւսակա՛ն քո՛ ծնընդեամբ  
որո՛վ բնութեանըս քակտե՛ցան օրէ՛նք,  
հրա՛բուն սեռի՛ցըն փոխադրեա՛լ ի լու-  
սա՛ճե՛մ խորանսն. անդադար:



# ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀՈԳԵԳԱԼԱՏԵԱՆ

ԱԶ

Որ յամենայնի՛ն ես աստուածո՞ւն  
 թիւն, և ի ձայն հընչման իջե՛ր  
 յերկնից սուրբ հոգի. ո՞ղորմեա մե՛զ :  
 Ո՛ր զամենայն լը՛նուս զօրո՛ւթեամբ քո,  
 եւ ի դասս առաքելոցն իջե՛ր բընակել  
 սուրբ հոգի. ո՞ղոր : Ո՛ր անբաժանելի՛ն ես  
 յաստուածո՞ւն թեան, եւ ի հրեղէ՛ն լե-  
 զուս բաժանեալ հանգեա՛ր յառաքեալ-  
 ւոն սուրբ հոգի. ո՞ղորմեա :

ԱԿ

Ո՛ր յերկնայի՛ն զօրս անմարմնոցըն նա՛խ  
 հեղեր առատապէ՛ս հոգիդ ճը՛շմա՛րիտ  
 զաստուածայի՛ն և զդերագոյն քո իմա՛ս-  
 տո՛ւթիւնդ, լինե՛լ փառա՛բանի՛չ սո՛ւրբ

երրորդ ո՛ւն թեանդ. ընդ նոսին փառա՛ւա-  
 րե՛մք զերրեակ մի ո՛ւն թի՛ւնդ : Ո՛ր զկեր-  
 պարա՛նն տստուածայի՛ն ստեղծեալ ե՛ր-  
 րորդ ուն թեանդ խո՛րհըրդակցո՛ւթեամբ,  
 զարդարեցե՛ր փրչմամբ շնորհաց քոց կեն-  
 դա՛նս ըմբ. և ընդ ծնեալսն առ ի նմա-  
 նէ խօսեցա՛ր օրինօք եւ մարդարէ՛իւք .  
 ը՛նդ : Ո՛ր յերկրորդի՛ն լինե՛լու թեանս  
 յե՛տ յարութեան քո՛ւմ է՛ակցին, մը-  
 տեալ ի վերնատ՛ուն դրօ՛քըն փակե՛լովք,  
 շնորհելով ըստ առաջին փը՛շմանն ըզ-  
 քե՛զ մե՛տասանիցն. առաքելոցն ասաց  
 առէք հոգի՛ սուրբ. ընդ նոսին :

ԲԶ

Նոյն և նրման հօր և ո՛րդւոյ, հոգի՛դ  
 անե՛ղ և համագոյ, բը՛ղխումըն հօր ան-  
 քը՛ննաբար, առող յորդւոյ ա՛նձառա-  
 բար. ի վե՛րնատունն այսօր իջե՛ր, զհոգիդ  
 շնորհաց քոց արբուցեր. ա՛րբո և մե՛զ  
 ողբմո՛ւթեամբ ի բա՛ժակէդ ի՛մաստու-  
 թեան : Է՛ից ստեղծող արարա՛ծոց որ

չըրէի՛ր ի վերայ ջրոց, նո՛յն և ի ջո՛ւրան  
 աւա՛ղանին ի շնո՛րհեւ մեզ քո՛ւմ էակ-  
 ցին, գը՛գուես սի՛րով աղաւնակերպ,  
 զմարդիկ ծնանի՛ս աստուածակերպ, ա՛րբօ:  
 Բա՛բուն վերնոցն իմանա՛լեաց, և ը՛ստու-  
 ըին այսր ըզգալեաց, ո՛ր մարգարէ՛ս տաս  
 ի՛ հովուաց, և ա՛ռաքեալս ի՛ ձըլնորսաց.  
 ա՛ւետաւոր ըզմաքսա՛ւորս, քարո՛զ բանի  
 քո՛ւմ զհալածողս. ա՛րբօ:

ԲԿ

Ո՛ր զմիա՛բանեալն յաշտարա՛կին բա-  
 ժանմա՛մբ լեզուացըն քակեաց. այսօ՛ր  
 ըզբաժանեալ լեզո՛ւս ազգաց միաբա՛նեաց  
 դարձեալ ի սո՛ւրբ վերնատունն. ա՛մե-  
 նայն հոգիք օրհնե՛ցէ՛ք զհօգին ա՛ստու-  
 ծոյ: Ո՛ր էջ հօգին տեառն և՛ առաջնոր-  
 դեաց երկոտա՛սան ցեղեցն ի՛սրայելի՛ ի  
 յա՛նապատին. այսօր երկոտա՛սան առաքե-  
 լոցն առա՛ջնորդէ՛ ի յաւետարանն. ա՛մե-  
 նայն: Որ ելե՛ց հօգին տեառն ըզբե՛սե-

լիէ՛լ ճարտա՛րապետ խորանին. այսօր շինէ  
 զմա՛րդիկ խորա՛ն սուրբ ե՛րրորդութեան.  
 ա՛մենայն հոգիք օրհնե՛ցէ՛ք:

Իջե՛ր տէ՛ր ողորմութեամբ քո յաշ-  
 խարհ, եւ ըզմեռեալ բընութի՛ւնս ի  
 կեա՛նս վերափոխեցե՛ր: Եւե՛ր տէ՛ր առ-  
 հայր փառօք ի՛ յերկինս, և մըխիթարի՛չ  
 առաքե՛լոցն առա՛քեցեր սո՛ւրբ զհօգի՛դ:  
 Բացե՛ր տէ՛ր այսօր ըզգանձդ ե՛րկնային,  
 եւ բաշխեցե՛ր առատա՛պէ՛ս պարգե՛ւս  
 աղքատ բընութեա՛նս:

ԳԶ

Հո՛գի՛դ ճը՛շմարիտ ո՛ր զաստուածային  
 ըզհրամա՛նսըն քո զառա՛ծըն դաւթեան  
 լե՛ցեր, արբուցանելո՛վ ա՛շակերտացն ըզ-  
 պարարտութի՛ւն քո՛ ի սուրբ վերնատանն.  
 ո՛ղո՛ւմբա՛: Ո՛ր ա՛ռաքեցար ի՛ հօրէ  
 կենդանարա՛ր վըտակ եւ լոյս ճըշմարիտ.  
 արբուցանելո՛վ նսքօք որդւո՛ց սիովի՛ր  
 զուղիւրս փա՛փլութեան. ո՛ղո՛ւր: Ո՛ր կա՛-

տարեցեր ըզվտփա՛դ ցանկութեա՛ն սըր-  
տի՛ց նո՛ցա. որք ըսպասեա՛լ մը՛նային մե-  
ծի՛ գալըստեա՛ն քո՛ ի սո՛ւրբ վերնա-  
տունն. ո՛ղո՛րմեա՛ :

Ո՛ր ի թե՛ւըս թե՛թե՛ւս աննի՛ւթ սա-  
ւառնեալ և՛ հրացայտը՛դ սե՛րովքէից վե-  
րանըստեա՛լ տե՛սչո՛ւթեա՛մք խնամե՛ս  
զարարածս. հո՛գի՛ւր՛դ սո՛ւրբ օրհնեա՛լ  
ես յորարածոց քո՛ց : Ո՛ր սքա՛նչելապայ-  
ծառ հրաշայի՛ ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ  
որդւոյ՝ մի՛շտ փա՛ռաբանիս, և քա՛ղցրո՛ւ-  
թեա՛մք հայիս յարարածս. հո՛գի՛ւր՛դ :  
Այսօր աստուածոյի՛ն տեսչօ՛ւթեամք ի  
վերնատո՛ւնըն հընչեա՛լ հո՛ղմա՛ձայն հընչ-  
մամք, և զառաքեա՛լըն արբուցեա՛լ բաշ-  
խեցա՛ր յարարածս. հո՛գի՛ւր՛դ սո՛ւրբ :

94

Այսօր ցը՛նծան դասք առաքելոցըն  
գալը՛ստեա՛մք հոգւոյն աստուծոյ. զոր մը-  
խիթարեաց փոխանակ բանին մա՛րմնացե-

լոյ՛ եղեա՛լ ընդ նոսա. փա՛ռըս տացուք  
նըմա՛ սրբա՛սաց ձայնի՛ւ : Այսօր բը՛ղ-  
խեաց ջո՛ւր կենդանի յերո՛ւսաղէմ՝ յոր-  
մէ լը՛ցան գետք աստուածայինք. և ըն-  
թացեալք արբուցին տիե՛զերաց զքա-  
ռավը՛տա՛կ աղբի՛ւրն եդեմայ. փա՛ռըս :  
Այսօր ցօ՛ղով ի՛մանալեալ յա՛մպոց հռ-  
գւոյն զուարթա՛ցա՛ն բոյօք ե՛կեղեցւոյ .  
պա՛րարտացան դա՛շտք արդա՛րութեամք,  
և գեղե՛ցկացան անա՛պա՛տք մաքո՛ւր կու-  
տութեամք. փա՛ռըս տացուք :

92

Կե՛նդանարար աստըւա՛ն՝ ձ մա՛րդա՛-  
սե՛ր հո՛գի, ըզթողովեալըն՛ միաբա՛նա՛-  
կա՛ն սիրո՛վ լուսաւո՛րեցե՛ր հրե՛ղի՛նօք  
լե՛ղուօ՛ք. վա՛սն ո՛րոյ և՛ մե՛ք այսօր տօ-  
նե՛մք ըզգա՛լը՛ստ քո՛ սո՛ւրբ : Զուա՛ր-  
ձացա՛ն քո՛ գա՛լըստեա՛մքըն՛ սո՛ւրբ  
ա՛ռաքեալքըն. կո՛չելով ի՛ միա՛սի՛ն  
ըզըրուա՛լսն ի միմեա՛նց բա՛ղմա՛ձայն  
լե՛ղուօ՛ք. վա՛սն : Հո՛գեւո՛րակա՛ն

սուրբ մը կը բտու թեամբ զարդարեցի  
նորք ըզտի՛ն զե՛րս ի՛ գգե՛ստըս լուսա-  
փա՛նլս և՛ նորա՛փե՛տո՛ւնս . վասն :

ԴԿ

Ա՛ղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հո՛ւ  
գի՛դ իջեա՛լ ի բարձանց . զանապակա՛ն  
պարգե՛ւըն քո՞ն բա՛ժանեցե՛ր յա՛ռաք-  
եա՛լն . Ո՞ր ի վերայ ջուրցըն գոյ՞ժ  
ստե՛ղծանէի՛ր զա՛րարածս . իջեալ ի ջո՛ւրս  
աւազանի՞ն ծնա՛նիս որդի՛ս անտու՛ծոյ :  
Ո՞ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր  
քո զե՛կեղեցի . պէս պէս շնորհաց քոց  
պարգեւո՞ք փայլի՛ն մանկո՛ւնըք սորա :

Ի՞ համբառնալ բանին յե՛րկինս եւ ի  
նրսո՞վ ընդ աջմէ հօր , զուարճացեալ  
առաքելոցն ե՛րկըրպագէինն . օրհնե՛լով  
ըզհայր զառա՛քո՞ղ բանի՛ն : Հա՛մահաւա

քեալ գունդըբ սըրբօցն ի վերնատունըն  
խորհըրդոյ , համբարձմամբ աչաց սպա-  
սէին հողունն . օրհնե՛լով ըզհայր զառա՛-  
քո՞ղ հողունն : Յանկարծահաս հընչ-  
մամբ հե՛ղեալ կենդանարա՛ր ազբիւր լու-  
սոյ . անմահակա՛ն կենաց լուսո՞վ զարդա-  
րեալ , որք օրհնէի՛ն ըզհայր զառա՛-  
քո՞ղ հողունն :



# ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԽԱԶԻ

ԱԶ

**Ո**ր զանարատ բազուկըս քո՛ ի խաչին տարածեցեր քրիստոս աստուած, և նրչան յաղթութեան ետունը մեզ. սովաւ ըզկեանըս մեր պահեա՛ն: Որ զաշխարհակեցոյց բազկատարածութիւն խաչի՛ քո քրիստոս աստուած գաւազան զօրութեան ետունը մեզ. սովաւ: Որ ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտին՝ յանցանաց, կենաց փայտիւն կենագործեցեր. սովաւ ըզկեանըս մեր:

Սուրբ խաչն օգնական հաւատացելոց, կանգնեցա՛լ ի յերկրի՛ յաղթող թրչնամուտն. եկանք ժողովուրդք երկըրպագեսցուք: Արարիչն աստուած բարձրացա՛լ ի խաչին, եւ զմեռեալս մեղօք փայտին ճաշակմամբն, ի սմա՛

նորոգեա՛լ կենդանացոյց: Ի միւսանգամ՝ զալըստեան աստուածո՞րդւոյն, սուրբ խաչն երեւի՛ և լուսանորէ. զինա՛ է յոյս հաւատացելոց:

Հրաշակերտ. (ՏԷ՝ յԵԷ՝ 10):

Անճառելի՛ երեւունն երեւեալ զըլխոյին, նըստելով յատենի յերուսաղէմ խընդրէ՛ր ըզպատուական փայտ խաչին, յոր ըզմետիայն բեւեռեցին: Մեծասան հրամանա՛ն ժողովեալ հըրէկց, ցուցանելով նրմա ըզպատուական փայտ խաչին, յոր ելեալ բարձրացա՛լ արարիչն աբարածոց: Ընդ յայտնիլ սրբոց խաչին ի տեղւոյն սըբութեան բուրմամբ անուշահոտ խընկոց. և ըցա՛ն տիեզերքք մեծապէ՛ս պարգեւօք:

Որ ըզնախնւոյն առիթ մահու փայտ կենաց շնորհեցեր, եւ ետունը յաղթութիւն մահացու բընութեանս. ի սմա՛ բանիդ հօր երկըրպագեսցուք: Որ զանճառ լուսոյդ բարձողըն ծածկելով հը-

բէ՛իցն , ի յերկրէ՛ ծագեցե՛ր զերկնայի՛ն  
 ճառագայթ . ի սմա՛ : Որ ահաւոր հրա՛շիւք  
 ցուցե՛ր ըզնրշա՛ն խաչի քո՛ , յայտնել՛ վ  
 աշխարհի՛մ յարութեամբ պատանւոյն . ի  
 սմա՛ բանիդ հօ՛ր երկրբոսա՛ :

ԱԿ

Նըշանա՛ւ ամենայ՛ա զթ խա՛շիւքդ քո  
 քրիստո՛ն պահպանեա զմեզ մարդա՛սէր  
 յաներեւոյ՛թ թըշնամւոյն . զի դո՛ւ մի-  
 ա՛յն ես թա՛գաւոր փառաց օրհնեա՛լ յա՛-  
 լիտեա՛ն : Որ ի վեբայ սորա՛ տարածե՛-  
 ցեա՛ր զանարատ բա՛ղուկըս քո՛ . և հեղեր  
 զարի՛ւնդ ի փըրկութի՛ւն տիեզերա՛ց . զի  
 դո՛ւ : Ի միւսանգամ՛ քս գալը՛ստեանըն  
 յերեւիլ սո՛ւրբ նըշանի՛ն , արժանի՛ արա  
 ըզճառա՛յս քո՛ վե՛րըստի՛ն նորոգմա՛ն .  
 զի դո՛ւ միա՛յն :

Խաչ քո եղիցի՛ մեզ ա՛պաւէ՛ան բոցա-  
 նիշ փայլմամբն իւրո՛վ . խորտակեաց ըզ-  
 թըշնամի՛ն , և ելոյ՛ծ ըզգատակի՛ք ա՛ն-

ուանեալ փայտըն կե՛նաց ի փըրկութի՛ւն  
 տիեզերա՛ց : Վերառեա՛լ ցընծան եր-  
 կի՛նք , և երկիրս ո՛ւրախանա՛յ ընդ յա՛յտ-  
 նիլ սրբոյ խաչին սե՛ռակնաձե՛ւ քա՛նա-  
 թևի՛ն . որ զաշխարհըս լուսա՛ւորեա՛ց  
 արեգա՛կնակե՛րպ ճառագայթի՛ւք : Տըն-  
 ծացա՛ւ երուսաղէ՛մ՝ բերկրեցան հա՛ւա-  
 տացեա՛լք , նո՛րահրաշ զարդարեցան , քան-  
 զի՛ տեսին զյա զթող նըշա՛նն . արարա՛ծք  
 ամենա՛յն ի լուսոյն պայծա՛ռացա՛ն :

ԲԶ

Ա՛յսօր խնդրի՛ . (Տե՛ս Երեւ 26):

Ա՛պաւէնեցաք ի խա՛չ քո՛ արարի՛չ  
 յաւիտենի՛ց , որ ետո՛ւր մեզ պահա՛պան  
 յա՛ղթող ընդդէ՛մ թըշնամւոյն . ա՛ղա-  
 չե՛մք սովաւ փըրկի՛ն պահպանեա՛ զան-  
 ձինըս մե՛ր : Բարձրեա՛լ թագա՛ւոր ո՛ր  
 վասըն մե՛ր ելեր ի խա՛չ , և՛ բարձեր սո-  
 վաւ զյա՛նցանս նախատե՛ղծի՛ն ա՛ղա-  
 մայ . ա՛ղա : Գլո՛ւխ սո՛ւրբ հաւատոյ և  
 փայտ կենա՛ց մարդկան յայտնեա՛լ , զո՛ր

տեսեալ այսոյն պըղծոյ կործանեցաւ ասն  
 կանգնելի. աղա: Դո՛ղացա՛ւ թըշնամի՛ն  
 ընդ այսոնի՛ւ սրբոյ խաչին, և՛ ի յահէ՛վ  
 փառաց նորա կործանեցաւ յա՛նդունդս  
 երկրի. աղա: Ե՛րկինըք ցընծայի՛ն և եր-  
 կիրս ուրախանայր, քանզի փըրկիչ ցու-  
 ցաւ սո՛ւրբ խաչն և լո՛ւսատու տի՛եզե-  
 րաց. աղաչե՛մք սովաւ:

ԲԿ

Խաչըն կենարար որ ե՛ղե՛ւ մե՞զ փըր-  
 կո՛ւթիւն. սովա՛ւ ա՛մե՛նեքեա՛ն ըզ-  
 քե՛զ բա՛րբեբանե՛մք: Որ ի հո՛րէ՛ լո՛ւ-  
 սոյ լոյս ճա՛ռագայթեա՛լ ի՛ յերկրի, և  
 գա՛ւազա՛ն զօրու՛թեա՛ն հաւատա՛ցե՛լոց.  
 սովա՛ւ: Որ լուսա՛փայլ ծա՛ղմամք հրա-  
 շա՛փառապէ՛ս մե՛զ ցո՛ւցաւ ի յօ՛գնու-  
 թիւն ընդդէ՛մ թը՛շնամե՛ոյն. սովա՛ւ:

ԳԶ

Փայտ կենաց. (ՏԵ՝ յԵԻ՝ 43):

Անուանեալ փայտ գիտութեան ըզ-  
 մե՛զ ի կենացըն հա՛նեա՛լ ա՛րտա՛քսե-

ցոյց. որով յա՛նցեա՛ւ մայրն եւայ՛ եւ  
 պատրեաց ըզնա՛խահայրն: Իսկ փայտ խա՛-  
 չի քո կենսատու գաւազա՛ն զօրու՛թեա՛ն  
 կենաց մա՛րդկա՛ն և՛ յոյս հաստա՛տու-  
 թեան. առաջնօրդ եղեւ մեզ ի՛ կեա՛ն-  
 սըն յաւիտենի՛ց: Ետո՛ւր մեզ նըշա՛ն  
 յաղթող սո՛ւրբ զխա՛չ քո՛. զի՛ սովա՛ւ  
 մըտցուք ը՛նդ նեղ դո՛ւռն ա՛նձկացեալ  
 ճանապարհին. որո՛ւմ ցանկայի՛ն ե՛րկ-  
 րածին որդի՛ք մարդկա՛ն:

Քե՛զ քրիստո՛սի կաթուղի՛կէ եկեղե-  
 ցո՛յ շնորհողի զյաղթական ըզպատուա-  
 կան զատուա՛ծընկա՛լ սուրբ նըշանս, մա՛-  
 տուցանե՛մք զօրհնե՛րգու՛թիւն մի՛շտ ի  
 բարձո՛ւնս: Սա կա՛մա՛ւ քո քրիստոս և  
 թեւօք ամենազօ՛ր սո՛ւրբ հոգւոյն, և դա-  
 սո՛ւք հրեշտակաց թռուցեալ ե՛կաւորի ի՛  
 լեառըն վարագայ՛ բընակիլ ի նմա՛:  
 Եկայ՛ք ժողովո՛ւրդք երկըրպագեսցուք  
 աստուածային սուրբ նըշանիս. համբար-  
 ձէ՛ք միաբան ըզձեռքս ձեր ի՛ սրբութիւն  
 և ըզընակեալն ի սմա՛ միշտ փառաւո՛-  
 րեսցու՛ք:



Հրաշափան տեսութիւնն ի կաթուղի կէ  
 եկեղեցւոյ տեսանի, գործարան մահու  
 մահուամբ առիթ գոլ կենաց, և մահա-  
 ցո՛ւցիչ նախատեղծին մահուամբ գոլ  
 շնորհո՞ղ յա՛րութեան: Պարգե՛ւ գերա-  
 գո՛յն պարգեւի այսօր հաւա՛տացելոց, և  
 մահացո՛ւն ի կենաց առնո՛ւ իւր զօրըս  
 վերելեակս. և թուլցեա՛լ վերագայի բնա-  
 կի՛ւ ի տեղւոջն սըրբութեան: Եկայք  
 ժողովո՛ւրդք ընդ հոգեղինացըն սպասա-  
 ւօրեացուք. երկրրպա գե՛սցուք աստուա-  
 ծային սուրբ նըշանիս, փառաւօրեացուք  
 ըզհրա՛շագո՛րծ պարգեւաց տըւո՛ղն:

ԳԿ

Յա՛ղթող և զնոր. (Տե՛ս յերե՛ս 50):

Ո՛վ քառաթեւ լո՛ւսածին գերապա՛նծ  
 նիշ կառուցո՞ղ կենացն ամենի՛ց. միշտ  
 բազկա՛տարած առ քեզ է՛ն: Քառա՛կու-  
 սի՛ ազանց հովանի և պահապա՛ն ի յելո  
 և ի մուտս. փրկութի՛ւնն ի յայտո՞ց և՛

պարիսպ ա՛մբու թեան: Դրո՛շմ՛ ընդգայո՛ւ  
 թեան և կնի՛ք ի դէ՛մս ամենից. դու և  
 յա՛ստուածայինսն կատարիս խորհո՞ւրդ.  
 յո՞րմէ արեգակնային փայլի՛ն ճառագայթք:

Ո՛վ պահապան ո՞ր ծա՞գեցար յերե-  
 մայ, նըշան յաղթութեա՞ն ընդդէմ ա-  
 նե՛րևոյթ թը՛շնամւոյն: Դու փակելոյ՛  
 դրախտի՛ն բացող և ա՛ռջնորդ ա՛ւազա-  
 կին. որ զըոցեղէ՛ն սուրըն կա՛պտեա՞ց  
 ա՛նեղին հրամանա՛ւ: Քեւ ցընծա՛ն ըս-  
 տորայինքս ամենայն ի միւստնգամ՝ քո գա՛-  
 լըստեանն. եւ յաւէ՛ժ զուարճանա՞ն  
 դասք ա՛նմարմնոցն ա՛ռ էիցս:

ԴԶ

Զօրութիւն սո՛ւրբ խաչի՛ք քո քրիստոս  
 որ կա՛նգնեցե՛ր ի փրկո՛ւթիւնն աշխարհի՛.  
 սա՞ պահեսցէ ըզմե՛զ յամենայն փո՛ր-  
 ձութենէ՛: Քանզի ի սմա՛ բարձրացա՛ր  
 աստըւա՛ծ, և ի սմա՛ հեղեր ըզպա՛ստուա-  
 կան սուրբ զա՛րիւնըդ. սա՛: Եւ ըզքո՛

միւսանգամ՝ ըզգալուտարդ նըշանալ խա-  
չի քո՝ ցուցե՛ր աշխարհի՛. սա՛մբ :

Ի ստուենդանե՛լն աղանայ ի կենագո՛րծ ի  
դրախտի՛ն խա՛բմա՛ք պատրանօք փայտի՛ն  
ծառոյն գիտութեա՛ն, օձաջա՛մք պատրա-  
նօքըն ճաշակեա՛լ ի պըտղոյն, և եղե՛լ  
վայրա՛քնակիլ մայրա՛քաղաքն ե՛րուսա-  
ղէ՛մ : Ա՛րեւե՛լք ի դրախտին ընծա՛յեցին  
ըզփայտ խաչի՛ն, և եկեա՛լ կատարի՛ւր ի  
տեղւոջ կա՛ռափրմա՛ն, բարձրանա՛յր ի  
դիտի՛ն տա՛րբեղէ՛ն փայտակերտըն, սո՛ւրբ  
քառաթեւըն պահապանն անձանց մերո՛ց :  
Բանն անե՛ղ համագոյ՛ որ ընդ հօր և՛  
սուրբ հոգւոյն, ե՛րեւեա՛լ ի յերկրի  
պայծա՛ռացա՛ն արարածք. հըզօրին կարու-  
ղս՛լթեամք և ըզմե՛ղ վերագրեաց յոր-  
դե՛ գրութեա՛ն չը՛նո՛հս :

Փաւա՛ղան զօրութեա՛ն ըզխա՛ջ քո  
ե՛տո՛ւր մեզ քրիստո՛ս. և սովա՛ւ յաղ-  
թեսցո՛ւք անօրէ՛ն թըշնամւոյն : Սա է՛  
ղէ՛ն յաղթութեա՛ն սրեալ արեամք ո՛րդ-

ւոյն աստուծոյ՛. և սո : Սա է ա՛թո՛ւ  
տէրունեա՛ն, և ի սմա՛ է բազմեալ քրիս-  
տոս ո՛րդի՛ն աստուծոյ՛. և սո : Սա է սե՛-  
ղան սըրբութեա՛ն, և ի սմա՛ է պատա՛-  
րագեալ քրի՛ստոս դա՛նն աստուծոյ՛. և  
սո : Սա՛ է կարա՛պետ յաւո՛ւր գալըստեան  
փըրկչի՛ն, և պըսա՛կ պարծանա՛ց հաւա-  
տացե՛լոց, և սովա՛ւ :

ԴԿ

Ա՛յսօր նըշան յաղթո՛ղ ե՛րեւեա՛լ ի  
յե՛րկրի պայծառացոյ՛ց ըզտիեղե՛քս. զէ՛ն  
յաղթո՛ւթեան ետուր ըզխա՛ջ քո՛ տեր,  
ապրեցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատրա՛նաց  
թը՛շնամւոյն : Փայտ կենաց կանգնեա՛լ ի  
մէջ տի՛եղերաց. յոյս և՛ ապաւե՛ն անգի  
մարգկան. սա՛մ պահեացէ ըզմեզ յա՛մե-  
նայն վըտանգի՛ց մե՛րոց. ապրե՛ցու : Յա՛ղ-  
թող զօ՛րութեամք խաչի՛ քո պահեա՛ ըզ-  
մեզ քրիստոս աստըւած. որ տարածեցեր  
ըզձե՛ ո՛րս քո ի նմա՛, և լւծե՛ր ըզկնիք  
դա՛տասպարտութեա՛ն յանցանա՛ց մե՛րոց.  
ապրե՛ցուցանել :

Իսա՛չի քո քրիստոս ե՛րկըրպադե՛ն արա-  
 րածք ամենայն որ ի՛ վրըկութի՛նն մե՛զ  
 կանգնեցաւ . սա՛՞ն եղևցի մեզ պահապա՛ն  
 յա՛ղթող , ապրեցուցանե՛լ ըզմեզ ի պատ-  
 րա՛նաց թը՛նամուսն : Ի՛ սմա բա՛րձրա-  
 ցար բարձո՛ղդ անիծ ից որ փառաւորեա՛լդ  
 ե՛ս ընդ հօ՛ր . ժողովե՛՞լ ըզհեռացեա՛լ-  
 սըն կենսաբե՛ր փա՛յտիւն . ապրե՛ : Սովաւ  
 լուսաւորեցա՛ն արարա՛ծք ամենայն . սմա՛՞ն  
 սպասեին արգելեա՛լքն ի մեղսասե՛ր բա՛ն-  
 տին . որ ազատեա՛ց ըզմեզ ի պատրա՛ :

Սո՛ւրբ զխա՛չ քո շնորհե՛ցեր զէն եկե-  
 ղեցւո՛յ քուժ սրբոյ . ո՛րով դատապա՛ր-  
 տեա՛լ պարտեցա՛լ թընամի՛ն : Սո՛վա՛՞ւ  
 պահպա՛նեա՛ զժողովն՛՞ւրդս քո քրիստո՛ս .  
 ո՛րով երկըրպա՛դե՛մք քե՛զ ընդ հօ՛ր եւ  
 հօգւո՛յն : Ի՛ քեզ ապաւինիմք քրի՛ստո՛ս  
 որ գալո՞ցդ ես խաչիւ . ո՛րպէս զի փրկեա-  
 ցես ըզմե՛զ յայնժ աւո՛՞ւր ահեղ ա՛-  
 տենի՛ն :



Ի կարգի կաչի քաղուածոց

ԱԿ

Եիւ : Ը՛զքե՛զ քաղա՛ք աստուծոյ և տա՛-  
 ճա՛ր ա՛նապա՛կան , աստուածա՛ղարդ և՛  
 լ՛ւսա՛ղգեանց անվախճա՛ն փառօքը՛ն պը-  
 սակեա՛ց սո՛ւրբ հո՛գին . և յաւէ՛ժ ուրա-  
 խա՛նան միշտ հաւա՛տա՛ցեա՛լք : Ի՛ քե՛զ  
 ծագեա՛լ ի համագոյնցն աստուծոյ սրբա-  
 ըութեա՛ն արե՛գակն , որ լուսաւո՛րեա՛լ  
 փարատեա՛ց ի քէն ըղխաւա՛րն անգիտու-  
 թեան , և՛ հաստատեա՛ց ըզհիմո՛ւնըս քո  
 ի վե՛րայ հիման առաքե՛լոց և մարգա՛-  
 ղե՛՞նց : Ի՛ քե՛զ կանգնեա՛լ սեղան սը՛ր-  
 բութեա՛ն և բըղխեա՛լ աղբի՛ւր ա՛նա-  
 պա՛կան , որ յո՛րդառա՛տ վըտակօ՛ք արբու-  
 ցանէ՛ յաւէտ ըզտի՛եղերըս գեղեցկապէս  
 բըղխեալ ը՛զբողբո՞ջս ա՛նո՛ւչից . և յաւէ՛ժ  
 ուրախանա՛ն միշտ հաւա՛տա՛ցեա՛լք :

Եիւ : Որ ի սկըզբանէ՛ իմաստութեամբ  
 հաստա՛տեցեր զեկեղեցի՛ հօր իմա՛ստու՛

Թիւն. զոր նախանըկա՛ր տեսութեամբ  
 նըշանակեաց մովսէ՛ս խորանաւն երկնա՛-  
 հանգոյն ի սինա՛ լե՛րինն, լուսաւորե՛լով  
 փառօքն աստո՛ւ լծոյ: Որ ըզխորհո՛ւրդ ա-  
 նապական տնօրէնա՛լթեանըդ. քո՛ ի՛ սըբ-  
 բոյ կո՛ւսէն տըպաւորելով տապանակն  
 աստուածայի՛ն ուխտի կտակարանաց բա-  
 նիդ աստո՛ւ լծոյ, փառաց անե՛ղի՛դ տեղի  
 հա՛նգը՛ ստեա՛ն: Որ ի կեա՛նս վերադար-  
 ձի՛ բնութեանս դարձամօքն յորդանանո՛ւ  
 օրինակեցեր. և ըզբընտութի՛ւն մահու  
 և դը՛ժոխոց կործանմամբն երիբովի տա-  
 պանակաւ խաչին հրաշագործեա՛լ նոր  
 իսրայե՛լի, օրհնութիւն քե՛զ տէ՛ր եր-  
 գեսցեն մա՛նկունք:

Եի: Սեղան քո տէ՛ր զօրութեա՛նց հա-  
 ւատով կա՛նգնեցաւ ի խորանի քում՛.  
 Եկա՛յք ժողովո՛ւրդք ե՛րկըրպագե՛սցո՛ւք:  
 Վէ՛մ պատուական ի՛ խորանի քում՛  
 հիմնեցաւ ա՛յսօր. եկա՛յք ժողովո՛ւրդք  
 ե՛րկըրպագեցո՛ւք: Ի՛ սմա՛ մատուցա՛ւ  
 ճըշմարիտ պատարագ, և զենո՛ւմն անա-  
 պական. եկա՛յք ժողովո՛ւրդք ե՛րկըրպա՛:

Եի: Ի՞ վերայ վիմի՛ հաւատոյ շինե՛-  
 ցեր ըզքո՛ սուրբ զե՛կե՛ղեցի. ըզսա՛  
 պահեա՛ ի խաղա՛ղութեա՛ն: Ո՞ր շնորհե-  
 ցե՛ր ողորմութիւն ի բնակարանըս հրե՛շ-  
 տակաց և՛ մարդկան քաւա՛րան. տո՛ւր  
 սըմա զա՛նշա՛րժ քո՞ զխաղաղութի՛ւն:  
 Ի՞ տաճարի՛ փառաց սը՛րբութեա՛ն քո՛  
 քեզ ե՛րգեն մանկունք. տո՛ւր սոցա զա-  
 ռա՛տ քո՞ զո՛ղորմութի՛ւն:

Եի: Եկա՛յք ժողովուրդք ի տաճարի  
 փառաց քրիստո՛սի, տուք ամենեքեա՛ն  
 օրհնութի՛ւն ի՛ բարձո՛ւնս: Քանզի թա-  
 գաւո՛րն քրիստո՛ս պըսակեաց ըզսա՛  
 սքանչե՛լի փառօ՛քն ի՛ւրովք. տուք:  
 Ի՞ սմա և զօ՛րք հրե՛շտակաց դասա՛ւո՛ւ  
 րեա՛լ տօ՛նեն տեառն. տուք:

Վար. Ո՞ր գերա՛գոյն փառօք պայճառա-  
 ցոյց զադամն առաջին, զոր ճաշակմամբ  
 պըտղոյն մերկացա՛ւ ըզփա՛ռս անպատումն.

այսօր վերըստի՞ն փառօք զարդարեաց :  
 Որ ի նախնուսն երեւեալ մովսեսի՛ ամ-  
 պո՛վքն ի սինա. այսօր լուսափայլ ամ-  
 պովք ի Թաբօ՛ր յայտնեալ վըկայեաց,  
 դա՛ է իմ ո՛րդի՞ն դըմա լըւարո՛ւք : Ո՛ր  
 ի յե՛րկինըս վերացոյց հրեղէ՛ն կառօք  
 զհեղինաս, այսօր վայրաբե՛րեալ ի Թաբօ՛ր  
 հանդե՛րձ մովսեսիւ, խօսէին զե՛լի՛ցն որ  
 յերո՛ւսաղէմ :

ԳԶ

Ե՛լուսաւորեա՛ երուսաղէ՛մ զի հա-  
 սեալ է՛ լոյս քո. զարդարեա զամուրը՛ս  
 քո. և՛ փա՛հ՛աք տեա՛ռն ի՛ վերայ քո  
 ծա՛ղեսցի՛ : Օրհնե՛րգօ՛ւթեամբ սաղմօ-  
 սիւք քեզ վա՛յելէ՛ ա՛ստուած օրհնու-  
 թի՛ւն ի սիօ՛ղնէ. և՛ քե՛հ՛զ մատո՛ւսցին  
 աղօ՛թք յե՛րուսաղէ՛մ : Գո՛վեա երուսա՛ւ-  
 ղէ՛մ ըզտէր, և օրհնեա՛ զաստըւա՛ծ քո.  
 նո՛հ՛ը ժող՛վսւրդ դըլխո՛յ դուսարը  
 սի՛ոփնի՛ :

Ե՛լուսաւորեա՛ երուսաղէ՛մ զի հա-  
 սեալ է՛ լոյս քո. զարդարեա զամուրը՛ս  
 քո. և՛ փա՛հ՛աք տեա՛ռն ի՛ վերայ քո  
 ծա՛ղեսցի՛ : Օրհնե՛րգօ՛ւթեամբ սաղմօ-  
 սիւք քեզ վա՛յելէ՛ ա՛ստուած օրհնու-  
 թի՛ւն ի սիօ՛ղնէ. և՛ քե՛հ՛զ մատո՛ւսցին  
 աղօ՛թք յե՛րուսաղէ՛մ : Գո՛վեա երուսա՛ւ-  
 ղէ՛մ ըզտէր, և օրհնեա՛ զաստըւա՛ծ քո.  
 նո՛հ՛ը ժող՛վսւրդ դըլխո՛յ դուսարը  
 սի՛ոփնի՛ :

Վար՛. Այսօր ո՛ր է՛ն ի յերկինս բան և  
 ծընունդ հօր մի՛ածին, ըզծա՛ծկեալն ի  
 յէից խորհուրդ յայտնեաց աշակերտացն,  
 ծառայի՛ ըզկերպարանն ծա՛ծկելով ա՛ստ-  
 ուածու՛թեամբն : Այսօր հը՛նչեաց յա՛-  
 ուաքեալըն հայրական բարբա՛ռ յերկնից,  
 ա՛սէ դա՛ է որդի իմ ս՛իրելի ը՛նդ որ հա՛-  
 ճեցայ. որ ըզընու՛թի՛ւնն աստուածային

կերպի՛ւ ճածկեալ ճառայակա՛ն : Այսօր վի՛մի՛ն հաւատոյ յայանեալ՛ զխորհուրդ երրորդութեանն, երրակի՛ յօրինամմբ տազա՛ւարացըն խորհրդոյ. որում ըզմե՛զ մա՛քրեսցես լինե՛լ տաճար երրորդութեա՛նն :

ԴԶ

Եիլ. Ո՛ր հաստատե՛ցե՞ր բանիւ զե՛կեզեցի քո՛ քրիստո՛ծս ի վերայ՛ առաքելա՛կան վիմի՛, երգել ի սմած՛ զերդը՛ս հագեւո՛րս : Ա՛նգնեալ ի սմա սեղան սը՛բբութեան բա՛շխե զմարմին ի՛ւր եւ զարի՛ճն, և տայ ի սմանե՛ մեզ նորոգութի՛ւն, ի թողութի՛ծն մե՛ղաց մերո՛ց : Իջեալ հո՛գւոյն սըբբոյ ա՛ղանակերպ երեւմամբ ի վերայ՛ մարմնոյ և արեանըն տեա՛ռն, ի բըժը շկութի՛ծն հո՛գւոյ մերո՛ց :

Վար. Ի թաբո՛ր ի լե՛րինն ձեւացուցե՛ր ըզբո բնութիւնդ ա՛նտանելի՛ դոյա՛ցո՛ւթեամբ. ընդ որս և մե՛ք ցընծութեամբ

երգե՛ մըք քե՛զ, ս՛ղըմեա՛ մեզ մարդասե՛ր : Ա՛շակերտըք հի՛ացեալ բա՛րբառէի՛ն ըզխորհուրդս ի տազնապի՛ւ սըբտից ի՛ւրեա՛նց. ընդ որս : Սքա՛նչելի՛ մեծ խորհուրդ զե՛րրորդութեանըք քոց սըբբո՛ց առաքելոցըն ծանուցե՛ր բարերար ընդ : Սո՛սկալի՛ հիացմամբ զայլակերպութի՛ւն քո՛ տէր առաքելո՛ցըն տեսեալ յօրինեին քե՛զ տաղաւար. ընդ : Հովանացեալ՛ ա՛մպ լուսեղէ՛ն և ըզհայրա՛կանըն լլեւեալ՛ ը՛զձայն, եթէ՛ դա՛ է որդի իմ սիրե՛լի՛ : ընդ որս :

Վար. Յընծայ՛ այսօր փառօք մի՛աննին լեա՛ւըն թաբօր հանդե՛րձ հերմոնի՛ւ, բարձրացեալ գերա՛գոյն սի՛նա՛հ՛, և էջբ ա՛նտո՛ւծոյ դուռն երկնի՛ց ի նմա՛. Յընծա՛ն այսօր լեբինք ա՛նտո՛ւծոյ, արարողին ելեալ՛ք ընդ առա՛ջ, պարակցի՛ն յաւիտենական լե՛րա՛հ՛նցն դասք առա՛քելոց և մարգա՛րեի՛ց : Յընծայ՛ այսօր լեաւըն վերի՛ն սի՛սլի, հարսնարան անմա՛հ

կերպի՛ւ ծածկեալ ծառայակա՛ն : Այսօր  
 վի՛մի՛ն հաւատոյ յայսնեա՛լ զխորհուրդ-  
 երրորդութեանն, երրակի՛ յօրինմամբ տա-  
 զա՛ւարացըն խորհրդոյ. որում՝ ըզմե՛զ  
 մա՛քրեսցես լինե՛լ տաճար երրօ՛րդու-  
 թեա՛նն :

ԴԶ

Եի՛շ Ո՛ր հաստատեցե՞ր բանիւ զե՛կե-  
 ղեցի քո՛ քրիստո՛ծս ի վերայ առաքելա՛-  
 կան վի՛մի, երգել ի սմա՛ծ զերգը՛ս հո-  
 գեւո՛րս : Կա՛նգնեալ ի սմա սեղան սը՛ր-  
 բութեան բա՛շխէ զմարմին ի՛ւր եւ զա-  
 րի՛ծն, և տայ ի սմանէ՛ մեզ նո՛րոգու-  
 թի՛ւն, ի թողութի՛ծն մե՛ղաց մերո՛ց :  
 Իջեալ հո՛գւոյն սըբոյ ա՛ղանակերպ  
 ե՛րեւմամբ ի վերայ մարմնոյ և արեանըն  
 տեա՛ռն, ի բըժը շիւթի՛ծն հո՛գւոյ  
 մերո՛ց :

Վար. Ի թարո՛ր ի լե՛րինն ձեւացուցե՛ր  
 ըզքօ բնութիւնդ ա՛նտանելի՛ գոյացո՛ւ-  
 թեամբ. ընդ որս և մե՛ք ջընծութեամբ

երգեմըք քե՛զ, ո՛ղորմեա՛ մեզ մարդա-  
 սե՛ր : Ա՛շակերարք հի՛ացեալ բա՛րբա-  
 ռէի՛ն ըզխորհուրդս ի տագնապի՛ւ սըբ-  
 աից ի՛ւրեա՛նց. ընդ որս : Սքա՛նչելի՛  
 մեծ խորհուրդ զե՛րրօրդութեանըք քոց  
 սըբօ՛ց առաքելոցըն ծանուցե՛ր բարերար՛  
 ընդ : Սո՛սկալի՛ հիացմամբ զայլակերպու-  
 թի՛ւն քո՛ տէր առաքելոցըն տեսեալ յօ-  
 րի՛նէին քե՛զ տաղաւար. ընդ : Հովանա-  
 ցեա՛լ ա՛մպ լուսեղէ՛ն և ըզհայրա՛կանըն  
 լըւեա՛լ ը՛ղձայն, եթէ՛ դա՛ է որդի իմ  
 սի՛րե՛լի. ընդ որս :

Վար. Յընծայ՛ այսօր փառօք մի՛ածնին  
 լեա՛ռըն թարօր հանդե՛րձ հերմոնի՛ւ,  
 բարձրացեալ գերա՛գոյն սի՛նա՛ր՛, և էջք  
 ա՛ստու՛ծոյ դուռն երկնից ի նմա՛. Յըն-  
 ծա՛ն այսօր լեբինք ա՛ստու՛ծոյ, արարողին  
 ելեա՛լք ընդ առա՛ջ, պարակցի՛ն յա-  
 լիտեան՛կան լե՛րա՛նցն դասք առա՛քե-  
 լոց և մարգա՛րէից : Յընծայ՛ այսօր լեա-  
 ուրն վերի՛ն սի՛ովն, հարսնարան անմա՛հ

արքայի՛ ծն , տեսանե՛ լով զերկնա՛ւոր փե՛շ  
սա՛րճն զարդարեա՛լ ը՛ւսո՞վ հայրակա՛ն  
փառօ՛ր :

ԴԿ

Երբ է՛ջ միածի՛նն ի հօրե՛ս, և ըն՛յս փա-  
ռա՛ց ընդ նրմա, ձայնք հընչեցի՞ն սան-  
դա՛րամե՛տք ա՛նդընդս՛ց : Տեսեա՛լ ըզ-  
լոյս մե՛ծ հայրա՛պետի՛ն գրիգորի, պատ-  
մէ՛ր ցընծութեա՞մբ հաւա՛տացեա՛լ ա՛ր-  
քայի՛ն : Եկա՛յք շինեսցո՛ւք սուրբ ըզ-  
խորա՛նըն լուսոյ . քանզի ի սմա՛ ծագեա՛ց  
մեզ ըն՛յս ի հայաստա՛ն ա՛ շխարհի՛ :



# Մ Ա Ն Կ Ո Ւ Ն Ք

ԱՆՏՈՆԻ ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆԻՆ

ԲԶ. Պարծա՛նք ե՛կեղեցւոյ և ուրախո՛ւ .  
Թի՛ւն հրե՛շտակաց ո՛վ սո՛ւրբ հայր ան-  
տո՛ն . զաղաչա՛նքս մե՛ր հանապա՛ղ մատո՛  
սուրբ երրորդօ՛ւթեա՛ն : Ո՛ր ի մարմնի՛  
կառու՛ցեալ և զանմարմնօ՛ցըն բերե՛ լով  
ի քե՛զ ըզվարս . ո՛վ : Բաժա՛կ հոգևորա-  
կան ըջեալ աստուածայի՛ն ուրախու-  
թեամբ . ո՛վ սո՛ւրբ հայր :

ԹԵՈՂՈՍԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

ԲԿ, Ո՛վ երանե՛լիդ ամենեցօ՛ւն տիե՛-  
զերական իշխա՛նութեա՞մբ ընկա՛լար ի  
քրի՛ստոսէ՛ ըզթա՛գ պարծա՛նաց . ո՞վ  
թե՛ս՛դոս մեծ թագա՛ւոր փառ՛ն մեր բա-  
րեխօ՛սեա առ թագաւօ՛րն երկնա՛ւոր : Որ  
քայի՛ն սուրբ աղօթի՛ւքըդ վանե՛ցեր ըզ-  
թըշնամի՛ն, կօխե՛ լով ըզսատա՛նայ ը՛նդ



Երկնայինսն զասեցար. ո՞ր թէո՞: Աւստի եւ մեք հաւատացեալքս սօնեմք զքո՞ յիշատակս, օրհնութիւն առաքելով ըզքեզ պըսակողին. ո՞ր թէո՞:

ԴԱԻԹԻ ԵՒ ՅԱԿՈԲՅ

ԴԶ. Օրհնեցէք ըզտէ՞ր յօրհնութիւնն ի նոր. քանզի՞ ծագեալց մեզ եղջիւր փըրկօթեանն ի տանէ դաւթի կեցօւցանել ըզմեզ կամեցաւ. օրհնեցէք ըզտէ՞ր յօրհնութիւնն ի նոր: Գաւազան ծաղկեալ յարմատոյն յեստեայ դաւթի՞ թ մարգարէն. և ի նորին շառւիղէ՞ առաքեալն յակօբոս ականատես և սպասուօր քանինն աստուծոյ. օրհնեցէք կեղեցիքն օրհնեցէք ըզտէր, որ երկրքո՞ւմք ընտրելովք, առաքելաւն յակօբաւ եւ մարգարելւն դաւթիւ հաստատեաց զհիմօ՞ւնս սօրք եկեղեցւոյ. օրհնեցէք:

ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ

ԴԿ. Նախասարկաւա՞դ և առաջին մարտիրոս, որ ի բրիտոսէ պըսակեցար, եւ

յե՞րկնաճե՞մ՝ առադաստին պայծա՞ռացեալ բերկրեցար. աղաչեա՞ զստորւած շնորհել մեզ ըզկեանս անվախճան: Որքոյին համբերութեամբդ ըզգրօնս երկնից բացեալ տեսեր, և զորդի ընդ աջ մէ՞ հօր. անջօթի՞ր ի վերայ քո քարաձգօղացն. աղա: Եկեղեցիք արդա՞րոց և ժողովք ուղղա՞ փառաց, այսօր ըզիշատակքս քո տանեմք, և արտասուօ՞ք հայցեմք ի քէն ճըշմարտ վըկայ քրիստոսի. աղաչեա՞ զստորւած:

ԱՌԱՔԵԼՈՅ

ԱԿ. Աշակերտքք քրիստոսի, եւ առամենայն տիեղէրս առաքեալք. բարեխօսեցէք առ տէր վասըն մեր: Որք առիք ըզպատուէր քարողել աներկիւզ ըզրանն կենաց յաշխարհի. բարե: Որք արժանի եղէք տեսանել մարմնով զորդին աստուծոյ յայտնապէս. բարե:

ԿԻՐՂԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ԴԶ. Մանկունքք նո՞ր սինթիսի, փառաբանիչք սօրք երրօրգօւթեանն,

ընդիշատակ սրբոյն կիւրղի հայրապետ-  
 տին տօնելով այսօր ընդ զօրս ան-  
 մարմնոցն, օրհնեցէք ըզտե՛ր յօրհնու-  
 թիւն ի նո՛ր: Ի յարկի՛ սրբո՛ւթեան  
 և ի տեղւո՛ջ փառաբանո՛ւթեան ընդի:  
 Քահանայ՛ք և պաշտօնեայ՛ք միաբան  
 հա՛ւատացեալք, ընդիշատակ:

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՆ

ԴԿ. Մարգարէից գերագոյն և մեծ  
 ի ծնունդըս կանանց. ո՛ր ըզտնօրէնութիւն  
 աստուածորդւոյն ի յարգանդի՞ ծանեար  
 հոգւովն. անշահեա՛ զաստը՛ւած վասըն ման-  
 կանց եկեղեցւո՛յ: Յորովայնէ՛ր յօրովայն  
 երկըրպագող քրիստոսի. ո՛ր ըզհօ՛ւրն  
 աստըւած մերով բնութեամբ մըկըրտե-  
 ցե՛ր ի յորդանան. անշա: Կատարու՛մն  
 օրինաց և նախասկիզբըն շնորհաց. ո՛ր  
 հոգւո՛ցն ի դըժոխս քարո՛ղեցեր ըզի՛ր-  
 կութիւն գալըստեամբըն քրիստոսի. աղա:

ՍԱՀԱԿՅ ՉԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ԴԿ. Ո՛ր յարմատոց հարցըն սրբոց  
 մեզ գա՛ւաղան բը՛ղխեցեր ըզխահակ

սուրբ հայրապետ հովուել ըզհօ՛ւս քո՛  
 քրիստոս: Ո՛ր ըզխաւարն անգիտու-  
 թեան հայաստանեայցըն լուծեր. զիմաս-  
 տութեան ծագեա՛լ ըզլը՛յս սովա՛ւ որդ-  
 ւոց թո՛րգոմայ: Ո՛ր զհանդերձեալ խոր-  
 հուրդ քո տէ՛ր տե՛սլեամբ սրբոյն ծա-  
 նուցեր. յիշատակի՛ սորա ընկա՛լ ըզտօ՛ւ  
 նողա՛ցս անշահա՛նս:

ՉՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ

ԴԿ. Յիշատակ քրիստո՛սի՛ սը՛րբոց  
 վըկայիցն, եկայք հաւատացեալք ըզձը՛ գ-  
 նութիւնըս սոցս՛ հըռչած կե՛սցս՛ւք, և օրհ-  
 նութեամբ զաստըւած փառաւո՞րե՛սս-  
 ցո՛ւք: Զուարճացի՛ր հռիփսի՛մէ՛ր քոյն  
 սո՛ւրբ ընկերօք. զի ի տեղւո՛ջ հեղման ար-  
 եան ձերոյ դա՛սք հրեշտակաց տօ՛նե՛ն  
 ընդ մեզ. եկայք: Ի տաճարի՛ հռիփ-  
 սի՛մեա՛նց մե՛ծ վըկայո՛ւհեաց, եկեղե-  
 ցի՛ք սրբոց պայծա՛ւողեաց վայելու-  
 թեամբ տօ՛նե՛ն անշօր. եկայք:

ՇՈՂԱԿԱԹԻՆ

ԳԿ. Է՛ջ միածի՛նն. (Տէ՛ս յերեւ 144) :

ՆԱԻԱԿԱՏԵԱՅ ԽԱԶԻ

ԱԿ. Սեղան քո տէ՛ր. (Տէ՛ս յերեւ 138) :

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ԳԶ. Որ զյառաջագոյն ընտրեա՛լնն առաքեցե՛ր յաշխարհ սո՛ւրբ զմարգարէ՛սն, աւետարանե՛լ ըզքո գալը՛ստոդ անթարգմանելի անօրէնութեամբ. սո՛քօք շնորհեա հաստատութիւն եկեղեցւոյ՝ քում սրբոյ : Որոյ ետո՛ւր իշխանութի՛ւն բացատրել զեջումըն քո յաշխարհ, աստա նօ՛ր կատարեցեր զմարգարէիցն ըզտեսութիւն. սո՛քօք : Որ ըզմահ գերի առեալ մահուամբ ըզմահ կոխեցեր. արձակելով զերամբս մարգարէիցըն յանրատուե՛ր քո հանգիստդ. սոքօք :

ՔԱՐԳՄԱՆԶԱՅ

ԳԶ. Նըմանեա՛լ մովսեսի տէ՛ր վա՞րդապե՛տ, բերե՛լմէ՛վ ըզգի՛ր օրի-

նաց ի՛ հայտատա՛ն անխարհս. ո՛րո՛ւմ լուսա՛ւորեցան ա՛ծղբ ո՛րդւո՛ց թօ՛րգո՛մայ : Քանզի նա՛ արժանաւորե՛ցաւ կալ ի սինե՛ական փառաբա՛ննութեանն. և ընկա՛լեա՛լ պատգամքս կենդանիս տայր իտայեղեա՛նն բա՛նակին. ո՛րո՛ւմ լուսա՛ւորեցան ա՛ծղբ ո՛րդւո՛ց յանկո՛վբայ : Արդ աղաչե՛մք ըզքոյն հե՛ղութիւնդ տէ՛ր վա՞րդապետ. բարեխօսեա՛ն ահա հայր ի յերկինքս վստըն քո՛ւն սօ՛նն զայս. քանզի քե՛ր լուսա՛ւորեցան մանկո՛ւնք սո՛ւրբ ե՛կեղեցւոյ :

ՄԱՆԿՈՒՆՔ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

ԱԶ. Ըզճըգնո՛ւթի՛ ծ՛ւն. (Տէ՛ս յերեւ 7) :

ԱԿ. Ճըգնաւորը՛ք. (Տէ՛ս յերեւ 14) :

ԲԶ. Փա՛ռաւորեալըդ. (Տէ՛ս յերեւ 23) :

ԲԿ. Ի փա՛ռքս պարծեսցին. (Տէ՛ս յերեւ 32) :

ԳԶ. Ա՛յսօր յիշատա՛կ. (Տէ՛ս յերեւ 40) :

ԳԿ. Ընդ զըւա՛րթունս. (Տէ՛ս յերեւ 47) :

ԴԶ. Ազգեբն կարգային. (Տե՛ս յերե՛ս 55) :

ԴԿ. Ուրբ եկեալ եմք. (Տե՛ս յերե՛ս 62) :

ՄԱՆԿՈՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ. Զառա՛ւօտու զօ՛րհներ. (Տե՛ս յերե՛ս 74) :

ԱԿ. Լոյս փառա՛ց բա՛նդ. (Տե՛ս յերե՛ս 78) :

ԲԶ. Մանկո՛ւնք եկե՛ղե. (Տե՛ս յերե՛ս 81) :

ԲԿ. Արթո՛ւնք և՛ պատ. (Տե՛ս յերե՛ս 86) :

ԳԶ. Ազգեբ՛ն զ բա՛րեբա. (Տե՛ս յերե՛ս 91) :

ԳԿ. Օ՛րհներցե՛ք ըզտեր. (Տե՛ս յերե՛ս 95) :

ԴԶ. Մա՛նկուք ը՛ղտեր. (Տե՛ս յերե՛ս 99) :

ԴԿ. Է՛ս ա՛նձն տեա՛ն. (Տե՛ս յերե՛ս 103) :



ՀԱՄԲԱՐՉԻՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ

Ինձ օգնութիւն ի տեա՛նէ՛ր աստու՛ծ  
ծոյ իսրայելի՛ն եկեցե՛ր. Եւ որ պահէ՛ն  
զխարայել ա՛ջոյն իւրո՛վ. Ինձ օգ : Զի նա  
է աէ՛ր տե՛րանց և աստը՛ւած յաւիտե՛նից.  
Ինձ օգնութիւն :

Համբարձի՛ր զահիս ի՛մ ա՛ռ քեզ որ  
Թագա՛նորդ ե՛ս Թագա՛նո՛րաց, փըրկե՛լ  
ը՛զմե՛զ և պահե՛լ յանե՛րեոյթ Թը՛շնա՛ն  
մե՛ն. Արեգա՛կն արդարո՛ւթեան յեկց  
լուսոյ՛դ ծագեա՛ց մեզ փը՛րկող, փը՛ր-  
կե՛լ ըզմե՛զ և պահե՛լ յա : Անձըն ի՛մ  
ա՛ռ քեզ պահա՛տի, կարդա՛մ առ քեզ  
հայր բա՛զմա՛ գութ. փըրկեա՛՛ր ը՛զմե՛զ  
ե՛ւ պահեա՛՛ր յանե՛րեոյթ :

ԱԿ

Օգնակա՛ն մե՛ր լե՛ր տէ՛ր և ապաւէ՛ն  
 յամե՛նայն ժա՛մ. ամբացո՛ւ անե՛րկիւղ  
 զհա՛ւատացեալքս ի քե՛զ: Հա՛յր բա՛ղում:  
 ողբ՛մ որ խընամո՛ղզ ես յամե՛նայնի.  
 շնորհեա՛ մեզ խաղա՛ղութեամբ հասանի՛լ  
 ի նաւա՛հանգիստ: Որդի՛դ միածի՛ն որ ի՛  
 կա՛ռսդ ես քերո՛վքէկց. շնորհեա՛ մեզ  
 յաջակո՛ղմեանն դա՛սի՛լ ը՛նդ սո՛ւրբքս  
 քո՛: Հոգի՛դ ճըջմա՛րիտ որ միշտ յանձա՛ռ  
 փառսդ բարեբա՛նիս. ընկա՛լ ըզմեր օրհ-  
 նե՛րգութիւնս ի՛ ժամ՝ երե՛կոյիս:

ԲԶ

Հա՛մբա՛ռնալը՛վ զա՛նս մեր կա՛րդա՛մք  
 առ քե՛զ մաբդա՛սէր, որ յահե՛ր՛ղակե՛րպ  
 աթո՛ւրդ նըսաի՛ս: Ընդ հո՛վանեա՛ւ աջոյ՛  
 քո պահեա՛ ըզմե՛զ բաղմա՛գութ, որ  
 յանմա՛րմնակա՛ն զօրա՛յրդ գովի՛ս: Փա՛-  
 ռւք քե՛զ աստը՛ւած փառա՛ւորեա՛լ յա-  
 ւի՛տեան. փա՛րք ամե՛նազօ՛ր տէրո՛ւ-  
 թեանըդ քո՛:

ԲԿ

Յօգնո՛ւթիւն մեզ ժամա՛նեա կարո՛ղ  
 տէ՛ր. առաքեա՛ ի բարձա՛նց քո զխաղա՛-  
 ղութիւնդ, եւ՞ պահեա՛ զքո յուսա՛-  
 ցեալքս. ալէ՛ լը՛հա՛: Ապա՛ւէն մեր եւ  
 փըրկիչ հըզօ՛ր թագաւօ՛ր. ը՛ղբըա՛ն յաղ-  
 թո՛ւթեան խաչի՛ քո առա՛քեա առ մեզ,  
 և՞ պահ: Վերե՛րդեմք քեզ ի բարձո՛ւնս  
 ընդ անմարմոնց բաղմութի՛ւնսն. զաղա-  
 չա՛նըս մեր զերե՛կոյիս ը՛նկալ քո բարե՛-  
 րարութեա՛մբդ, եւ՞ պահ:

ԳԶ

Զօրհնե՛րգութիւնըս բանաւօ՛ր պա՛տա-  
 րա՛դ, քեզ ի մըտանե՛լ ա՛րեգակա՛նըս  
 վեր առաքե՛մք, թագա՛ւոր յաւի՛տեակց: Յամե՛նայն  
 փորձո՛ւթեանէ՛ թըջնա՛մուոյն,  
 ամենա՛կարո՛ղ ա՛ջովը՛դ քո՛ պահպա՛նեա  
 ըզմե՛զ, թա: Ի մըշարնջե՛նաւօ՛ր քո լե՛-  
 րանց օրինա՛դրեցա՛ք փա՛ռաւորե՛լ սուրբ  
 զերրօ՛րդութի՛ւնդ, թագա՛ւոր:

Պահապան խընդրեմք ի քէն քրիստոս, մի անտես աններ. այլ շնորհեա խընդրո զացս ի քէն զամենայն զթ. զօրութիւն սուրբ խաչի քո, յօգնութիւն անձանց մերոց: Եւ մի տար սասանո՞ւ թեան զտըս մեր փրօկիչ. այլ ամրացո՞ հաստատուն հաւատով յանձինքս մեր, զյոյս զտէր և զհաւատս մինչեւ յաւիտեան: Աղբերացուցես ի մեզ ըզնորհս քո զօղորմութեան. տէր աստըւած խոստովանեսցո՞ւք հաւատով սուրբ զերթը դուրթիւնդ, զհայր եւ զորդի՛ եւ ըզսուրբ զհոգի՛դ յաւիտեանս ամէն:

94

Տուր մեզ տէր զօգնութիւն ի նեղութեան, զի օրհնեսցո՞ւք հանապաղ զահաւոր անուն քո սուրբ: Պահեա՞ զմեզ տէր յամենայն փորձութենէ, յաներեւոյթ թըշնամւոյն և ի՛ գաղտնի նետից նորա: Դո՛ւ յոյս մեր և անպա՛ւէն յա-

մենայն ժամանակի, որ օ՛րհնի՞ս հանապաղ ի՛ քոյոց արարածոց:

Հովանի աջոյ ձեռի՛ն քո՛ տէր պահեսցէ ըզմեզ, և՛ ո՞չ նի՛րհեսցէ՛ ո՛ր հովուէրըն զի սրայէ՛ւ: Զօրութիւն սրբոյ խաչի քո քրիստոս պահեսցէ ըզմեզ, և եղիցի՛ մեզ պահապան ի՛ տուէր և ի գիշերի: Ե՛տուր երկի՛ւղածաց քո՛ց նըշան, և՛ զէ՞ն յողթութեան ընդդէմ աներեւոյթ թըշնամւոյն:

95

Ըզքեզ կարդամք յօգնութիւն, որ անքուն անկամք պահես զի սրայէ՛ւ. և զիս փրօկես ի փորձութենէ. այլ լուխա՛յէ՛ լու՛ւխա՛: Ըզքեզ աղաչեմք տէր, անսասանե՛լի պահես զի տըս մեր ի քո սուրբ ի պատուիրանիդ. այլ: Ըզքեզ փառաւորեմք տէր, որ նըստիս ի վե-

րայ չըրեք կերպեան կե՛նդա՛նեաց, և  
հայի՛ն քաղցրութեամբ յարա՛րածըս քո.  
ալէլուիա՛ ալէլու՛միա՛ :

ԴԿ

Մըտցե՛ն աղօթք ի՛մ տէ՛ր ի տաճա՛ր  
սո՛ւրբ քո. և առաքեա՛ ի մեզ տէ՛ր  
ղօ՛ղնութի՛ւնն ի լեռնէ սը՛րբո՛յ քու մե՛տ :  
Հո՛վանացի՛ աջ քո՛ տէ՛ր ի վերայ՛ ստեղ-  
ծուածո՛ց քոց. և առաքեա՛ : Ձե՛րեկոյի՛  
աղօ՛թս մեր ընկա՛լ տէ՛ր բարեխօսու-  
թեամբ ծընողի՛ քո. և առաքեա՛ :



ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

(ԶԿՆԻ ՅԱՅՄԱԻՈՒՐԱՅ)

ԱԶ

Ժողովեա՛լքս. (Տէ՛ս յերե՛ս 6) :

Ասորոսածածնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Աղօթիւք սո՛ցա և բա՛րեխօ՛սութեամբ,  
պարգեւեա՛ մեզ քրիստոս մա՛սն և բա-  
ժին ը՛նդ հրաւիրեա՛լնն ի կոչումն ար-  
քայօ՛ւթեսն երկնի՛ց :

ԱԿ

Խը՛նդրեմք ի քէ՛ն. (Տէ՛ս յերե՛ս 14) :

Ասորոսածածնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Արդ եկա՛յք ժողովուրդք ա՛ստուծոյ և  
հաւատացեա՛լք քրիստոսի, ի ձե՛ռնն սրբ-  
բո՛ց մարտիրոսացն առաքեսցո՛ւք գոհու-  
թեամբ փառք ի բարձո՛ւնս աստուծո՛յ :

Հեղձամբ արեան սըրբոց. (Տե՛ս յերեւ 23):

Ասորոսաթաթնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Այսօր ցընծայ Վերի՛նն երուսաղէ՛մ  
ընդունեւ լ՛վ ըզսոսա յա՛րկսըն լո՛ւսե՛րէն.  
ո՛ւրախանա՛ն և հրե՛շտակք ա՛սելով. փա՛շ  
ուրբ քե՛ղ փա՛ուրբ քե՛ղ աստըւա՛ծ:

Եկեալ եմք ի տեղի. (Տե՛ս յերեւ 31):

Ասորոսաթաթնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Զհայր եւ զբղի եւ ըզսո՛ւրբ զհո՛գի՛ր.  
փա՛ուաւորեմք ասելով. ե՛րեքսրբեա՛ն  
տէրութիւն կեցս ըզմե՛ղ. բա՛րեխօ՛սու.  
Թեա՛մբ սըրբօց քօ՛ց:

Որք ի մարմնի. (Տե՛ս յերեւ 39):

Ասորոսաթաթնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Քանզի տեսա՛րան եղեն հրե՛ շտակաց և  
մա՛րդկան. զյաղթօւթեա՛ն սըսակն ի  
քրիստօսէ ը՛նկա՛լան. և բարեխօսե՛ն առ  
տէ՛ր վասն անձա՛նց մերօ՛ց:

Մայեա՛ր ի՛ մեղ. (Տե՛ս յերեւ 47):

Ասորոսաթաթնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Լըցեք ը՛զտեղի ա՛նկեւոցն ա՛յլըստամ-  
բօ՛ղական Թըշնամու՛ն, որ ի՛ յերկնից  
վա՛յր անկեա՛լ:



ԴԶ

Ուրբ ըզբաժանի . (Տե՛ս յերե՛ս 54) :

Ասորոսաճաճնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Լուսաւորեա՛ւք ի յերկրի սրայճառա՛-  
ցեալք ի յերկինս, և դասակցեա՛ւք ընդ  
հրե՛շտակս . եկա՛յք ժողովուրդք ջը՛ն-  
ծութեա՛մբ տօնեսցո՛ւք :

ԴԿ

Զողորմութեա՛ն քո . (Տե՛ս յերե՛ս 62) .

Ասորոսաճաճնի և Խաչի

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Բա՛զում համարձակութիւն է սո՛ւտէ՛ր  
բարեխօսութեա՛մբ սոցա, և թողութիւն  
է մեղա՛ց, որքք կա՛տարեն ըզյի՛-  
շատա՛կըս սոցա :



ՅԱՆՆԱԳ

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԱԶ . Քեզ վայելէ Աստուած	3
ԱԿ . Չեռքք քո արարին	11
ԲԶ . Հրեշտակային ձայնիւն	19
ԲԿ . Քեզ վայելէ Աստուած	28
ԳԶ . Ի ձայն մեծի զուարթնոյն	36
ԳԿ . Լոյս ի յուսոյ	44
ԴԶ . Քանզի գքեզ օրհնեն	51
ԴԿ . Հայր անսկիզբն	59
Մասնաւոր Հանգստեանք	68

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶ . Հայր բազումոգորմ	72
ԱԿ . Ծով կենցաղոյս	76
ԲԶ . Դարձո զցասումն քո ի մէնջ	80
ԲԿ . Յամենայն ժամ սղաչանք իմ	84

ԳԶ. Ձերձո գիւ յորագայթէ	89
ԴԿ. Քրիստոս Աստուած աստուծոց	93
ԴԶ. Համբաւնամ առ քեզ տէր	97
ԴԷ. Քրիստոս աստուած յոյս	101
Մեծացուցիք	105
Շարական Հոգեգալսեան	118
Շարական Խաչի	126
Մանկուրն	145
Համբարձիք Ազաշարուրեան	153
Շարական Մարտիրոսաց	159

Վ Ե Ր Զ



*Handwritten signature*

*Handwritten text in Armenian script, likely a library entry or note.*

*Handwritten text in Armenian script, continuing the entry or note.*

2702



